ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا دروييشيان

1500 Լ.Ո. 74ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 107 (20863) ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 18 ՅՈՒԼԻՍ 2001 10 ԷՋ

ՓՈԽ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԻՍԱՄ ՖԱՐԷՍ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՑԱԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍԱՏԻ ՀԵՏ

Փոխ վարչապետ Իսամ Ֆարէս երէկ այցելեց Դամասկոս, ուր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Սուրիոյ նախագահ Պաշշար Ասատի հետ. անոնք քննարկեցին երկկողմանի յարաբերութիւններուն եւ շրջանային վարգացումներուն կապուած հարցեր:

ԱՆՑՈՒՑԷՔ ՁԵՐ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ
BEL AZURի ՄԷՋ
ՊԱՆԴՈԿ ԾՈՎԱՓ ԼՈՂԱՒԱԶԱՆ

Մուտքի սակ՝ նաեւ Կիրակի օրերը, մեծերու 10,000 Լ.Ո., փոքրերու 5,000 Լ.Ո.
Յարմար գիներ սնաքի ճաշերու վրայ:
Ժուռնիէի նաւահանգիստի մուտքին: Հեռ. 09 - 937752 - 3

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ Կ'ԱՄԲԱՍՏԱՆԷ ՍՈՒՐԻԱՆ ԵՒ ԻՐԱՆԸ՝ ՀԸՁՊԱԼԼԱՆ ՁԻՆԵԼՈՒ ԵՒ ՄԱՐՁԵԼՈՒ ՅԱՆՑԱՆՔՈՎ

Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Պենիամին Պէն Էլիազար վերահաստատեց, թէ Հըզպալլա մեծ քանակութեամբ զէնք եւ զինամթերք ստացած է Իրանէն:

«Ճերուզալէմ Փոսթ» օրաթերթին մէջ լոյս տեսած հարցազրոյցի մը մէջ Պէն Էլիազար ըսաւ, թէ Իրան կը գլխաւորէ միջազգային ահարեկչութիւնը, եւ Հըզպալլայի ուղարկած է ութ հազար «Քաթիուշա» տիպի հրթիռներ, որոնց հասողութեան մէջ կ'իյնայ ամբողջ հիւսիսային Իսրայէլը, մինչեւ Նահարիա բնակեցման վայրը:

Իրանեան «Շեհապ-3» հրթիռը քիմիական գլուխով օժտուած է եւ գործնապէս կրնայ հարուածել Իսրայէլի մէջ որեւէ շրջան. Իրան շորս տարիէն պիտի ունենայ կորիգային զէնքեր ալ, ըսաւ Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարարը:

Միւս կողմէ, «Հաարէց» օրաթերթը ըսաւ, որ Իրան «օդային կամուրջով մը» հարիւրաւոր թոն կշռող զէնք եւ զինամթերք ուղարկած է Հըզպալլայի եւ Լիբանանի մէջ գտնուող յեղափոխութեան պահակներուն:

Այս զէնքերը փոխադրեցին «Անթոնով 124» տիպի հսկայական օդանաւեր, որոնք էջք կը կատարէին Դամասկոսի օդակայանին մէջ, ըսաւ օրաթերթը, աւելցնելով որ Իրան վերսկսած է Պեքաայի մէջ Հըզպալլայի անդամներու մարզումին:

ԻՍՐԱՅԷԼ ԽԻՍՏ ՈՃՈՎ ՀԱԿԱԴԱՐՁԵՑ ՆԱԽԱՆՑԵԱԼ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆ

Իսրայէլ ապահովութեան խիստ միջոցառումներ որդեգրեց երէկ յատկապէս խճողուած վայրերու մէջ, կանխարգիլելու համար պաղեստինեան յարձակումներ: Մէկ օր առաջ, անձնասպանական գործողութիւն մը կատարուած էր Պինիամինա քաղաքին մէջ, ուր սպաննուեցան երկու իսրայէլացիներ ու գործողութիւնը կատարող պաղեստինցին:

Մթնոլորտին լարուածութիւնը պատճառ դարձաւ, որ պաշտպանութեան նախարար Պենիամին Պէն Էլիազար ջնջէ Միացեալ Նահանգներ այցելութիւնը, ուր տեսակցութիւն պիտի ունենար արտաքին գործոց նախարար Քոլին Փաուըլի հետ:

Իսրայէլ երէկ խիստ ոճով հակադարձեց անձնասպանական գործողութեան ուղղութիւնով յարձակում մը գործելով Համասի Բեթղեհէմի կեդրոններու վրայ՝ շորս գոհ պատճառելով:

Համասի պատասխանատուներէն Ապտէլ-ազիզ Ռանթիսի ըսաւ, որ Սատատ ընտանիքը նստած էր իր բնակարանին մէջ, երբ իսրայէլեան ուղղաթիռները ռմբակոծեցին շրջանը: Բնակարանին մէջ կը գտնուէին նաեւ Համասի շորս անդամներ, որոնք սպաննուած են ռմբակոծումին: Ռանթիսի աւելցուց, որ Համասի գինեալ թեւը պիտի չմոռնայ անմեղ քաղաքացիներուն սպաննութիւնը եւ յարմար պահուն պիտի հակադարձէ, լուծելու համար անոնց վրէժը:

Իսրայէլեան բանակը չհաստատեց ուղղաթիռներով Բեթղեհէմը ռմբակոծելու լուրերը: Զինուորական մը միայն ըսաւ, որ բանակը սպանած է Համասի ծայրայեղական մը, որ կը ծրագրէր գործողութիւն մը կատարել Հրէական Ողիմպիականին փակման հանդիսութեան, Յուլիս 23ին:

Թէլ Աւիւի մէջ, ոստիկանութիւնը քակեց լարուած ական մը, որ տոպրակի մը մէջ դրուած էր ճամբու մը եզերքը:

Երկուշաբթի գիշերուան պայթումին պատասխանատուութիւնը ստանձնեց Իսլամական Ժիհատ շարժումը: Իրրեւ հակադարձութիւն, իսրայէլեան հրասայլեր ներխուժեցին պաղեստինեան շրջանները, ուր ռմբակոծեցին ապահովութեան ուժերու դիրքեր, որոնց կարգին էին Եասէր Արաֆաթի «Ուժ 17»ի դիրքերը: Յարձակումները տե-

Շար.ը՝ էջ 10

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ - ՔԱՏՏՈՒՐԱ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Վարչապետ Մարգարեան կ'ընդունի Քատտուրան:

Հայաստանի վարչապետ Անդրանիկ Մարգարեան երէկ ընդունեց սուրիական խորհրդարանական պատուիրակութիւն մը, գլխաւորութեամբ Սուրիոյ խորհրդարանի նախագահ Ապտէլ Քատէր Քատտուրայի:

Վարչապետ Մարգարեան հանդիպումին ընթացքին յայտարարեց, թէ Հայաստան իր մերձաւոր արեւելեան քաղաքականութեան մէջ յատուկ կարեւորութիւն կու տայ Սուրիոյ հետ իր յարաբերութիւններուն: Վարչապետը ընդգծեց, որ հակառակ երկու երկիրներու միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատումին, առեւտրական - տնտեսական յարաբերութիւններու մակարդակը տակաւին գոհացուցիչ չէ:

Սուրիոյ խորհրդարանի նախագահը, համաձայնելով տնտեսական յարաբերութիւններու զարգացման գծով վարչապետի տեսակէտին, յայտնեց, որ միջազգային յարաբերութիւններու մէջ Հայաստանի հետ Սուրիոյ կապերը երկրի առաջնահերթութիւններու շարքին են:

ՕՍԿԱՆԵԱՆԻ ՀԵՏ

Նոյն օրը պատուիրակութիւնը հանդիպում ունեցաւ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեանի հետ: Երկու կողմերը դրական գնահատեցին տնտեսական եւ քաղաքական համագործակցութեան բարձր մակարդակը:

Նախարար Օսկանեան ներկայացուց Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին խաղաղ լուծման գործընթացին վերջին գարգացումները, իսկ Քատտուրա ներկայացուց պաղեստինեան շրջանի դրութիւնը:

Սուրիական պատուիրակութիւնը նաեւ այցելեց Ծիծեռնակաբերդ եւ Ցեղասպանութեան թանգարան: Սուրիոյ խորհրդարանի նախագահը ծաղկեպսակ կոտեղեց Ցեղասպանութեան զոհերու յիշատակը յաւերժացնող կոթողին: Թղթակիցի մը այն հարցումին, թէ արդեօք Սուրիոյ խորհրդարանը չի պատրաստուիր պաշտօնապէս ճանչնալու Հայկական Ցեղասպանութիւնը, Քատտուրա պատասխանեց. «Այն ինչ որ գոյութիւն ունի սրտին մէջ, աւելի ուժգին է քան այն, ինչ որ գոյութիւն ունի թուղթի վրայ»:

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՏՆՕՐԷՆՆ ՈՒ ԱՅԼ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՆԵՐ ԼՈՒՄԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ԵՆԹԱՐԿՈՒԵՑԱՆ

Դրաւական հարցերու ընդհանուր դատախազ Խալիլ Ռահալ եւ դատախազ Ռուքոյ Ռըսկք երէկ լուսաբանական հարցաքննութեան ենթարկեցին ելեկտրականութեան ընկերութեան ընդհանուր տնօրէն Ժորժ Մուաուատը, Լեռնալիբանանի եւ Պէյրութի մէջ հոսանքի բաշխումի պատասխանատու Սալահ Ապուլխուտուտը, Հարաւի, Հիւսիսի եւ Պեքաայի մէջ բաշխումի տնօրէն Ֆուատ Մուղանիէն, ընկերութեան աշխատաւորներու սենտիքայի նախագահ Էմիլ Ժրիան եւ պետական անկախ վարչութիւններու սենտիքաներու համադաշնակցութեան նախագահ Ֆուատ Հարֆուշը:

Մուաուատ հարցաքննութենէն ետք ըսաւ, որ դատախազութեան պահանջած փաստաթուղթերն ու անուանացանկերը անցեալ Շաբաթ օր արդէն յանձնուած էին անոր. իսկ վճարումները չկատարողներու անուանացանկերը միայն քաղաքագէտներու անուններ չեն պարունակեր, որպէսզի ըսուի, թէ անոնց նպատակը քաղաքական է:

Ժրիա ըսաւ, որ հարցաքննութեան ատեն կրկնած է երէկուան (նախանցեալ օրուան) իր խօսքերը, իսկ Հարֆուշ յայտնեց, թէ ցարդ ոչ ոք գիտէ, թէ ո՞վ հրապարակած է հոսանքի վճարում չկատարող քաղաքագէտներու անուանացանկերը:

Նշենք, որ դատախազ Ռահալ Հինգշաբթի օրուան սաբանական հարցաքննութեան հրաւիրած է ընկերութեան նահանգային պատասխանատուները:

Ռահալ հաւաստեց, որ հետաքննութիւնը մինչեւ վերջ պիտի հետապնդէ առաւելագոյն արագութեամբ: Ան ըսաւ, որ Մուաուատէն պահանջած է վճարում չկատարողներու, ազդարարագիրներ ստացածներու եւ այլ անուանացանկեր, որոնց մէկ մասը յանձնուած է:

«Հետաքննութեան հիմնական նպատակն է ստուգել, թէ պետութեան իրաւունքները չվճարողնե՞ր կան, թէ գանձումներուն մէջ թերացում կ'արձանագրուի. ինչո՞ւ այսքան շատ յետնեալ պարտքեր կան եւ ինչո՞ւ անոնք չեն գանձուած»:

ԱՐՄԷՆ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ ԿԸ ՀՐԱԺԱՐԻ Հ.Ժ.Կ.Էն

Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի նախագահ Արմէն Խաչատրեան երէկ յայտարարեց, թէ պիտի հրաժարի Հայաստանի Ժողովրդական Կուսակցութենէն (Հ. Ժ. Կ.): Պարզաբանելով իր հեռացումին դրդապատճառները, Խաչատրեան նշեց, թէ կուսակցութեան այսօրուան ղեկավարութիւնը կը կիրարկէ կուսակցութեան հիմնադիր Կարէն Դեմիրճեանի սկզբունքներուն եւ գաղափարներուն խորթ եւ վտանգաւոր գործելաոճ, կուսակցականներու հանդէպ կը կատարէ քաղաքական հետապնդում, եւ կուսակցութենէն կը հեռացնէ Կարէն Դեմիրճեանի հետ աշխատակցած անդամներ:

Խաչատրեան նաեւ նշեց, թէ կուսակցութիւնը սկսած է գործակցիլ հանրապետութեան ապակայունացման ձգտող ուժերու հետ:

ԹՈՒՐՔԻԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐ ՊԻՏԻ ՉՀԱՍՏԱՏԷ

Կ'ԸՍԷ ՆԵՃՏԷԹ ՍԵՋԷՐ

Ակրպէյճանական «Կապէթ 525» թերթը հաղորդեց, որ Ակրպէյճանի խորհրդարանի նախագահ Մուրթուզ Ալեսկէրով, Պաքու վերադարձի նախօրեակին, Պոլսոյ «Մարմարա Ուսումնասիրական Կեդրոն»ին մէջ խօսած է Թուրքիա – Ակրպէյճան յարաբերութիւններուն եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին մասին:

Պատասխանելով թղթակիցներու հարցումներուն, Ալեսկէրով տեղեկացուցած է, թէ Թուրքիոյ նախագահ Ահմէթ Նեճտէթ Սեզէրի հետ հանդիպումին ընթացքին Թուրքիոյ նախագահը յայտարարած է, թէ Թուրքիա Հայաստանի հետ յարաբերութիւն պիտի չհաստատէ: Ըստ Ալեսկէրովի, նախագահ Սեզէր ըսած է, թէ ժողովուրդը պիտի չներէ անոնց, որոնք Հայաստանի հետ կապեր կը ստեղծեն: Սեզէր նաեւ վերահաստատած է Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին գծով ակրպէյճանական կեցուածքին Թուրքիոյ կօրակցութիւնը:

ԻՐԱՆԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆԻ ԵՒ ԲԱՐՁՐԱՍՏԻՃԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՆԵՐՈՒ ՀԵՏ

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան երէկ ընդունեց Իրանի Իսլամական Հանրապետութեան Անվտանգութեան Գերագոյն Խորհուրդի քարտուղար Հասան Ռոհանին:

Հանդիպումին ընթացքին, նախագահ Քոչարեան յայտնեց, թէ Ռոհանիի գլխաւորած բարձրաստիճան պատուիրակութեան այցելութիւնը նոր թափ պիտի տայ բոլոր բնագաւառներուն մէջ երկու երկիրներու յարաբերութիւններու գարգացման: Նախագահ Քոչարեան նշեց, թէ շրջանային անվտանգութեան առընչուող խնդիրներուն լուծումը անկարելի է առանց Իրանի մասնակցութեան:

Ռոհանի ընդգծելով երկու երկիրներու յարաբերութիւններու բարձր մակարդակը, յայտարարեց, թէ Հայաստան եւ Իրան ունին համագործակցութեան շատ աւելի մեծ ներուժ: Ռոհանի կարեւորեց շրջանային անվտանգութեան եւ կայունութեան մէջ Հայաստանի դերը: Ան ըսաւ. «Զարգացած կովկասը մեկի

Շար.ը՝ էջ 10

«ԱՐԻՆ» ՀԱՄԱԼԻՐ
ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏԻ ՄԷՋ
ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ
ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ ԾԱԽՈՒ ԵՆ 30Է ՆԵՐ 300 ՔԱՌ. ՄԵԹՐ ՏԱՐԱԾՈՒԹԵԱՄԲ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ՍՐԱՀՆԵՐ

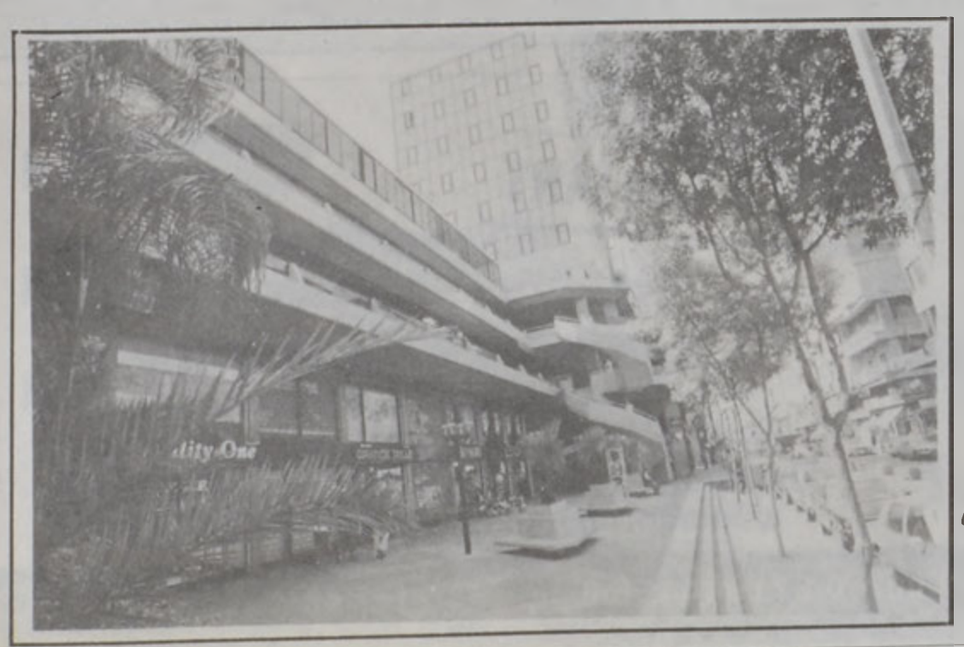

ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏԻ ՄԷՋ ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՑ «ԱՐԻՆ» ՀԱՄԱԼԻՐԸ ԿԸ ԴԱՌՆԱՅ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆ

Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար հեռաձայնել 03/618806 թիւին

ԱՅՍՕՐ ՄԵՐ 7ՐԴ ԷՋՈՎ
ԸՍՏ ԹՈՒՐՔ ՊԱՏՄԱԲԱՆ ԹԱՆԷՐ ԱԲՋԱՄԻ
ԱՐԴԻ ԹՈՒՐՔԻԱՆ ԵՒ ԹՈՒՐՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՆՔՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԽԱԽՏԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՉՈՒՄՈՎ

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ ԿՈՉ Կ'ՈՒՂՂԷ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ԱՊԱԳԱՅԻՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՎԱՏԱՀՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ

Նախագահ կօր. Էմիլ Լահուտ կոչ ուղղեց Լիբանանի երիտասարդութեան վստահութիւն ունենալու իրենց հայրենիքի ապագային նկատմամբ, եւ փոխադարձ կօրակցութեամբ մասնակից դառնալու անոր վերաշինութեան, վերականգնումին ու արդիականացումին:

Նախագահ Լահուտ ըսաւ, որ պետական պատասխանատուները, ի նչ ալ ըլլան անոնց դիրքերը, պարտաւոր են արտայայտելու երիտասարդներու իղձերն ու կարիքները, համոզիչ պատասխաններ տալու անոնց մտավախութիւններուն ու հարցումներուն, յայտնելու ճշմարտութիւնը եւ անոնց ներշնչելու վստահութիւն, որովհետեւ անոնք են ապագան ու հայրենիքի գոյատեւման խորհրդանիշը:

Այսպիսի վստահութիւն կարելի չէ կերտել առանց ուժեղ եւ կարող պետութեան մը, ուր հիմնական դերակատարը հաստատութիւններն են, իսկ երաշխիքը օրէնքն է, ըսաւ նախագահ Լահուտ:

Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանի Շրջանաւարտներու Միութեան պատուիրակութիւնը ընդունած ատեն հանրապետութեան նախագահը անոնց հաւաստեց, թէ կը կգայ երիտասարդներու տառապանքները եւ կը հասկնայ անոնց մտահոգութիւնները, եւ այս պատճառով է, որ անընդհատ կոչ կ'ուղղէ հնարաւորութիւն ստեղծելու պետութեան հաստատութիւններուն, որ կարենան գործել ու տէր կանգնիլ իրենց օրինական պատասխանատուութիւններուն, հիմնական չափանիշը դարձնելով պաշտօնեայի կարողութիւնները, որովհետեւ ժողովուրդը պետական հաստատութիւններու ծառայութիւններուն գինը կ'ուզէ վճարել տուրքերով եւ ոչ կաշառքով:

Բոլոր պատահածները կը հաստատեն, որ միակ յոյսը ուժեղ, արդար, օրէնքի պետութեան կերտումն է, ուր բոլորը, բուրգի գագաթէն մինչեւ վար, պատասխանատու են իրենց գործունէութեան, իսկ եթէ պետական հաստատութիւններուն վարկը չվերականգնենք, ապա բոլոր լիբանանցիները, մեծ ու փոքր, հայրենաբնակ թէ արտերկրի մէջ, պիտի մնան մտահոգ ու անապահով, հաստատեց ան:

Նախագահ Լահուտ հաւաստեց, որ ինք պետական միւս պատասխանատուներուն հետ գործակցաբար պիտի շարունակէ վարչական եւ դրամական բարեկարգումներու երթը, պատասխանատուութեան, հաշուետուութեան եւ օրէնքի գերիշխանութեան վերահաստատումով: Ան նաեւ ըսաւ, որ առաջնահերթ կը մնան ժողովուրդի ընկերային ու տնտեսական կարիքները, եւ ինք կառչած կը մնայ ընդհանուր եւ անհատական ապատութիւններուն, աւելցնելով, որ «պիտի շարունակեմ պաշտպանել մարդոց մօտ պետութեան իրաւունքները եւ պետութեան մօտ քաղաքացիներու իրաւունքները»:

Հանրապետութեան նախագահը վերահաստատեց, թէ ինք լաւատես է Լիբանանի ապագային նկատմամբ, իսկ շրջանային վարգացումներուն դիմաց Լիբանանի կեցուածքը ամուր է, որովհետեւ անիկա ծնունդն է բոլոր լիբանանցիներուն մօտ գոյացած այն համոզումին, որ այս ռազմավարութիւնը դէպքերու հաստատումով միակն է, որ կը տանի արդար, ամբողջական եւ վերջնական խաղաղութեան:

ՈՒԺԱՆԻԹԻ, ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ՋՈՒՐԻ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԺՈՂՈՎ

Ուժանիթի, հանրօգուտ շինութեանց եւ ջուրի հարցերու խորհրդարանական յանձնախումբը երէկ գումարեց արտակարգ ժողով մը, որուն նախագահեց երեսփոխան Մոհամէտ Քապպանի, ներկայութեամբ ուժանիթի եւ ջուրի նախարար Մոհամէտ Ապտէլ Համիտ Պայտունի, էլեկտրականութեան ընկերութեան վարիչ խորհուրդի նախագահ Ֆուատ Համտանի, ընդհանուր տնօրէն Ժորժ Մուառուատի, պետական վարչութեան հսկող կեդրոնական մարմինի նախագահ Ֆուատ Հայտամուսի եւ բազմաթիւ երեսփոխաններու:

Ժողովէն ետք Քապպանի ըսաւ, որ ներկաները դատապարտած են էլեկտրականութեան ընկերութեան ձախողութիւնը երկու հարցի մէջ: Առաջին. հակառակ տասը տարուան ընթացքին ծախսուած երկու միլիառ ամերիկեան տոլարին, ան չէ կրցած քաղաքացիներուն ապահովել հոսանքը. երկրորդ՝ անիկա ցարդ չէ կրցած կարգի բերել իր գանձումները, որովհետեւ կը գանձէ սպառուած հոսանքի արժէքին կէսը միայն:

Քապպանի ըսաւ, որ ժողովականները նաեւ հաստատած են, թէ քաղաքական հարուածներ ուղղուած են, վարկաբեկելու ժողովրդավար վարչաձեւը, անոր ղեկավարները եւ օրինական հաստատութիւնները. էլեկտրականութեան ընկերութեան կարգ մը պաշտօնեաներ նաեւ չարաչար շահագործած են իրենց յատուկ հոսանքի սակերը:

«Նախարար Պայտուն յայտնեց, որ ընկերութեան պաշտօնեաներէն մէկը մէկ տարուան ընթացքին սպառած է 15 միլիոն քիլոուաթ, որ պարզ անձի մը պիտի արժէր երկու միլիոն տոլար», ըսաւ Քապպանի, ընդգծելով, որ ասոր կողքին վճարումներու հաշուեցոյցերը կուրօրէն կը ճշդուին:

Յանձնախումբը կառավարութեան թելադրեց գործադրել ընկերութեան պաշտօնեաներուն յատուկ սակերը ջնջող պետական պիւտճէի 75րդ յօդուածը, եւ կօրակցութիւն յայտնեց ընկերութեան աշխատաւորներու գործադուլը ապօրինի համարած ուժանիթի նախարարին կեցուածքին:

Յանձնախումբը նաեւ յանձնարարեց, որ խորհրդարանը հետեւի էլեկտրականութեան ընկերութեան աշխատանքին, պահանջելով հոսանքի բաշխումի ճշգրիտ ժամանակացոյց մը որդեգրել ու յարգել: Յանձնախումբը նաեւ պահանջեց, որ կառավարութիւնը շարունակէ թէ՛ պետական գանձարկղի իրաւունքները, թէ՛ քաղաքացիներու իրաւունքները պահպանող վարչական ու դատական քայլերը, հետաքննութիւն կատարելով հոսանքի գինը չվճարողներու անուանացանկերու հրապարակումին առնչութեամբ, մանաւանդ որ նախարար Պայտուն հաստատած է, թէ անոր ետին կան քաղաքական նպատակներ:

ՊԱՅՏՈՒՆ

Նախարար Պայտուն ըսաւ, որ էլեկտրականութեան ընկերութեան աշխատաւորներու գործադուլն ու անճիշդ տեղեկութիւններով անուանացանկերու հրապարակումը որոշ նպատակներ կը հետապնդէ, եւ չվճարող քաղաքագէտներու մասին տեղեկութիւնները անճիշդ են:

Ան ըսաւ, որ անուանացանկը հրապարակած է պետութիւնն ու անոր կառոյցները վարկաբեկել ուզող կողմը, որ դատական հետապնդումի կ'ենթարկուի:

Էլեկտրականութեան ընկերութեան տնօրէնութիւնն ալ տէր պէտք է կանգնի իր պարտականութիւններուն, ըսաւ ան:

ՄՈՒԱՌԱՏ

Էլեկտրականութեան ընկերութեան ընդհանուր տնօրէն Ժորժ Մուառուատ նիստէն ետք ըսաւ, որ համաձայն չէ նախարար Պայտունի ըսածներուն, չի բաժներ անոր կարծիքը, «եւ անոր բոլոր ըսածները սխալով սխալ են»:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

●ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարար Էլիաս Մուրը ներքին ապահովութեան ուժերու ընդհանուր տնօրէնութեան յղեց յուշագիր մը, որուն մէջ պահանջեց հետապնդել ինքնաշարժներու հին թիւերը նոր «քոտա»ներով չփոխանակած պարագաները եւ դիմել օրինական միջոցառումներու:

● ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ պատերազմական օդանաւեր երէկ բոիչքներ կատարեցին Հասպայայի եւ Մերժայունի վերեւ, իսկ ուղղաթիռներ բազմաթիւ թռիչքներ կատարեցին Մագաբէհ Շրպայի վերեւ:

ՓՕԼԻԿԼՈԹ

ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆԱՑ ԲԱՇԽՄԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Հովանաւորութեամբ եւ ձեռամբ

ԱՊՏԷԼ ՌԱՀԻՄ ՄՐԱՏԻ

(Կրթական նախարար)

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 20 Յուլիս 2001, երեկոյեան ժամը 8:00ին, Է.Լ. - ՊՈՒՍԹԱՆ ՊԱՆԴՈԿԻՆ մէջ, Պէյթ Մէյրի:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԼԻԲ. ԿՐԹԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION EDUCATIONAL COMMITTEE OF LEBANON

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐ
ԴԱՐՈՒՀԻ - ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ (Երկրորդական)
ՊՕՂՈՍ Գ. ԿԱՐՄԻՐԵԱՆ (Միջնակարգ)
ԼԵՒՈՆ Կ. ՆԱԶԱՐԵԱՆ (Նախակրթարան)

2001 - 2002 ԿՐԹԱՇՐՋԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հ. Բ. Ը. Միութեան Լիբանանի սեփական վարժարաններու 2001 - 2002 տարեշրջանի արձանագրութիւնները, նախկին աշակերտներուն համար, երկարաձգուած է մինչեւ 3 Օգոստոս 2001:

Արձանագրութեան սակ՝ 300,000 Լ.ո.:

Լեւոն Կ. Նազարեան եւ Դարուհի-Յովակիմեան վարժարաններու աշակերտները պիտի արձանագրուին «Զապէլ Մովսէսեան» կեդրոն, Ա. յարկ (Սին էլ Ֆիլ), Երկուշաբթի, Երեքշաբթի եւ Չորեքշաբթի օրերը, առաւօտեան ժամը 8:30էն կէսօրէ ետք ժամը 3:00: Հեռաձայն՝ 01 - 481319 եւ 01 - 484196:

Իսկ Պօղոս Գ. Կարմիրեանի աշակերտներուն արձանագրութիւնները տեղի պիտի ունենան Հինգշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը, Կարմիրեան վարժարանէն ներս (Անթիլիաս), հեռաձայն՝ 04 - 413933 եւ 04 - 522841:

Միայն արձանագրութեան օրերուն կարելի է զեղչի դիմումնագիր ստանալ եւ զայն լեցնելէ ետք, մինչեւ Օգոստոս 17, յանձնել «Զ. Մովսէսեան» Կեդրոն, Ա. յարկ, տիկին Լուսնակ Նորոյեանին:

Արձանագրուող աշակերտները 2 լուսանկար պէտք է բերեն իրենց հետ:

Հ. Բ. Ը. Մ.Ի ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

●Չորեքշաբթի, 18 Յուլիս 2001, գիշերուան ժամը 10:00ին, դիտեցէք Զաքար Քէշիշեանի (խմբավար «ԿԱՐԿԱՋ» եւ «ՎԱՐԱՆԴԱ» խումբերուն) եւ Լիլիթ Գալուստեանի (Համազգայինի Հայաստանի գրասենեակին տնօրէնուհին) հարցազրոյցը «ԿԷՍ ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ՃԵՊԸՆԹԱՑ» յայտագիրէն:

ՅԱՒԱԿՑԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Արժ. Տէր Օշին Աւագ քահանայ Գէորգեան եւ զաւակունք, իրենց եղբօր՝ ՆԱԶԱՐԷԹ ԳԷՈՐԳԵԱՆԻ մահուան առիթով, ցաւակցութիւններ կ'ընդունին իրենց բնակարանին մէջ՝ Նոր Մարաշ, Պուրճ Համուտ, «Սարեան» շէնք, Ա. յարկ, Երկուշաբթի 16, Երեքշաբթի 17 եւ Չորեքշաբթի 18 Յուլիսին:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ԿՈՄԻՏԱՍ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

«ՎԱՐԴԱՎԱՌ»

Կիրակի, 22 Յուլիս 2001, «Ն. Փալանճեան» ճեմարանի պարտէզին մէջ, առաւօտեան ժամը 8:30էն սկսեալ:

●Կրնաք թրջուիլ...

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՍՏԱՅԱՆՔ

●«ԲԵՐՔԱՀԱՒԱՔ»
Յուշեր
եւ պատմուածքներ
Հեղինակ՝
ՀԱՅԿ ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ
Հրատարակիչ՝
«ԶԱՆԳԱԿ-97», Երեւան

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Իր կնոջ՝ Երջանկուհի Խորգոմեանի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, պր. Տիգրան Խորգոմեան 50,000 լ. ո.՝ Լ. Օ. Խաչի «Աստղիկ» մասնաճիւղին:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Մարուսիա Կիւլպէնկի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, տէր եւ տիկին Արա Հրեշտակեան 100,000 լ.ո.՝ Ծերանոցին:

ԱՇՃԵԱՆ ԹՈՒՐՔ
Շրջապտոյտներ
8 օր VARNA 250$
8 օր YALTA 570$
17-27 Օգոստոս Երեւան Ծաղկաձոր լման պտոյտներով 675 եւ 775$
21-28 Սեպ. Երեւան 635$
21 Սեպ.-5 Հոկ. Երեւան, Ծաղկաձոր, Ղարաբաղ պտոյտներով 935$
Ամեն Շաբաթ 8 օր C/S CONSTANTINA Նաւով Կիպրոս, Ռոտոս եւ 5 կղզիներ 399$
Ամեն Շաբաթ Տամասկոս Սիտնայա Մաալուլա միայն 16$
Երեւան երթուղարձի տոմս 295$
Խմբային տոմսակ 235$
Լաթաքիա 3 օր 80$
Հեռ. 01/240654 - 261177 03/233978

BALKAN Holidays
VARNA
265 $
Կը ներփակէ՝ երթուղարձի տոմս + պանդոկ + փոխադրութիւն
ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Մազրաա, Ուաքֆ Ռում շէնք, «Պանք Անտի»
01-304553/63 - 03-273251

STUDIO Lantern
●Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-266866 եւ 03-995399

ԱՖԻԼ
ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
85$
●SOS FREE OF CHARGE ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ ՁՐԻ
ՀԱՍՑԷ.- ԱՖԷՏԻ ՇԷՆՔ Բ. ՅԱՐԿ
ՀԵՌ. 01-242556 եւ 01-242557

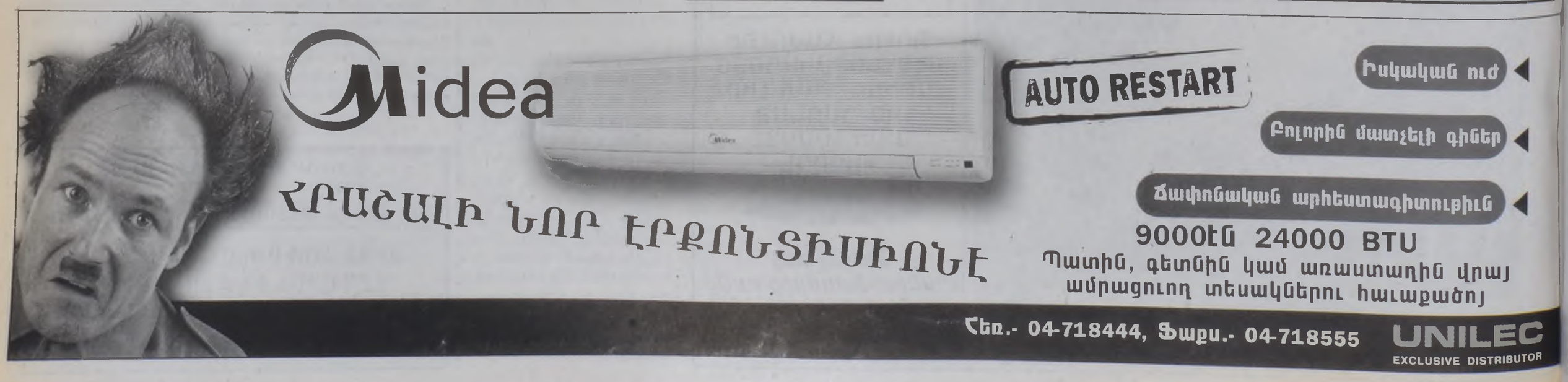

ՓՈՒԹԻՆ – ԾԵՄԻՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԵՆԷՆ ԵՏՔ

ՄՈՍԿՈՒԱ – ՊԷՅՃԻՆԿ ԿԱՊԵՐՈՒ ԲԱՐԵԼԱՒՈՒՄ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 17 (ՌՈՅԹԵՐՆԵՐ).– Չինաստանի նախագահ Ճիանկ Ծեմին ըսաւ, որ Պէյճինկ կօրավիգ պիտի կանգնի Ռուսիոյ տնտեսութիւնը վերականգնելու Մոսկուայի ճիգերուն եւ թէ Ռուսիոյ շահերը վտանգող որեւէ քայլի պիտի չդիմէ բացարձակապէս:

Ճիանկ, որ կը խօսէր ռուս ուսանողներու, Մոսկուայի համալսարանին մէջ, դրուատեց Ռուսիոյ ու Չինաստանի միջեւ մէկ օր առաջ ստորագրուած բարեկամութեան համաձայնագիրը՝ վստահեցնելով, որ անիկա որեւէ դժուարութիւն պիտի չպատճառէ Մոսկուայի:

Համաձայնագիրը, որ ստորագրուած էր Ճիանկի ու Վլատիմիր Փութինի կողմէ, կը նպատակադրէ երկու երկիրներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող գործակցութիւնը հեռու պահել վէճերու ու յաճախակի կերպով փոփոխութեան ենթարկուող դաշնակիցներու ապդեցութիւններէն:

Համաձայնագիրը ընդհանրապէս դրական կերպով ընդունուեցաւ երկու երկիրներուն մէջ, թէեւ ռուս ազգայնական շարժումներ կը շարունակեն մտահոգ մնալ: Անոնք մտավախութիւն ունին, որ Ռուսիոյ տնտեսութեան տկարութիւնը շահագործումի պիտի տայ Չինաստանի: Ճիանկ սակայն վստահեցուց, որ Պէյճինկ կօրավիգ պիտի կանգնի ու օժանդակէ Ռուսիոյ տնտեսութիւնը վերականգնելու ճիգերուն:

ԹՈՒՐՔԻԱ

ԷՃԵՒԻԹ ԿԸ ՔՆՆԱԴԱՏԷ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԹԵՐԱՀԱՒԱՏՆԵՐԸ

ԱՆԳԱՐԱ, 17 (ՌՈՅԹԵՐՆԵՐ).– Թուրքիոյ վարչապետ Պիւլէնթ Էճեւիթ խոստացաւ այս շաբթուան ընթացքին հանդիպում մը ունենալ կառավարական ընկերակցութեան իր դաշնակիցներուն հետ՝ դրամասբնային տոկոսները կրճատելու հարցը քննարկելու համար:

Էճեւիթ քննադատեց նաեւ յոռետեսները, որոնք կը փորձեն նսեմացնել կառավարութեան յաջողութիւնները Միջազգային Դրամական Ֆոնտին հետ: Էճեւիթ չեշտեց, որ ներկայիս դրական շատ մը երեւոյթներ կան, որոնք նախատեսել կու տան, թէ տնտեսութիւնը պիտի բարգաւաճի:

Վարչապետը կոչ ուղղեց ժողովուրդին վստահելու իշխանութիւններուն որդեգրած քաղաքականութեան՝ առանց կարեւորութիւն տալու յոռետես ու ժխտական կեցուածքներուն:

ԻՐԱՆ

ՎԵՐԱԴԱՏ ԱՏԵԱՆԻ ԴԱՏԱՒՈՐ ՄԸ ԿԸ ՔՆՆԱԴԱՏԷ ԿԱՆՃԻԻ ԴԷՄ ԱՐՁԱԿՈՒԱԾ ՎՃԻՌԸ

ԹԵՀՐԱՆ, 17 (ՌՈՅԹԵՐՆԵՐ).– Իրանեան վերադատ ատեանի մը դատաւորը քննադատեց լրագրող Աքպար Կանճիի դէմ արձակուած վեց տարի բանտարկութեան վճիռը, հաղորդեց օրաթերթ մը:

Յիշեալ աղբիւրը աւելցուց, որ դատաւորը՝ Ալի Պախշի արդէն իսկ տասը տարիէն վեց ամսուան կրճատած էր Կանճիի վճիռը, որ արձակուած էր յեղափոխական ատեանին կողմէ: Սակայն Կանճի ապատ չարձակուեցաւ, հակառակ անոր որ վեց ամիսէն աւելի բանտարկուած մնացած էր: Աւելի ուշ, վերադատ ատեանին մէկ այլ թեւը վճիռը վեց տարուան բարձրացուց, յայտարարելով, որ Պախշիի վճիռը սխալ էր: Սակայն Պախշի կը պաշտպանէ իր արձակած վճիռը, դիտել տալով, որ սխալ բան չէ ըրած: Ան պատրաստ է նաեւ պատկերասփռուած բանավէճի մը մասնակցելու՝ պաշտպանելու համար իր որոշումը:

Կանճի բանտարկուեցաւ հրապարակաւ կատարած իր ամբաստանութիւններուն համար, ըստ որոնց՝ իշխանութեան վրայ գտնուող բարձրաստիճան պաշտօնատարներ մեղսակցած են 1990ական թուականներուն այլախոհներու սպանութեանց:

Միւս կողմէ, Իրանի յեղափոխական պահպանողական ատեանը ձերբակալման հրամանագիր արձակեց այլախոհ մտաւորականի մը դէմ, որ Միացեալ Նահանգներ կը գտնուի դարմանումի համար, հաղորդեց «ԻՐՆԱ» լրատու գործակալութիւնը:

Իպրահիմ Եազդի, որ ընդհանուր քարտուղարն է Իրանի Ազատութեան Շարժումին (արգիլուած է), ամբաստանուած է երկիրին դէմ դաւելու յանցանքով: Եազդի քաղցկեղէ կը տառապի: Ան փոխ վարչապետ ու արտաքին գործոց նախարար եղած է Իրանի յետ յեղափոխութեան առաջին կառավարութեան մէջ:

Յեղափոխական ատեանին կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը յայտնէր, որ որովհետեւ Եազդի ապաստանած է այլ երկիր մը, վայն Իրան պիտի վերադարձնեն Ինթըրփոլի միջոցով:

Եազդի յայտարարած է, որ մեղաւոր չէ եւ թէ Իրանի ապահովութեան դէմ որեւէ արարք չէ գործած: Ան ըսած է նաեւ, որ Իրան պիտի վերադառնայ, երբ բժիշկները արտօնեն:

ԱՒԵԼԻ ԼԱՒ ԿԱՊԵՐՈՒ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ՊԷՏՔ Է ՋՆՋԷ ԻՐԱՆԻ ԴԷՄ ՊԱՏԺԱՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

Կ'ԸՍԷ ԽԱՐԱԶԻ

ԹԵՀՐԱՆ, 17 (ՌՈՅԹԵՐՆԵՐ).– Իրանի արտաքին գործոց նախարար Քամալ Խարազի կ'ըսէ, որ Միացեալ Նահանգներ պէտք է ջնջեն պատժամիջոցները՝ Իսլամական Հանրապետութեան հետ աւելի լաւ կապեր հաստատելու համար, հաղորդեցին օրաթերթերը:

Խարազի ըսաւ, որ Իրան ճնշուած կողմն է Միացեալ Նահանգներուն կողմէ որդեգրուած միջոցառումներուն պատճառով: Խարազի աւելցուց, որ Միացեալ Նահանգներուն որդեգրած քաղաքականութիւնը սպառնալիքներ ու կաշկանդումներ կը պատճառէ Իրանի: Խարազի դիտել տուաւ նաեւ, որ ամերիկեան քաղաքականութեան պատճառով կը մեկուսացուին ամերիկացիներն ու ամերիկեան ընկերութիւնները, հետեւաբար յստակ է, թէ ով պէտք է առնէ առաջին քայլը կապերը բարելաւելու համար: Առաջին քայլը պէտք է ըլլայ ջնջումը պատժամիջոցներուն եւ եթէ Ուաշինկթըն առնէ այսպիսի քայլ մը, Իրան դրական պատասխան մը պիտի ունենայ, ըսաւ Խարազի:

Խարազի յայտնեց նաեւ, որ կ'ողջունէ ամերիկեան ընկերութիւններու գործունէութիւնը Իրանի մէջ, յատկապէս քարիւղի ու կազի մասին մէջ: Ուաշինկթըն պրգիլած է ամերիկեան ու օտար ընկերութիւններու ներդրումներ կատարել Իրանի մէջ:

ՎՐԱՑԻ ԵՐԿՈՒ ՊԱՏԱՆԴՆԵՐ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒԵՑԱՆ

ԹԻՖԼԻՍ, 17 (ՌՈՅԹԵՐՆԵՐ).– Վրացի երկու պատանդներ ազատ արձակուեցան երեքշաբթի օր Զեչենիոյ սահմանակից շրջանի մը մէջ, ուրկէ ութ հոգի առեւանգուած էր անցեալ շաբաթ:

Վրաստանի արեւելեան Քախեթի շրջանի ոստիկանապետը յայտնեց, որ ոստիկան Մամուքա Արապուլի եւ 80 տարեկան ծերունի մը, որ թիֆլիսցի գործարարի մը հայրն է, ազատ արձակուեցան առեւանգողներուն հետ կատարուած բանակցութիւններուն լոյսին տակ: Շրջանի բնակիչները ըսած էին, որ առեւանգողները չեչէն գինեալներ են: Գիւղացիները ընդվզած գործողութեան դէմ, իրենց կարգին սահմանամերձ շրջանէն անցնող եօթը չեչէններ առեւանգեցին, իբրեւ հակադարձութիւն երկու վրացիներու առեւանգման: Ոստիկանապետը ըսաւ, որ եօթը չեչէնները տակաւին ազատ չեն արձակուած եւ կացութիւնը կը մնայ լարուած:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ 7ՐԴ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄ (FORUM)
Ն. Փ. ՃԵՄԱՐԱՆ, Պէյրութ - Լիբանան

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

●Հինգշաբթի 19 Յուլիս, առաւօտեան ժամը 11:00ին *Պրն. Պերճ Ֆազլեան*, դերասան եւ բեմադրիչ, հիմնադիր թատերական խումբերու Պոլսոյ, Պէյրութի եւ Մոնրէալի մէջ, դասախօս՝ Պէյրութի Սեն Ժոզէֆ համալսարանէն ներս.
«Միջազգային ֆիլմարուեստի համբաւաւոր հայ բեմադրիչներ»:

●Երկուշաբթի 23 Յուլիս, առաւօտեան ժամը 11:00ին *Դոկտ. Մարք Նշանեան* (Նիւ Եորքի Քոլոմպիա համալսարանի Հայագիտական Ամպիոնի վարիչ)
«Արդի հայերէնի երկձիւղումը»

●Չորեքշաբթի 25 Յուլիս, առաւօտեան ժամը 11:00ին *Դոկտ. Հրանդ Մարգարեան.*
«Արեւմտահայաստան շրջապտոյտ»

●Չորեքշաբթի 25 Յուլիս, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին *Դոկտ. Լեւոն Մարաշլեան.* պատմութեան դասախօս (Քալիֆորնիա)
«Թրքական հակազդեցութիւնները ցեղասպանութեան բանաձեւերուն դէմ 1975-2001» (Ուսանողական)

● Հինգշաբթի 26 Յուլիս, առաւօտեան ժամը 11:00ին *Դոկտ. Մարք Նշանեան*
«Վարուժան, Զարեան, Օշական երրորդութիւն»

ԾԱՆՕԹ.- Դասախօսութիւնները տեղի պիտի ունենան Նշան Փալանճեան ճեմարանի Վասպուրական սրահէն ներս (Զոքաք էլ Պլաթ): Մուտքը ազատ է: Հանրութիւնը հրաւիրուած է մասնակցելու դասախօսութիւններուն:

Յաւելեալ մանրամասնութիւններուն համար կապ հաստատել 01-372455 կամ 03-549917 թիւերուն:

ՇԱՀԵՑԷՔ 15,000 ՏՈԼԱՐԻ ԱՐԺԷՔԱՒՈՐ ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Win up to $15,000 in prizes

Peugeot 206
Trip to Cyprus for 2 persons (6 nights)
2 FUJITSU air condition
2 General Electric washing machine
Sony HI FI DX5
Philips DVD 711 with zoom
Panasonic TV 21 inch
Sony TV 21 inch
Continental oven

Peugeot 206 ինքնաշարժ մը
2 անձի Կիպրոս ճամբորդութիւն (6 գիշեր)
2FUJITSU *էր քոնտիսիոնէ*
2 General Electric լուացքի մեքենայ
Sony *հայ ֆայ* Dx5
Philips DVD 711 *զուտով*
Panasonic հեռատեսիլ 21 *ինչ*
Sony հեռատեսիլ 21 *ինչ*
Քոնթինենթալ փուռ

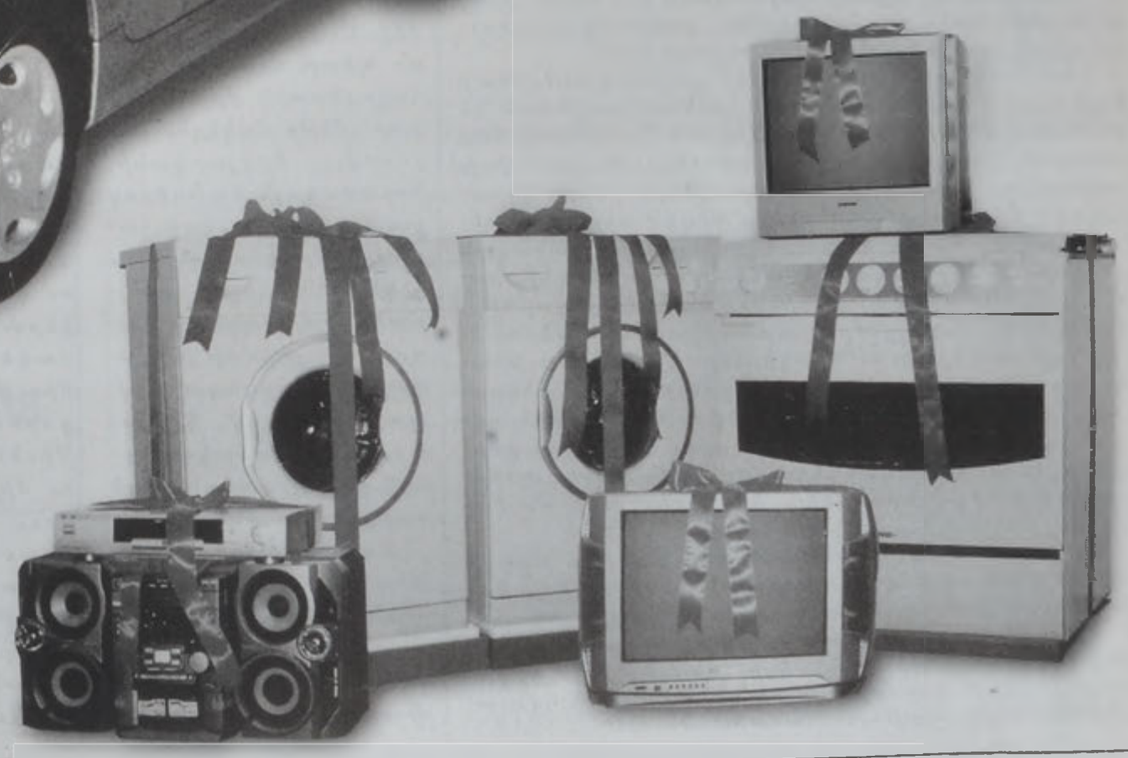

MASTER MALL supermarket

ՄԱԿԻ ԽԱՂԱՂԱՐԱՐ ՈՒԺԵՐՈՒՆ ԱՆԴԱՄԱԿՑԵԼՈՒ ԱՌՆՉՈՒԹԵԱՄԲ

ՓՈԽԸՄԲՌՆՄԱՆ ՅՈՒՇԱԳԻՐԻ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՄԱԿԻ ՄԻՋԵՒ

ՄԱԿի Նիւ Եորքի կեդրոնատեղիին մէջ 12 Յուլիսին Հայաստանի արտաքին գործոց փոխ նախարար Թաթուլ Մարգարեան եւ ՄԱԿի գլխաւոր քարտուղարի խաղաղապահ գործողութիւններու հարցերու տեղակալ Մայքըլ Շիհան ստորագրած են ՄԱԿի խաղաղապահ գործողութիւններու համակարգին Հայաստանի միացման մասին փոխըմբռնման յուշագիր մը։

Այդ յուշագիրին ստորագրութեամբ Հայաստան կը դառնայ ՄԱԿի խաղաղապահ գործողութիւններու մէջ անմիջականօրէն ներգրաւուած 35րդ պետութիւնը եւ պաշտօնապէս կ'արձանագրէ ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդի կողմէ նախաձեռնուած խաղաղարար գործողութիւններու համար մինչեւ 116 գինուորը եւ սպայ տրամադրելու իր պատրաստակամութիւնը։

Այդ գործողութիւններուն հայ խաղաղարարներու մասնակցութեան վերաբերեալ վերջնական որոշում կայացնողը Հայաստանի կառավարութիւնն է։ Յայտնենք, որ ՄԱԿի միջազգային ուժերը ներկայիս կ'իրագործեն 15 խաղաղարար առաքելութիւն, 4ը՝ Ափրիկէի մէջ, 2ը՝ Ասիոյ մէջ, 3ը՝ Եւրոպայի մէջ, իսկ 4ը՝ Միջին Արեւելքի մէջ։

ՄԱԿի խաղաղարար գործողութիւններու համակարգին Հայաստանի անդամակցութիւնը կրնայ նկատելիօրէն բարձրացնել Հայաստանի միջազգային հեղինակութիւնը եւ վարկանիշը, ինչպէս նաեւ՝ նպաստել հայկական բանակի արդիականացման եւ միջազգային չափանիշներուն անոր համապատասխանեցման։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԱԾ Է 54,484 ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԷՐ

Հայաստանի մէջ 1 Յունիսի դրութեամբ պետական գրանցման վարչութեան մօտ արձանագրուած են 45,347 իրաւաբանական անձեր (որոնց շարքին՝ ձեռնարկութիւններ), որոնց մեծամասնութիւնը՝ 22,970ը, սահմանափակ պատասխանատուութեամբ ընկերութիւններ են, 8311ը՝ ահատական ձեռնարկութիւններ, 5803ը՝ արտադրական համագործակցականներ եւ այլն։

Ըստ Հայաստանի ազգային վիճակագրական ծառայութեան տուեալներուն, 1 Յունիսի դրութեամբ Հայաստանի մէջ կայ 54,484 արձանագրուած անհատ ձեռնարկատէր։ Այս ժամանակաշրջանին լուծարուած են 2467 իրաւաբանական անձեր եւ 11,541 անհատ ձեռնարկատէրեր։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ԴԱՏԱԽԱԶԻՆ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱԽԱԶՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ՁԱՐԱՇԱՀՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՍՏՈՒԳՄԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՍՏԵՂԾՈՒՄ

13 Յուլիսին Հայաստանի գլխաւոր դատախազ Արամ Թամազեան յառաջացուցած է յանձնախումբ մը, որ պիտի ստուգէ Հայաստանի նախագահին կից Մարզկային Իրաւանց յանձնախումբի նախագահ Պարոյր Հայրիկեանի կողմէ հրապարակուած՝ զինուորական դատախազութեան համակարգին մէջ տեղ գտած չարաշահումներուն մասին տեղեկութիւնները, ինչպէս նաեւ՝ բռնարարքներու հետաքննութեան ձեռնարկելու վերաբերեալ քաղաքացիներուն դիմումները։

Ա. Թամազեան լրագրողներուն հետ զրոյցի մը ընթացքին նշած է, որ նման դիմումներ եղած են ո՛չ միայն զինուորական դատախազութեան, այլեւ՝ դատախազութեան այլ մարմիններու եւ ներքին գործոց համակարգին հետ կապուած։ Գլխաւոր դատախազը չեշտած է, որ ընթացք կը տրուի վերոյիշեալ բնոյթի որեւէ դիմումի, բողոքի եւ յայտարարութեան։

Ըստ Ա. Թամազեանի, այժմու զինուորական դատախազ Գագիկ Ջհանգիրեանի պաշտօնավարման ժամանակաւոր դադրեցման մասին խօսիլը կանուխ է, որովհետեւ անհրաժեշտ է կատարել ամբողջական քննութիւններ, որոնց իրրեւ արդիւնք՝ կարելի պիտի ըլլայ որոշ հետեւութիւններու յանգիլ այդ հարցին վերաբերեալ։

ՀԱՅ-ՉՈՒԻՑԵՐԻԱԿԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ

ԲԱԶՄԱՃԻՒՂ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԽՐԱԽՈՒՍՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

«Վարդան Սիմարքես եւ ընկերներ» գործարարներու խումբը զուիցերիական «Ֆրանք Միւլէր» ընկերութեան հետ Հայաստանի մէջ միացեալ ընկերութիւն մը ստեղծած է։ Անոնք Հայաստանի մէջ պիտի իրականացնեն նաեւ այլ ծրագիրներ, որոնց իրագործումը պիտի ստեղծէ շուրջ 1000 աշխատատեղ։

«Նոյեան տապան» լրատու գործակալութեան թղթակիցը Հայաստանի արդիւնաբերութեան եւ առեւտուրի փոխ նախարար Տիգրան Դաւթեանի հետ ունեցած է հարցազրոյց մը, որուն ընթացքին փոխ նախարարը ըսած է, թէ ընկերութեան շէնքի վերանորոգութեան աշխատանքները արդէն աւարտած են։ Ան նշած է, թէ կը նախատեսուի շէնքին զանգան յարկերուն մէջ կազմակերպել հիւսուածեղէնի, ոսկեգործութեան, զարդաշինութեան, կաշեգործութեան եւ ժամացոյցներու արտադրութեան վերաբերող աշխատանքներ եւ ծրագիրներ։ Ըստ Տ. Դաւթեանի, արդէն ընկերութիւնը հանգրուան առ հանգրուան կ'օժտուի յատուկ սարքերով եւ առարկաներով։

Յառաջիկայ տասը օրերուն Հայաստան պիտի բերուին նաեւ ոսկերչական արտադրութիւններու անհրաժեշտ սարքաւորումներ, իսկ աւելի ուշ՝ ժամագործութեան անհրաժեշտ սարքեր։

Ընկերութեան հիւսուածեղէնի բաժինը արդէն սկսած է գործել, իսկ ոսկերչական մասին մէջ կը նախատեսուի բանալ մօտաւորապէս 250 աշխատատեղ։

Փոխ նախարարը նշած է, թէ նախարարութիւնը բոլոր ձեւերով պիտի աջակցի «Վարդան Սիմարքես եւ ընկերներ» խումբին՝ անոր դիմագրաւած դժուարութիւնները հարթելու համար։

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ

ՄԱՐՍԷՅԻ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՍՈՒՐԷՆ Մ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ ՀԵՏ

26էն 28 Մայիս Անթիլիասի մէջ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան կողմէ սրբալոյս Միւռոնի օրհնութեան եւ շարք մը այլ եկեղեցական ձեռնարկներու մասնակցութեան համար կարճ ժամանակով Լիբանան կը գտնուէր Համազգայինի Մարսէյի Ճեմարանի շինութեան հանգանակիչ կեդրոնական մարմինի ատենապետ Սուրէն Սարգիսեան։ «*Ազդակ*», այդ պատեհ առիթը օգտագործելով, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Սուրէն Սարգիսեանին հետ՝ մօտէն ծանօթանալու համար Մարսէյի Ճեմարանի շինութեան աշխատանքներուն։

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութիւնը մամուլին միջոցով տրուած հաղորդագրութեամբ հանրութիւնը տեղեակ պահեց Մարսէյի Ճեմարանը նոր կառոյցով մը օժտելու իր ծրագիրին ու այս ծիրին մէջ քաղաքապետութեան կողմէ այդ նպատակին համար տրամադրուած հողաշերտին մասին. այսօր այդ հաղորդագրութենէն շուրջ մէկ տարի ետք արդեօք կարելի է գիտնալ թէ ուր հասած է այդ ծրագիրը։

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Ձեր հարցումին պատասխանելէ առաջ, պարաք կը զգամ շնորհակալութիւն յայտնել այն բոլոր բարերար - նուիրատուներուն, անձնաւորութիւններուն, պետական պատկան մարմիններուն եւ յանձնախումբերուն, Շինութեան գործադիր մարմինի անդամներուն, շինարարական ու կեդրոնական հանգանակիչ գոյգ յանձնախումբերու եւ մասնաւորաբար Ճեմարանի տնօրէնութեան ու վարչական խորհուրդին, որոնք ջանք չխնայեցին իրենց կարելիութեանց սահմաններուն մէջ օգտակար ըլլալու եւ աատարելու այս ծրագրի յաջողութեան։

Ինչպէս գիտէք, ներկայիս Մարսէյի Ճեմարանը կը գտնուի երեք յարկանի անհրապոյր սեփական շէնքի մը մէջ, որ դժբախտաբար չամբողջացներ դպրոցական կառոյցի մը պայմանները, սակայն հոն տեղաւորուած են 10 դասարաններ, գրասենեակներ, յարակից բաժիններ, խոհանոց ու ճաշարան, շուրջ 500 քառ. մեթր ընդհանուր տարածքով, շինուած 800 քառ. մեթր տարածութեամբ հողի մը վրայ։

Մարսէյի քաղաքապետարանէն 99 տարուան, Ճեմարանին համար տրամադրուած 7400 քառ. մեթր տարածութեամբ, ճիշդ ներկայ դպրոցին կից հողաշերտին մէկ կողմին վրայ է, որ մնացեալ դասարանները զետեղուած են առժամաբար, էթէրնիթ շինուած պատրաստի ու շարժական սենեակներու մէջ։ Սակայն նոր դպրոցը պիտի ունենայ այդ հողաշերտին վրայ 3300 քառ. մեթր մակերես հաշուով, երկյարկանի, նուազագոյն ծախսերով ապահովուած, լման համալիր մը պետական եւ կրթական բոլոր պայմանները լրացնող կառոյց մը՝ յարմար խաղավայրով, մարզաղաշտով, պարտէզներով, կառատունով, պահակատունով եւ այլ պահանջուած սարքաւորումներով։

Յունիսի վերջաւորութեան կամ Յուլիս ամսուն յանձնառու ճարտարապետական գրասենեակը կ'աւարտէ մանրամասնուած յատակագծային ու շինարարական ծրագրային աշխատանքները, կառուցման պահանջուած նիւթերու ցանկերն ու անոնց յատկորոշումները։ Յաջորդարար եւ անմիջապէս ճարտարապետներն ու մեր Շինարարութեան Յանձնախումբը գործակցաբար Մարսէյի մէջ պիտի հրաւիրեն զանազան շինարար կապալառուներ՝ անոնցմէ առաջարկներ ու գիներ պահանջելու եւ այս բոլորին ընդմէջէն յարմարագոյնները գտնելու, որպէսզի Օգոստոս ամսուն սկսինք շինարարական աշխատանքներուն։

Հ.- Այս առիթով նաեւ նշում եղած էր որ պիտի կատարուի ժողովրդային հանգանակութիւն այդ ծրագրի իրագործման համար, որուն իրենց հովանաւորութիւնը տուած էին Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ երկու կաթողիկոսները եւ հայ թէ ֆրանսացի ականաւոր անձնաւորութիւններ, արդեօք ի՞նչ փուլի մէջ կը գտնուի հանգանակութեան գործը, շինութիւնը որքա՞ն պիտի արժէ ու այդ գումարէն ցարդ որքա՞ն հաւաքուած է։

Պ.- Շինութեան գործադիր մարմինի կողքին, Փարիզի մէջ գործող մեր Կեդրոնական հանգանակիչ յանձնախումբը, Մարսէյի Ճեմարանի վարչական խորհուրդին հետ գործակցաբար, աւելի քան մէկ տարի մանրակրկիտ կերպով աշխատեցաւ հաւաքելու Ֆրանսախօս եւ այլ եւրոպական երկիրներու ու մասնաւորաբար Ֆրանսայի՝ յատկապէս Փարիզի ու Մարսէյի մէջ ապրող ու գործող հազարաւոր հայ ընտանիքներու եւ հայորդիներու անուանացանկերը, անոնց ստուգուած հասցէներով, պատրաստելու համար հանգանակութեան ընդհանուր ծրագիրն ու անոր գործադրութեան հանգրուանները։

Նոյն այս աշխատանքին կողքին անոնք ուսումնասիրեցին եւ խնամքով պատրաստեցին ներկայանալի, ճաշակաւոր թղթածրարներ, թերթիկներ եւ թռուցիկներ՝ հայերէն, ֆրանսերէն եւ անգլերէն լեզուներով, ցրուելու համար հայ ժողովուրդի զանազան խաւերուն՝ բարեբարներու, բարեկեցիկ նուիրատուներու, հայ գիրն ու դպրոցը սիրող ու գնահատող հայորդիներու, հայկական կազմակերպութիւններու, միութիւններու եւ բարեգործական հաստատութիւններու, հայկական ու միջազգային ֆոնտերու, պետական որոշ գրասենեակներու, Ճեմարանը հովանաւորող հայ թէ օտար անձնաւորութիւններու, Ճեմարանականներու, Հիւսիսային Ամերիկայի, Անգլիոյ, Իտալիոյ, Պելճիքայի, Հոլանտայի, Գերմանիոյ, Աւստրիոյ, Զուիցերիայի մեր գաղութներուն, ինչպէս նաեւ՝ Սուրիա, Լիբանան եւ Միջին Արեւելք գտնուող ու գործող հայ ազգայիններու եւ Ճեմարանը սիրողներու։ եւ այս բոլորը անխտիր հրաւիրելու, որպէսզի առատաձեռնօրէն մասնակցին այս շատ կարեւոր եւ օգտակար հանգանակութեան, որուն նպատակն է հայ նոր սերունդներու հայեցի դաստիարակութիւնը։

Ահաւասիկ նոյն այս հաւատքով եւ համոզումով էր որ երջանկայիշատակ Գարեգին Ա. կաթողիկոս Մարսէյ կատարած իր անդրանիկ այցելութեան ընթացքին այցելեց դպրոց եւ իր օրհնութեան դրոշմը դրաւ կառոյցի անկիւնաքարին վրայ։ իսկ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ մեր երկու կաթողիկոսները՝ Գարեգին Բ. եւ Արամ Ա. իրենց հայրական հովանաւորութիւնը արդէն իսկ տուած են այս յոյժ կարեւոր ծրագրին։

Ինչ կը վերաբերի շինութեան պիւտճէին, նման տարողութեամբ համալիր մը, հողը ձրիաբար ունենալով հանդերձ, պիտի արժէ մօտ 25 միլիոն ֆրանսական ֆրանք կամ մօտաւորապէս 3.5 միլիոն ամերիկեան տոլար (այսօրուան սակով) իր ամբողջացած վիճակին մէջ։

Մինչեւ թուականս այս ծրագրի իրագործման նպատակէն մասնայատուկ հաշիւին անհատական նուիրատուութիւններէ եւ ժառանգներէ ստացած ենք շուրջ 600,000 ամերիկեան տոլար, որուն վրայ պէտք է աւելցնել շուրջ 400,000 ամերիկեան տոլարի խոստումներ, 200,000 տոլար անմիջապէս գանձելի։

Ցարդ ծրագրին համար ծախսուած գումարները կը հասնին մօտ 115,000 տոլարի, գլխաւորաբար յատակագիծներու պատրաստութեան ու այլ պետական գործողութիւններու։ Իսկ շինարարական աշխատանքներու համար մինչեւ 2001 տարեվերջ պիտի ծախսուի շուրջ 630,000 տոլար։

Ուրեմն, ծրագրի իրագործման համար տակաւին կը մնայ գոյացնել շուրջ 2,5 միլիոն տոլար, որ հարկ է հայթայթել մինչեւ 2002ի աւարտը, Մարսէյի քաղաքապետութեան հետ կնքուած համաձայնութեան համաձայն, այլապէս դպրոցը լուրջ դժուարութիւններու առջեւ կրնայ դրուիլ։

Հ.- Ի՞նչ հետաքրքրութիւն ցոյց կու տայ ֆրանսահայ գաղութը այս ծրագրի նկատմամբ։ Ի՞նչ ակնկալութիւններ ունիք Եւրոպայի հայու-

Շար.՝ էջ 10

ՎԵՐՅՈՒՇ ՄԸ

ԱՄՕԹԽԱԾՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ՄԱՍԱՄԲ ՆՈՐԻՆ...

Երբ կը մտածեմ մօտիկ անցեալի, մեր շրջանակին անցուդարձերէն բխած միամիտ ու անմեղ երեւոյթներու մասին, ծիծաղելու եւ տրտմելու հակասական տրամադրութիւն մը կ'օրօրէ զիս, լա՞լ, թէ խնդալ՝ կ'ըսեն այս տրամադրութեան։

Ու կ'արժէ քիչ մը լալ, քիչ մըն ալ խնդալ ձախորդ նկատուած սա օրերուն, յիշելով քաղցրութիւնը, անցեալի պարզ մարդոց պարզունակութիւնը։ Ըսենք, թէ հարցը կը վերաբերի ԱՄՕԹԽԱԾՈՒԹԻՒՆ թեմային։ Այո, ժամանակին ամօթխածութիւնը յատուկ արժէք ունէր, ու այսօր կ'արժէ զայն գլխագիրով արձանագրել։

* * *

1955 կամ 1956 թուականն էր, Պուրճ Համուտի «Յ. Տէր Մելքոնեան» սրահը կիսաւարտ էր, բայց մշակութային կամ այլ կարգի ձեռնարկ մը կատարելու համար հանդիսականներ կը հրաւիրուէին հոն։

Համազգայինի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի վարչութիւնը, որուն ատենապետն էր տոքթ. Զ. Մկըրեան, մշակութային ձեռնարկ մը կազմակերպած էր (այդ օրերուն Պուրճ Համուտի մէջ կը գործէր միայն մէկ մասնաճիւղ)։ Յայտագիրին վրայ կային խմբերգներ, արտասանութիւն, հայկական պար եւ... բեմապար-ՊԱԼԷ։

Սրահին առաջին կարգին նստած էին այդ օրերու ազգային մեր կեանքին մէջ դերակատարութիւն ունեցող ազգայիններ, հոգաբարձուներ, թաղական խորհուրդի անդամներ։ Սրահը լեցուած էր ծայրէ ծայր. աթոռներ շարուած էին կողք-կողքի եւ հանդիսականները հետաքրքրութեամբ կը հետեւէին գեղարուեստական յայտագիրին։

Վերջին ելոյթը ունեցաւ այդ օրերուն ՊԱԼԷԻ դասերու հետեւող սկսնակ պարուհի մը, փոքրահասակ, մանրիկ պարման մը՝ Սոնիա Փոլատեան։ Բեմապարի յատուկ ճերմակ, փրփրոտ զգեստաւորում մը, ըստ դասական պարի պարտադրանքին, շատ կարճ փէշով, հոլանի։ Բեմադրուածը «Կարապի լիճը» չէր անշուշտ, բայց պարման պարուհին սպիտակ կարապի երեւոյթը առած էր բեմին վրայ։ Ներկայ հանդիսականները առաջին անգամ ըլլալով նման ներկայացում մը կը դիտէին մեծ հետաքրքրութեամբ։ Կը զարմանային, թէ Համազգայինը մշակութային նորութիւններ կը բերէր այդքան համարձակութեամբ, անտեսելով շրջանի բնակչութեան պահպանողական հոգեբանութիւնը։ Իսկ երիտասարդները հաճոյքով կը դիտէին կիսաւարտ ու դեռ անհրապոյր բեմին վրայ երեւցող զարմանալի պարը։ Եւ ո՞վ էր արդեօք այդ հայ աղջիկը, որ կը ցատկոտէր բեմին մէկ ծայրէն միւսը, բաց բազուկներով եւ գրեթէ մերկ սրունքներով, ամենայն համարձակութեամբ։ Ծափահարութիւնները ջերմ էին ու երկար... Արդիական ներկայացում մը, աննախընթաց՝ Պուրճ Համուտի մշակութային կեանքին մէջ։

Ներկաները մեկնեցան յիշատակելի երեկոյ մը ապրած ըլլալու գոհունակութեամբ։ Բայց հարցը նոյնը չեղաւ առաջին կարգի վրայ նստած թաղական խորհուրդի կարգ մը անդամներուն համար, որոնք գլուխները հակած, աչքերը փակած, ընդվզած, գայթակղութիւն որակեցին եղածը, նոյնիսկ՝ աններելի. Համազգայինի նման մշակոյթ տարածող միութեան մը։ Աններելի որակեցին մերկ սրունքներով աղջկան մը բարձրացնել բեմ. ծ[illegible] պարել, քաջալերել։

Պահպանողակ[illegible] հայեր էին անոնք. որոնք կը ջանային պահպանել աւանդութիւնները, նոյնիսկ արուեստին համար ներելի չհամարելով բեմապարի մը յարմար բաց սրունքներով. հոլանի լանջերով ու մերկ բազուկներով ցուցադրութիւն մը։ Այդ մարդոց համար սրբազան պարտականութիւն մըն էր պահպանումը մանաւանդ հայ իգական սեռին պատուախնդրութեան, մինչեւ իսկ հագուստ-կապուստի պատշաճ սահմաններու յարգումին։

Դիտողութիւններ, քննադատութիւններ հասան Համազգայինի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի հասցէին։ Վարչութիւնը ժպիտով դիմաւորեց այդ ամէնը, որովհետեւ իր նպատակն էր գեղարուեստի մշակումը, փոխանցումը նոր սերունդին, օրուան արուեստի նորութիւններուն հետ քայլ պահելու նախանձախնդրութեամբ։

Եթէ գեղարուեստական ներկայացում մը գայթակղութիւն նկատող մեր այդ օրերու հայրերը կամ ազգայինները այսօր մեր մէջ գտնուած ըլլային, արդեօք իրենց աչքերը պիտի փակէի՞ն օր ցերեկով մեր շուկաներուն, մեր ճամբաներուն եւ փողոցներուն մէջ շրջագայող կիսամերկ երիտասարդուհիներուն, ոչ միայն ուս ու լանջը հոլանի, այլեւ պորտը բաց աղջիկներուն յանդգնութիւնը տեսնելով։ Ամօթխածութեան նշոյլն իսկ անտեսած ներկայի իգական սեռին յանդուգն հագուածքը, մինչեւ իսկ սրբավայրերու մէջ, գայթակղութիւն պիտի նկատուէ՞ր արդեօք, թէ շատ բնական, «նորմալ» հագուածք, կեանքի, նոր օրերու, արդիականութեան պարտադրանք։ Աստուած գիտէ։ Բաւականանանք «ժամանակները փոխուած են» յարմարուողական տրամադրութեամբ, որովհետեւ ուրիշ ընելիք չի մնաց այլեւս մեզի։

ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏ

ԲԱՐԻ ԳԱԼՈՒՍՏ, ԴԺՈ՛ԽՔ

Հայրենի «*Հայոց Աշխարհ*» թերթը իր 12 Յուլիսի թիւով մանրամասնութիւններ հաղորդած է այն սարսափելի ոճիրին մասին, որ 10 Յուլիսին տեղի ունեցած է Երեւանի հարաւ-արեւմուտքը գտնուող «*Պանկլատէշ*» թաղամասին մէջ:

Ոճիրին զոհ գացածներու հարազատներէն եւ դրացիներէն քաղելով իր տեղեկութիւնները՝ թերթը կը յայտնէ, որ դէպքէն քանի մը օր առաջ ոճրային արարքի գլխաւոր զոհ Վարդան Յովհաննիսեան ծախած է իր ինքնաշարժը՝ անկէ գոյացած գումարը առեւտրական նպատակներով գործածելու համար:

Ինքնաշարժը ծախելու մասին տեղեակ եղած է իբրեւ Վ. Յովհաննիսեանի ընկերը ճանչցուած Մանուէլ Պետրոսեան, որ քանի մը անգամ այցելած է զոհին բնակարանը, եւ վերջինս քանի մը անգամ դրամական օգնութիւն ցուցաբերած է Մ. Պետրոսեանին:

Վ. Յովհաննիսեանի բնակարանը կատարած իր քանի մը այցելութեան ընթացքին Մ. Պետրոսեան թմրեցուցիչ գործածողի տպաւորութիւն ձգած է զոհին հարազատներուն վրայ: Յանցագործը դէպքէն քանի մը օր առաջ դարձեալ դրամ ուզած է զոհէն: Այդ օր Վ. Յովհաննիսեան իր ընկերներէն մէկէն առած էր «Կազ 3110» մակնիշի ինքնաշարժ մը՝ հանդիպելու համար Մ. Պետրոսեանին: Վերջինս սպաննած է Վ. Յովհաննիսեանը եւ դիակը դրած է ինքնաշարժի սնտուկին մէջ: Չի բացառուիր, որ Մ. Պետրոսեան իր ոճրային արարքը գործած ըլլայ թմրեցուցիչի ազդեցութեան տակ:

«*Հայոց Աշխարհ*» կ՚աւելցնէ, որ այնուհետեւ ոճրագործը *թաքստի*ով վերադարձած է Վ. Յովհաննիսեանի տունը, ուր տնեցիները կը սպասէին զինք (անհեռաձայնած էր եւ՝ յայտնած, թէ բան մը առնելու համար կու գայ):

Տան մէջ կը գտնուէին զոհին զոքանչը, կինը եւ երկու գաւակները, քոյրը, քրոջ աղջիկը եւ վերջինիս երեքամեայ դուստրը: Ոճրագործը տուն մտած է եւ համոզուելով, որ դուռը արդէն փակ է, ատրճանակով սպաննած է Վ. Յովհաննիսեանի զոքանչը՝ Ամալիա Մելքոնեանը: Վ. Յովհաննիսեանի քրոջ աղջիկը՝ Գայիանէ Վարդանեան փորձած է բռնել ոճրագործին ձեռքերէն, բայց վերջինս ատրճանակէն արձակուած կրակոցով վիրաւորած է անոր ոտքը եւ դանակով քանի մը անգամ հարուածած է անոր ձեռքերուն եւ կրծքավանդակին:

Այնուհետեւ Մ. Պետրոսեան տանտիրուհիէն դրամ պահանջած է: Մարիամ Մելքոնեան բաւարարած է ոճրագործին պահանջը՝ անոր յանձնելով տունը գտնուող գումարը եւ զարդեղէնները. սակայն, հակառակ այս իրողութեան, Մ. Պետրոսեան անոր տարբեր մարմնական վնասներ՝ ծանր մարմնական վնասներ: Բժիշկներու վկայութեամբ, ան կրնայ փրկուիլ, սակայն հաշմանդամ կը մնայ՝ մէջքէն ստացած դանակի տասէն աւելի հարուածներուն պատճառով:

Յանցագործը չէ խնայած նաեւ տան մէջ գտնուող մանուկները: Տակաւին կարելի չէ եղած ձերբակալել ոճրագործը:

«*Հայոց Աշխարհ*» նոյն թիւով հրատարակած է այս դէպքին անդրադարձող ստորեւ տրուած ակնարկը:

Սարսափելի բաներ են, այնուամենայնիւ, կատարուում այս աշխարհում: Դրանցից շատերի մասին աւելի լաւ է չիմանալ ընդհանրապէս: Բայց ի՞նչ մարդիկ են, սակայն, նման յանցագործութիւնների գնացողները: Անկասկած վաճառել են նրանք սեփական հոգիները մարդկային ցեղի թշնամուն: Անկասկա՛ծ...

Թւում էր, թէ արդէն ամէն ինչի վարժուել ենք: Ցաւի սահմանագիծը հասարակութեան մէջ բարձրացել է, եւ հայրենակիցներիս նեարդերն օրըստօրէ ամրանում են: Տպաւորութիւն էր ստեղծւում, թէ մեզ կարելի է ցնցել միայն տիեզերական հրդեհով: Սակայն վայրի յանցագործութիւնը «Պանկլատէշ» թաղամասում, որի հետեւանքով սպաննուեցին երկու եւ վիրաւորուեցին հինգ մարդ (այդ թւում՝ երեք երեխայ) շուարեցրեց բոլորիս եւ ստիպեց խորհել շատ բաների մասին: Տխուր բաների:

Նախ եւ առաջ այն մասին, որ մենք, որպէս ազգ, սահուն կերպով անցնում ենք բոլորովին այլ որակի: Մասնագէտները մի եզր ունեն. անոմիա: Դա ազգի բարոյական բոտի քայքայումն է. երբ պատմութեան թատերաբեմ են ելնում սկզբնական ազգային «նիւթին» գնալով աւելի ու աւելի քիչ նմանուող մարդկային նորագոյացութիւնները: Մեր առջեւ հենց այդ դէպքն է որ կայ: Շատ բանի է ունակ հայը: Շատ սրիկայութիւնների: Բայց մորթել փոքր, անմեղ երեխաներին... Կարծում եմ, սա ահագանգ է մեզ բոլորիս: Հասարակութիւնը պիտի ողջ մաշկով զգայ յանկարծակի վրայ հասած ցուրտը, նոր սառցադաշտի դանդաղ սողալը:

Ամէն ինչի դիմաց վաղ թէ ուշ հարկ է լինում վճարել: Կեանքն սկսում է մեզ հաշիւ ներկայացնել մերձաւորի նկատմամբ անտարբերութեան, ազգային աւանդոյթներից հրաժարման, հոգեւոր արժէքների ծանակման, կեղծիքի, զոդութեան, ստորութեան տասնամեակի համար... Համաձայնէք, մենք շատ ենք փոխուել եւ եկել է վճարելու ժամանակը: Թա՛նկ վճարելու: Մեր բարոյական խանգարման դիմաց:

Բոլոր հին հանրագիտական բառարաններում կայ «բարոյական խանգարում» յօդուածը:

«Բարոյական խանգարում: Հոգեկան հիւանդութիւն, որի դէպքում բարոյական պատկերացումները կորցնում են իրենց ուժը եւ դադարում հանդիսանալ պահուածքի դրդապատճառ: Բարոյական խանգարման պարագայում մարդը անտարբեր է դառնում չարի եւ բարու նկատմամբ, չկորցնելով, սակայն, դրանց տեսական, ձեւական տարբերակման ունակութիւնը: Անրուժելի է»:

Կրկնում եմ, մինչ յեղափոխութիւնը դա կար բոլոր հանրագիտարաններում: Յետոյ անհետացաւ: Գուցէ մե՞նք բուժուեցինք: Իսկ գուցէ եւ հիւանդնե՞րը ընկալուեցին որպէս ճնշող մեծամասնութիւն, եւ այն, ինչ համարւում էր հիւանդութիւն, դարձաւ ընդունուած կարգ: Իսկ խելագար այսօր համարում են նրանց, ում համար բարոյական պատկերացումները չեն դադարել լինել պահուածքի դրդապատճառ:

Ուզում ենք մենք դա թէ ոչ, բայց այսուհետ պիտի հաշտուենք այն մտքին, որ Հայաստանը դաժան երկիր է, եւ մարդկային կեանքն այստեղ ոչ մի արժէք չունի: Եւ որ վաղը կարող են սպաննել իւրաքանչիւրիս. բնակարանի, 1000 դրամի, այն բանի համար, որ ընդվզել են լկտիութեան դէմ, մի կողմ չես քաշուել ճանապարհից... ամէն ինչի համար:

Ստացուել է այնպէս, որ տանս կողքին միանգամից մի քանի պար, ճաշարան, քազինօ կայ: Եւ գրեթէ ամէն գիշեր մեր աչքի առաջ ծաւալւում են հարբած, արիւնալից տուրուտմփոցներ: Տեսնել է պէտք, թէ ինչպիսի՛ յիրաւի կենդանական ատելութեամբ են մարդիկ նետւում միմեանց վրայ, ինչպէս են սամներով պատառոտում դիմացինին: Իմ ժամանակներում ծեծկռտուքներն աւելի քիչ չէին: Բայց չկար նման ատելութիւն միմեանց նկատմամբ: Մենք շատ ենք փոխուել այս տասը տարուայ ընթացքում:

Ինչեւէ: Ի՞նչ էք կարծում, ո՞վ է գլխաւոր տուժողը «Պանկլատէշ» թաղամասում կատարուած իրադարձութիւնների արդիւնքում: Ոչ, հանգուցեալները չեն: Նրանց համար արդէն միեւնոյն է, նրանք այնտեղ են՝ սահմանից անդին: Իսկ երեխաները, որոնց աչքի առջեւ կատարուեց ողբերգութիւնը, այստեղ են: Եւ կեանք ունեն ապրելու: Հարցն այն է՝ ի՞նչպէս: Կեանքը նրանց բաժին հանեց իր ողջ դաժանութիւնը: Եւ իմաստ չունի բացատրել նրանց, թէ կեանքը լի է բազում անակնկալներով, որ ամենեւին էլ բարին չի յաղթում այս աշխարհում: Զարիքը չսպասեց, մինչեւ երեխաները մեծանան: Եւ ինչպէս էլ որ դասաւորուի հետագայում այդ երեխաների ճակատագիրը, չարիքը նրանց վրայով արդէն անցել է: Գլանի պէս: Եւ նրանք դա կը յիշե՛ն:

Յանցագործին, ի հարկէ, վաղ թէ ուշ կը բռնեն: Տեղ չունի փախչելու: Եւ կը դատեն: Գուցէ եւ դատապարտեն մահապատժի: Ախ հա՛, քիչ էր մնում մոռանայի, Հայաստանը հրաժարուում է մահապատժից: Սակայն վախենամ, որ դրան անխուսափելիօրէն փոխարինելու գայ ինքնադատաստանը: Մահապատիժը, անկասկած, չարիք է: Բայց ինքնադատաստանը՝ անհամեմատ աւելի մեծ, վտանգաւոր, համաճարակ դառնալու ունակ չարիք: Մենք սովորել ենք երկու չարիքից ընտրել նուազագոյնը եւ միշտ դեկավարուել այդ սկզբունքով: Այսօր այլ կերպ է: Հայաստանը՝ ինքը երկու չարիքից ընտրում է առաւել մեծը:

Բարի գալո՛ւստ, դժոխք:

ԳԱԳԻԿ ՄԿՐՏՉԵԱՆ

«Հայոց Աշխարհ»

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ Մ. ԵՒ Հ. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՓԱՅԼՈՒՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՔԱԼՈՐԷԱՅԻ ՔՆՆՈՒԹԵԱՆ

Համազգայինի Մ. եւ Հ. Արսլանեան ճեմարանի 2000-2001 տարեշրջանի աւարտական դասարանի 22 աշակերտներէն 17 յաջողած են Ֆրանսական պաքալորէայի քննութիւններուն (77,3%): 17 յաջողածներէն 4ը արժանացած են յիշատակութեան (1 շատ լաւ, 1 լաւ, 2 բաւական լաւ): Ստորեւ անունները:

Իմաստասիրութիւն (6 աշակերտներէն 6ը).- Պետրոսեան Բալիկ, Տէմիրճեան Թամար, Էթեմեկեան Շանթ, Ճէրէճեան Յոլինէ, Մարգարեան Հուրի եւ Սալխանեան Թամար:

Ընդհանուր գիտութիւն (12 աշակերտներէն 8ը).- Նաճարեան Անի, Բարմաքսըկեան Ալին, Սարգիսեան Սարին (լաւ յիշատակութեամբ), Վարդանեան Արմենուհի, Ճամպուլեան Վիգէն (բաւական լաւ յիշատակութեամբ), Կիլիկեան Տիրան (բաւական լաւ յիշատակութեամբ), Լոճիկեան Շանթ եւ Մանկասարեան Հրաչ (շատ լաւ յիշատակութեամբ):

Կենսաբանական գիտութիւններ (4 աշակերտներէն 3ը).- Էսմէրեան Մարիա, Գալայճեան Դալար եւ Մարգարեան Կամար:

al-mashrek
INSURANCE & REINSURANCE S.A.L.
Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի հեռաձայնի թիւերն են.
(01)258228 – (01)268808
Fax: (01) 258223

www.hamazkayin.com

ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԽԶՈՒՄԸ ԱՀԱՒՈՐ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐ Կ՚ՈՒՆԵՆԱՅ

«ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀ»*Ի* ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑԸ՝ ԳՐՈՂ ԵՒ ՐԱՊԱՐԱԿԱԽՕՍ ՊԵՐՃ ՋԷՅԹՈՒՆՑԵԱՆԻ ՀԵՏ

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Օրերս հեռուստատեսութեամբ հնչած ձեր կարճ խօսքում հսկայական անհանգստութիւն, ու թող ներուի ասել, նաեւ հիասթափութիւն էր նկատուում: Ի՞նչն է ձեզ յատկապէս անհանգստացնում: Ինչո՞ւ:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- *Ինձ անհանգստացրնում է նախ եւ առաջ այսօր Հայաստանում իշխող բարոյական մթնոլորտը: Այն, ի հարկէ, մէկ օրում չի ստեղծուել: Տասը տարուան պատմութիւն ունի: Անկախացման հետ է ծնուել, եւ անբարոյականութեան շղթան սկսել է մեծանալ: Հիմնականում սա՛ է ինձ անհանգստացնում:*

Գիտէինք, անշուշտ, որ անկախանալուց յետոյ Հայաստանը բարեկեցիկ կեանքով չի ապրելու, որ Խորհրդային Միութեան փլուզումից յետոյ դժուար է լինելու միանգամից ինչ-որ դրական արդիւնքների հասնել: Դա գիտէինք: Բայց չգիտէինք, որ ա՛յս աստիճանի վատ կը լինի: Ինչո՞ւ այսչափ վատ եղաւ: Որովհետեւ երկրի իշխանութեան բարոյական հիմքերը խախուտ էին: Այդ պատճառով է հիասթափութիւնը մեծ: Ոչ թէ նրա համար, որ վատ ենք ապրում, այլ՝ այն պատճառների գիտակցումից, թէ ինչո՞ւ ենք վատ ապրում:

Հ.- Սովորաբար հիասթափւում են, երբ մեծ յոյսեր են կապում որեւէ երեւոյթի հետ: Ի՞նչն է պատճառը մեր դէպքում:

Պ.- 1988ին ողջ ժողովուրդն էր ոտքի ելել: Ամբողջ ժողովուրդն էր ոգեշնչուած «Ղարաբաղ» կոմիտէի տղաներով եւ գրեթէ բոլորս նրանց անվերապահօրէն հաւատում էինք, այդ թւում՝ ես: Հաւաք չի եղել, որ բաց թողնեմ: Միշտ տուն էի վերադառնում յուզուած, որ վերջապէս, կեանքիս օրօք, իմ սերնդին բախտ վիճակուեց տեսնելու մեր ազգի համախմբումը, տեսնելու ժողովրդին նուիրուած այդքան ազնիւ տղաների: Ուրախանում էի, որ մեր մէջ այդպիսի մարդիկ են եղել եւ եկել, կարողանում են ժողովրդին առաջնորդել: Դրանք մեր ժողովրդի ոգեղէն գարթօնքի պայծառագոյն օրերն էին...

...Պատմութիւն գիտեմ՝ որոշ չափով: Գիտեմ, որ ժողովրդի անունից հանդէս եկող թրիպունները, որ պայծառ մարդիկ են թւում, իշխանութեան գալուց յետոյ դառնում են ճիշդ հակառակը:

Բայց այս անգամ, չգիտեմ ինչո՞ւ, խաբուեցի: Ասում էի. «Չէ՛, սրանք մե՛ր տղաներն են, հնարաւոր բան չէ, որ փոխուեն, փոխակերպուեն, ուրիշ մարդիկ դառնան...»: Պարզուեց, որ այն էլ ինչպէս է հնարաւոր, եւ ես հիմա ամաչում եմ, որ պատմութեան դասերն իմանալով հանդերձ, չարաչար խաբուեցի:

Հ.- Բայց 90ականների սկզբի այդ օրերը կարծէք արդէն պատմութիւն են դարձել...

Պ.- Պատմութի՛ւն: Ո՛չ, դա պատմութիւն չէ: Ցաւօք, դա շարունակւում է:

Հ.- Յամենայնդէպս, 98ին փոխուեց իշխանութիւնը: Սակայն այսօր էլ դուք հիասթափուած էք: Ինչո՞ւ:

Պ.- Այո: Հիմա էլ հիասթափուած եմ, եւ ահա թէ՝ ինչո՞ւ: Իշխանափոխութիւն կատարուեց, այո: Ինչ-որ բաներ փոխուեցին, ի հարկէ: Իշխանութեան հանդէպ ժողովրդի ատելութիւնը, որ կար նախկինում, հիմա կարծես չկայ: Բայց այսօր կայ նոյնքան վատ բան՝ անտարբերութիւն:

Իշխանութիւնն իր համար է ապրում, ժողովուրդը՝ իր: Միմեանց հետ ոչ մի կապ չունեն: Եւ մէկը միւսով չի հետաքրքրւում: Սա՛ է ցաւը: Անտարբերութիւնը փոխադարձ է: Ժողովուրդը տեսնում է, որ իր վիճակով, իր ցաւերով մտահոգուած մարդիկ չկան իշխանութեան մէջ եւ համարժէք վերաբերմունք է դրսեւորում:

Միշտ մտածում եմ, թէ 1918-1920 թուականներին ի՜նչ պայծառ մարդիկ եկան իշխանութեան. Արամ Մանուկեան, Վրացեան, Խատիսեան, Շանթ, Ադրալեան, Ահարոնեան...

Պայծառ, ազնուագոյն մարդիկ, որոնք իսկապէս նուիրուած էին ժողովրդին եւ անանձնական կեանքով ապրեցին: Այն ժամանակ Հայաստանի վիճակն աւելի ծանր էր, քան այժմ, իսկ դժուարութիւններն էլ, ի դէպ, այդ գործիչները չէին ստեղծել, ի տարբերութիւն մեր ժամանակների: Եւ հիմա հարց եմ տալիս ինքս ինձ, ձեզ, ընթերցողին. «Ո՞ւր են: Այդ որակի, այդ տեսակի հայերն ո՞ւր են այսօր: Չկա՞ն: Վերացա՞ն: Ինչո՞ւ...»: Գուցէ կան, չգիտեմ: Բայց ո՞ւր են, ինչո՞ւ չեն երեւում:

Թերթերից մէկում վերջերս մի շատ ճիշդ բան գրուեց: Ոչ թէ պէտք է իշխանութեան եկած անձանց տեղերը փոխել, այլ իշխանութեան տեսա՛կը պէտք է փոխել: Ուրիշ տեսակի իշխանութիւն պէտք է գայ: Այսինքն՝ մտաւորական, ժողովրդին իսկապէս ծառայող, իրենց անձնականը մի կողմ դրած մարդկանց իշխանութիւն: Այսօր Հայաստանում ծայրայեղ վիճակ է: Պէտք է թեւքերդ քշտած, գիշեր-ցերեկ աշխատես: Հայաստանում պաշտօնը հանգստի, վայելքի տեղ չէ՛: Պէտք է անձնականդ մի կողմ դնես, մոռանաս ու աշխատես:

Կարո՞ղ ենք ասել, որ այսօր այդպէս է: Ո՛չ, չենք կարող: Շատ-շատերն անձնականը ոչ միայն չեն մոռացել, այլեւ մտածում են միմիայն անձնական բարեկեցութեան, սեփական դրպանը լցնելու մասին: Ահա սա՛ է տարբերութիւնը 1918-20 թուականների եւ այսօրուան միջեւ: Եւ էլի յանդում ենք նոյն խնդրին՝ բարոյականութեան անկում:

Հասարակութեան բարոյականութիւնը հեշտ է խաթարել: Բարոյական մթնոլորտը վերականգնելն է անասելի դժուար: Քանի որ հիմա պետութիւնը, իշխանութիւնն ու ժողովուրդն իրար հետ կապ չունեն, մեր հասարակութեան մէջ, ժողովրդի մէջ առաջին գիծ է մղուել ինքնապահպանման բնազդը, ինքն իրենով «եոլա գնալու» հոգեբանութիւնը:

Իսկ գիտէ՞ք, դա ինչի՞ է յանգեցնում: Դա բերում է ռասքոլնիքովեան հոգեբանութեան արմատաւորմանը, որ «ամէն ինչ կարելի է»: Բաւական է նայել շուրջբոլորն ու դրա բազմաթիւ օրինակներ կը տեսնէք: Ներառեալ այս վերջին դաժան «բանգլադեշեան» յանցագործութիւնը: Մարդիկ ապրում են «ամէն ինչ կարելի է» սկզբունքով: Ռասքոլնիկովեան հոգեբանութեամբ:

Հ.- Մի՞թէ նոյնը չէ «վերեւներում»:

Պ.- Դա փոխ կապակցուած է: *Մարդիկ պարզորոշ տեսնում են, թէ իշխանութիւններն ինչպէս են ապրում: Եւ իրենք էլ իրենց հնարաւորութեան սահմաններում նոյն սկզբունքներով են փորձում ապրել:*

Հ.- Այնուհանդերձ, վերադառնանք հարցին. թէ ինչո՞ւ էք այսօր այդչափ մտահոգ:

Պ.- *Բազմիցս ասել եմ, գրել, էլի եմ ասում, որ ներկայիս իշխանութիւնները պէտք է քաղաքական գնահատական տան հնի՛ն, նախորդ իշխանութիւններին: Քանի դեռ այդ գնահատականը չի տրուել, ախտորոշումը չկայ, ուրեմն հիւանդութիւնը չի՛ էլ բուժուելու, այլ շարունակուելու եւ խորանալու է:*

Նախագահ Քոչարեանն ասում է, թէ չեն կարող քաղաքական գնահատական տալ, քանի որ դա կրուած չէ սահմանադրութեան մէջ: Մեղմ ասած, շատ անյաջող միտք է: Որովհետեւ ոչ մի երկրի սահմանադրութեան մէջ չի կարող գրուել, որ եթէ մի իշխանութիւն ժողովրդին թալանում, կեղեքում եւ աղքատութեան եզրին է հասցնում, ապա յաջորդը կարող է նախորդին գնահատական տալ:

Բացի այդ, հիմա էլ ինչ-որ բաներ են կատարուում, որոնց պատասխանը իշխանութիւնները չեն տալիս: Ժողովրդին հաշուետու չեն, ինչը հիասթափութեան եւս մէկ պատճառ է:

Թերթերը գրեցին, որ գուիցերիական դրամատներում Հայաստանից արտահանուած 2,4 միլիառ տոլարի գումար կայ: Պարզ չէ՞, որ դա մեզանից գողացուած փողերն են: Իշխանութիւն կոչուածը պէ՞տք չէ ժողովրդին ասի. դա սո՞ւտ է, թէ՞ իրաւ է: Եւ եթէ դա՝ իրականութիւն է, ի՞նչ է ձեռնարկում իշխանութիւնը: Ինչո՞ւ է այդպէս ստացուել: Այս ի՞նչ երկիր է, որ թոյլ է տուել իրենից այդքան փող գողանալ, գռփել:

Մինչեւ այս հարցերի պատասխանը չստանանք, անձնապէս ես ինձ վտարանդի կը զգամ իմ սեփական մայր հողում: Վտարանդի ենք բոլորս, մինչեւ այդ հարցերի պատասխանները չստանանք:

ԱՐՄԷՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Շար.՝ էջ 8

ՀԱՅ ԴԱՏ ԵՒ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ ԿՈՉԸ՝ ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբը կոչ ուղղած է ամերիկահայութեան՝ Ծերակոյտէն պահանջելու Հայաստանի տարեկան տրամադրուելիք օժանդակութիւնը 8 առ հարիւրով կրճատելու առաջարկին ջնջումը:

2002ի ընթացքին կատարուելիք արտաքին օժանդակութիւններու նախագիծին մէջ առաջարկուած է Հայաստանի տարեկան յատկացուելիք օժանդակութիւնը 90 միլիոն տոլարէն նուազեցնել 82,5 միլիոն տոլարի: Առաջարկը ներկայիս կը քննուի Ծերակոյտի արտաքին յարաբերութիւններու ենթայանձնախումբի կողմէ: Օժանդակութեան վերջնական չափը պիտի ճշդուի Ծերակոյտի եւ Ներկայացուցիչներու Տան որդեգրած բանաձեւերուն համադրումով:

Հայ Դատի Յանձնախումբը կոչ ուղղած է ամերիկահայերուն՝ կապ հաստատելու վերոյիշեալ ենթայանձնախումբին անդամակցող իրենց նահանգներու ծերակուտականներու հետ:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ Կ'ԱԿՆԿԱԼԵՆ, ՈՐ ԻՐԵՆՑ ՇԱՀԵՐԸ ԵՒՍ ՅԱՐԳՈՒԻՆ

Կ'ԸՍԷ ԴԵՍՊԱՆ ՈՒԻԼՍԸՆ

Ռուսական «Նեզաւիսիմայա Կազեթա» թերթին հետ կատարուած հարցազրոյցի մը ընթացքին, Ազրպէյճանի մէջ Մ. Նահանգներու դեսպան Ռոս Ուիլսըն յայտնած է, թէ Մ. Նահանգներ կը ճանչնան եւ կ'ընդունին շրջանին մէջ Ռուսիոյ շահերը, սակայն կ'ակնկալեն, որ իրենց շահերը եւս յարգուին:

Լեռնային Ղարաբաղի զինամթերքին մասին հարցումի մը պատասխանելով՝ դեսպան Ուիլսընը նշած է, թէ ոչ ոք գիտէ, եթէ զէնքերու սահմանափակումի համաձայնագիրին տրամադրութիւնները կը յարգուին շրջանին մէջ:

Իր հարցազրոյցին մէջ դեսպանը դիտել տուած է, որ Քի Ուէսթի բանակցութիւններու նախօրեակին Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան հաղորդագրութիւնը Հայաստանը կը նկատէ «նախայարձակ» երկիր: Հաղորդագրութիւնը կը ներկայացնէ Ուաշինկթընի պաշտօնական կեցուածքը, շեշտած է դեսպան Ուիլսընը:

ԹՐՔԱԿԱՆ ՀԱԿԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ՝ «ԻՆԹԸՐՆԷՇԸՆԸԼ ՀԵՐԸԼՏ ԹՐԻՊԻՈՒՆ»Ի ԷՋԵՐԷՆ

Ի պատասխան «Ինթըրնէշընըլ Հերըլտ Թրիպիուն»ի 2 Յունիս 2001ի թիւին մէջ լոյս տեսած ծանուցում-հաղորդագրութեան մը, որ կոչ կ'ուղղէր Թուրքիոյ, Միացեալ Նահանգներու եւ Բրիտանիոյ՝ ճանչնալու Հայկական Ցեղասպանութիւնը, թերթին 10 Յուլիսի թիւով լոյս տեսած է յիշեալ յայտարարութեան հակագդող այլ ծանուցում-յայտարարութիւն մը՝ «Օրհնուած են խաղաղարարները» խորագիրով: Յայտարարութեան տակ ստորագրած են թուրք համալսարանական դասախօսներ, գործատէրեր, մտաւորականներ, ինչպէս նաեւ՝ թրքական հինգ միութիւններ եւ կազմակերպութիւններ:

Յայտարարութիւնը կը սկսի 1915ի «տեղահանութեան» թրքական տարբերակին ներկայացումով. «1915ին հայ ազգայնական ղեկավարները դաշնակցեցան ցարական Ռուսիոյ հետ եւ թիկունքէն հարուածեցին օսմանցիները: Հայ ազգայնականները կը նպատակադրէին ազգային պետութիւն մը ստեղծել այնպիսի շրջանի մը մէջ, ուր փոքրամասնութիւն էին: Հետեւաբար անոնք վտանգ սպառնացին Թուրք մեծամասնութեան, որուն բարի կամեցողութենէն կախեալ էին նախորդ ութդարերուն ընթացքին», կ'ըսէ յայտարարութիւնը, որ միամտաբար կոչ կ'ուղղէ «պատմութիւնը ձգելու պատմաբաններուն»:

Ապա, նշելէ ետք, թէ Թուրքերը կ'ուզեն շեշտը դնել անցեալի բարեկամութեան եւ անոր վերակենդանացումին վրայ, յայտարարութիւնը կ'աւելցնէ, թէ հայ գինեալ ազգայնականներու կողմէ Թուրքերուն դէմ մղուող արշաւը կը սպառնայ թշնամութիւն յառաջացնել:

Յայտարարութիւնը կ'ըսէ, թէ հայ ազգայնականներ ներկայիս կը նպատակադրեն հանրութեան ուշադրութիւնը չեղել ներկայիս գործադրուող այլ ողբերգութենէ մը՝ «աւելի քան մէկ միլիոն ազերիներու տեղահանումէն» եւ անոնց հայրենիքին մէկ հինգերորդին հայ ներխուժողներու կողմէ բռնագրաւումէն. հետեւաբար, յայտարարութեան վերջին բաժինը կոչ կ'ուղղէ օժանդակելու «ազերի գաղթականներու տունդարձին, հայկական բռնագրաւման աւարին եւ Կովկասի մէջ խաղաղութեան եւ կայունութեան հաստատման»:

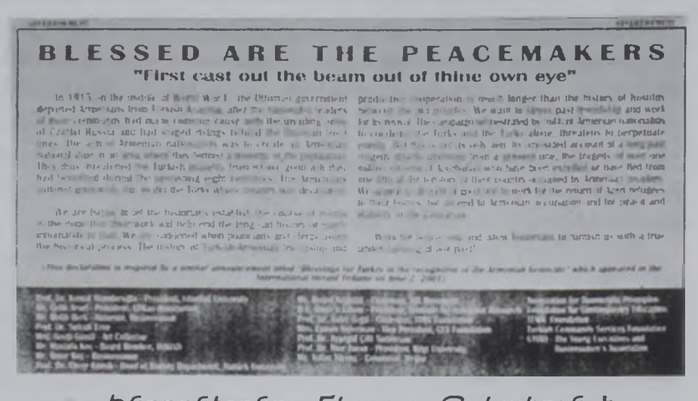

BLESSED ARE THE PEACEMAKERS

"First cast out the beam out of thine own eye"

«Ինթըրնէշընըլ Հերըլտ Թրիպիուն»ի 10 Յուլիսի թիւին մէջ լոյս տեսած թրքական ծանուցում-յայտարարութիւնը:

ԱՄՓՈՓ ԼՈՒՐԵՐ

● ՎՐԱՍՏԱՆի հակակշիռին տակ գտնուող Քոսովոյի կիրճեն Աբխազիոյ Կուլրիպղի մարզը թափանցելով՝ վրացի հրոսակներ անցեալ շաբաթ սպանած են եօթը քաղաքացիներ եւ առեւանգած՝ վեց ուրիշներ: Սպանուածներու շարքին են չորս հայեր՝ Արմէն Մելքոնեան (24 տարեկան), Արթիւր Ալեքսանեան (33 տարեկան), Շաւարշ Գէորգեան (17 տարեկան) եւ Կարիկ Այվազեան (16 տարեկան):

● ՃԱՓՈՆԷՆ իր վերադարձին, ագրպէյճանական «Մուսաւաթ» կուսակցութեան ղեկավար Իսա Կամպար տուած է մամլոյ ասուլիս մը, որուն մէջ ան շեշտած է, թէ ազերիներուն եւ ճափոնցիներուն միջեւ... «մեծ նմանութիւն կայ» եւ պատահական չէ, որ Հարաւային Կովկասի միակ երկիրը, ուր ճափոն դեսպանատուն ունի, Ագրպէյճանն է:

Թոքիոյի մէջ Կամպար Ղարաբաղի տագնապին մասին լայն տեղեկութիւններ փոխանցած է տեղւոյն միջազգային մամուլի ակումբին:

● ՀԱՅԱՍՏԱՆի պաշտպանութեան նախարարութեան բարձրաստիճան պատասխանատուներէն Միքայէլ Մելքոնեանի այն յայտարարութիւնը, թէ մօտ օրէն հասարակական քննարկումի պիտի ներկայացուին Հայաստանի ռազմական համակարգի գործունէութեան սկզբունքները, իրարանցում ստեղծած է Ազրպէյճանի մէջ:

«Ենի Մուսաւաթ» եւ «Էխո» թերթերը յատկապէս լուսաբծակի տակ առած են Մելքոնեանի յայտարարութեան այն բաժինը, ուր կ'ըսուի, թէ Հայաստանի զինեալ ուժերու բնականոն գործունէութեան համար անհրաժեշտ է տարեկան մօտաւորապէս 700 միլիոն տոլար: Այս յայտարարութիւնը ազերիներուն կողմէ մեկնաբանուած է... 360 հազար զինուոր ունեցող հայկական բանակ մը ունենալու ցանկութեամբ:

ՀԱՅԵՐՈՒ ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹԵԱՆ՝

ԹՈՒՐՔԵՐ ԲԵՄ ԿԸ ԳՏՆԵՆ ՅԵՐԻՒՐԱԾՈՅ ԻՐԵՆՑ ՏԵՍԱԿԷՏՆԵՐՈՒՆ

Միացեալ Նահանգներու Շիքակո նահանգի «Տը Փօլ» համալսարանին մէջ վերջերս տեղի ունեցած է Միջին Արեւելքի մարդկային իրաւանց հարցերուն նուիրուած երկօրեայ խորհրդաժողով մը, որուն ընթացքին ասորիներու պատուիրակութիւն մը կեկուցում ներկայացուցած է Օսմանեան կայսրութեան փլուկումէն ետք ասորիներու դէմ գործուած պատերազմական ոճիրներու մասին:

Հրեայ այլախոհներու խումբ մը, իր կարգին, վաւերագրական վիտէօ երիտի մը ցուցադրութեամբ քննադատած է իսրայէլեան վարչակարգին կողմէ պաղեստինցիներու եւ արաբներու հանդէպ գործադրուող ցեղապաշտական քաղաքականութիւնը:

Թուրք-ամերիկեան կապմակերպութեան մը անունով խօսք առած է Էրոլ Եորուլմազօղլու եւ բաւական երկար դասախօսութեամբ մը լուսարձակի տակ առած է «թուրքերու ուղղուած Հայկական Ցեղասպանութեան անհիմն ամբաստանութիւնները»: Եորուլմազօղլու յայտնած է, որ թուրքեր կ'ընդունին, որ իրենց անունով պատերազմական ոճիրներ գործուած են Ա. Աշխարհամարտի ընթացքին, սակայն միաժամանակ աշխարհը պէտք է ընդունի, որ «երկու միլիոն թուրքեր եւս սպաննուած են»:

Հայկական ներկայացուցչութեան մը բացակայութեան թուրքին պատմաշինարարական մտայղացումները մնացած են անպատասխան:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐԸ ՊԷՏՔ Է ՈՐՈՇՈՒԻ ՀԱՅ-ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՇՐՋԱԳԻԾԻՆ ՄԷՋ

Կ'ԸՍԷ ԱԼԵՔՍԱՆՏՐ ՉՈՒԷԻ

Ռուսիոյ Տումայի վերջերս որդեգրած է Դաշնակցային Ռուսիոյ մէջ նոր անդամներ ընդունելու մասին օրէնք մը, որ ազրպէյճանական մամուլին մէջ առիթ տուած է միակողմանի մեկնաբանութիւններու:

Ռուսիոյ Տումայի հասարակական կազմակերպութիւններու գործերու յանձնախումբի փոխ նախագահ Ալեքսանտր Զուեւ այս մասին ըսած է, թէ օրէնքի ընդունման քննարկումներուն ընթացքին Լեռնային Ղարաբաղը երբեք նկատի առնուած չէ իբրեւ դաշնութեան միանալ փափաքող տարածք:

Զուեւ յայտնած է, թէ կարգ մը երկիրներու մէջ կան ինքնավար մարզեր, որոնք կը փափաքին միանալ Ռուսիոյ: «Ինչ կը վերաբերի Լեռնային Ղարաբաղին, ապա անոր ճակատագիրը պէտք է որոշուի միջազգայնօրէն՝ հայ-ազրպէյճանական յարաբերութիւններու շրջագիծին մէջ, սակայն յայտնի է, որ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապը նաեւ ռազմաքաղաքական խնդիր է», ըսած է ան:

ԴԵՍՊԱՆ ԷՄԲԸՐՍԸՆԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆ՝

ԿՈՎԿԱՍԻ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ՝ ՊԱՅՄԱՆ

Խորհրդային Միութեան եւ Ռուսիոյ մէջ Եւրոպական Միութեան նախկին դեսպան Մայքլ Էմբրսըն Կովկասի մէջ կայունութեան հաստատման համար պայման նկատած է Ղարաբաղի, Օսէթիոյ եւ Աբխազիոյ տագնապներուն լուծումը:

Թրքական «Զաման» օրաթերթին հետ կատարուած հարցազրոյցի մը մէջ, Էմբրսըն անդրադառնալով Եւրոպայի քաղաքական վերլուծութիւններու կեդրոնին պատրաստած «3+3+2» բանաձեւէն, որ Հայաստանի, Վրաստանի եւ Ազրպէյճանի կողքին նկատի կ'առնէ նաեւ Ռուսիան, Թուրքիան, Մ. Նահանգները, Իրանը եւ Եւրոպական Միութիւնը, շրջանին մէջ տնտեսական եւ ապահովական համագործակցութեան համար անկիւնադարձային նկատած է Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծումը:

Էմբրսըն ըսած է, թէ Ազրպէյճանի նախագահ Հայդար Ալիեւի եւ ազերի ազգայնականներու պնդումին վրայ ԵԱՀԿը ստիպուած կասեցուցած է Քի Ուէսթի մէջ սկսած բանակցութիւնները:

Էմբրսըն իրականանալի նկատած է Մեղրիի եւ Լաչինի մէջ միջազգային խաղաղարար ուժերու հաստատումը, ինչ որ ըստ իրեն, կարելի կը դարձնէ Մետաքսի ճանապարհի եւ Արեւելք - Արեւմուտք ուղիները իրարու կապող ծրագիրին իրականացումը:

Իր հարցազրոյցին մէջ նախկին դեսպանը անդրադարձած է Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի կողմէ Հայաստանի շրջափակումին եւ նշած է, թէ շրջափակումը կը վերցուի Ղարաբաղի տագնապի լուծման պարագային: Ան արտայայտուած է նաեւ Հայաստանի մէջ ռուսական ուժերու գոյութեան, Պաքու - Ճէյհան եւ Իրան - Թուրքիա քարիւղատարներու կառուցման կարելիութիւններուն մասին:

ԹՐՔԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԷՆ

«ՈՐՔԱ՞Ն ԼՈՒՐՋ Է ՀԱՅԵՐՈՒ ԴԷՄ ՄՂՈՒԱԾ ՊԱՅՔԱՐԸ»

ՀԱՐՑ ԿՈՒ ՏԱՅ ԹՈՒՐՔ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԳԻՐԸ

Թրքական մամուլէն առնուած եւ ստորեւ տրուած ակնարկը հետաքրքրական է, որովհետեւ անիկա թրքական դիտանկիւնէն լուսարձակի տակ կ'առնէ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչումի աշխատանքները եւ անոնց դէմ Թուրքիոյ հակազդեցութեան փորձերը:

Ակնարկը միաժամանակ ուշագրաւ է, որովհետեւ ան կոչ կ'ուղղէ թուրք հանրային կարծիքին՝ հայկական ցեղասպանութեան մօտենալու «*հայրենասիրական զեղումներէ հեռու*», քննելու համար, թէ «*տեղահանութեան ընթացքին պատահածները իրաւական տեսակէտէ ցեղասպանութիւն կրնա՞ն նկատուիլ, թէ ոչ*»:

Թրքական «*Ռատիքալ*» թերթէն առնուած եւ ստորեւ թարգմանաբար տրուած ակնարկը լոյս տեսած է Պոլսոյ «*Մարմարա*» օրաթերթի 21 Յունիս 2001ի թիւին մէջ:

«Ռատիքալ»ի հրապարակագիր Մեհմէտ Ալի Քըշլալը այսօր դարձեալ կ'անդրադառնայ հայկական պնդումներուն եւ մէկ կողմէ կը յայտնէ, թէ Թուրքիոյ մէջ սակաւաթիւ մտաւորականներ սկսած են իւրացնել հայոց պնդումները, բան մը, որուն դէմ յարդանք պէտք է ցուցաբերել. մէկ կողմէ ալ կը պնդէ, որ շատ անբաւարար է Թուրք պետութեան պայքարը հայկական պնդումներուն եւ միջազգային գետնի վրայ հայերու արձանագրած յաջողութիւններուն դիմաց: Քըշլալը կը գրէ, որ կը հաւատայ, թէ Թուրքիոյ մէջ թապու նկատուած նիւթ չէ մնացած, եւ ամէն նիւթ կրնայ քննարկուիլ առկայ օրէնքներու շրջագիծին մէջ: Ան կ'աւելցնէ, թէ «հայկական ցեղասպանութեան» բառին առջեւ այս «սէօզտէ» մասնիկն ալ պիտի չաւելցնէ, քանի որ Իսմէթ Պէրքէն անհրաժեշտ չի նկատեր այդ մասնիկին գործածութիւնը: Ապա կը շարունակէ այսպէս.

«Ռատիքալ» թերթին մէջ հրատարակուած են կարգ մը տեսակէտներ, ըստ որոնց, ցեղասպանութիւնը իրապէս կատարուած է: Հիմա աշխարհի վրայ հայանպաստ ուղղութեամբ աշխատող մտաւորականներու եւ պատմաբաններու թիւին վրայ աւելցած են նաեւ քանի մը թուրքեր ալ, որոնք կը բաժնեն հայոց տեսակէտները: Ես անհանգստութիւն չեմ զգար անոնց պատճառով: Այն, ինչ որ զիս կ'անհանգստացընէ, այն է, թէ թուրք պետութիւնը ուշագրաւ կեցուածք մը չէ կրցած որդեգրել այն զարգացումներուն դիմաց, որոնց ես կը հետեւիմ 1970ական թուականներէն ի վեր:

Միջազգային գետնի վրայ, Կիպրոսի հարցէն զատ, արտաքին ո՞ր հարցին մէջ գործադրուած է այն, ինչ որ անհրաժեշտ է: Կը յիշեմ այն օրերը, երբ մեր դիւանագէտները կը նահատակուէին հայ ահաբեկչական կազմակերպութեանց կողմէ: Հիմա ի՞նչ կը յիշէք անոնցմէ:

Բայց հակառակ այս յուսալքիչ անցեալին, երբեմն յուսադրիչ երեւոյթներ ալ կը տեսնենք: Ես կը հաւատամ, որ յուսադրիչ նոր զարգացում է, որ վաստակաւոր դեսպան Էօմէր Էնկին Լիւթէմ՝ դասընկերս, նշանակուած է Նորահաստատ «Հայկական Ուսումնասիրութիւններու Հիմնարկ»ի նախագահ: Ան հայկական ահաբեկչութեան հարցին անծանօթ մէկը չէ եւ այժմ կը յայտնէ, թէ այլեւս պիտի չուշանան այն քայլերը, զորս պարտաւոր ենք առնել:

Պատճառները բացայայտ են:

Հայաստանի պետութիւնը եւ հայկական Սփիւռքը Թուրքիոյ դէմ իրենց բացած արշաւով մեծ վնաս կը պատճառեն մեզի:

Թուրք հանրային կարծիքն ալ, հայրենասիրական զեղումներէ հեռու, այս նիւթին մասին անհրաժեշտ չափով տեղեկութիւն չունի:

Իսկ Արեւմուտքի մէջ գրեթէ չմնայ երկիր մը, որ ցեղասպանութեան պնդումը ընդունած չըլլայ:

Հայերը անդուլ ու անդադար կը գրեն իրենց տեսակէտները ամրապնդող յօդուածներ ու գիրքեր: Ժապաւէններ կը պատրաստեն: Ցուցահանդէսներ կը կազմակերպեն: Բարեկամ երկիրներու խորհրդարաններուն մէջ իրենց ի նպաստ որոշումներ կ'ապահովեն:

Քանի որ նիւթը կապ ունի 1915ին Արեւելեան Անատոլուի հայերուն դէմ գործադրուած տեղահանութեան հետ, անհրաժեշտ բոլոր տեղեկութիւնները առկայ ըլլալու են Օսմանեան արխիւին մէջ: Բայց դուրսինները շատ ալ հետաքրքրուած չեն այս ուղղութեամբ: Էօմէր Լիւթէմ կ'ըսէ, որ դիտական կերպով պէտք է փաստենք, թէ տեղահանութիւնը ցեղասպանութիւն չէ: Բայց ասիկա դիւրին գործ չէ եւ կարելի չէ արագ արդիւնք քաղել: Մենք նախ պէտք է հասցընենք մեր մասնագէտները, յետոյ պէտք է հիմնենք համոզիչ «տեղեկատու կեդրոն» մը, որ պիտի ծառայէ ամբողջ աշխարհին: Պէտք է օգտուինք հաղորդակցութեան արդիական միջոցներէն:

Թուրքիա մօտիկ ապագային ո՛չ կրնայ փրկուիլ ներքին ապահովութեան հարցերէն, ոչ ալ հայկական հարցի նման արտաքին խնդիրներէ:

Այս նիւթին մասին միջազգային համագումարներ կազմակերպելէ առաջ, ինչո՞ւ արդեօք չենք կազմակերպեր հաւաքոյթներ, որոնց պիտի մասնակցին եւ ազատօրէն ելոյթ պիտի ունենան այն վերոյիշեալները, որոնք թրքական տեսակէտները չեն իւրացներ: Ինչո՞ւ չենք պրպտեր, թէ տեղահանութեան ընթացքին պատահածները իրաւական տեսակէտէ ցեղասպանութիւն կրնա՞ն նկատուիլ, թէ ոչ:

Այս հարցը պէտք է քննուի զանազան երեսներով:

Ոմանք ալ դիտել կու տան, որ Հայաստանի հետ Թուրքիոյ յարաբերութիւնները պէտք է պայմանաւորուին միայն Ղարաբաղի հարցով:

Բայց կարծիքովս, առաջնահերթ գործ է սպառիչ հետազօտութիւններ կատարել այս նիւթին մասին, այդ գործը ընելու ատակ մասնագէտներ հասցնել եւ այս գործունէութիւնը շարունակել հետեւողական կերպով եւ անընդմէջօրէն:

Չեմ գիտեր, թէ «Հայկական Ուսումնասիրութիւններու Հիմնարկ»ին եւրոպական լուրջ զօրակցութիւն մը կա՞յ, թէ չկայ: Բայց գիտեմ, որ կարելի չէ լուրջ արդիւնք քաղել, եթէ չկայ լուրջ զօրակցութիւն:

ՀԱՅ ԴԱՏ ԵՒ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԵՆՆԴՈՑԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹԱՊՈՒՆ ԿԸ ՀԱԼԱԾԷ ԹՈՒՐՔ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Թուրք այլախոհ պատմաբան Թանէր Աքչամի այս յօդուածը լոյս տեսաւ ֆրանսական «*Լը Մոնտ Տիփլոմաթիք*» ամսաթերթի Յուլիսի թիւին մէջ:

Թ. Աքչամ ցնցիչ ճշգրտութեամբ կը բացայայտէ, որ Թուրքիան եւ թուրք ազգային ինքնութիւնը հիմնուած են Հայկական Ցեղասպանութեան արարքին եւ ոճիրին ուրացումին վրայ: Թուրք պատմաբանին այս հաստատումը հզօր միջոց է Հայ Դատի աշխատողներուն համար: Թելադրելի է, որ այս յօդուածը թարգմանուի եւ տարածուի տարբեր լեզուներով:

GENESE D'UNE HISTOIRE OFFICIELLE

Le tabou du génocide arménien hante la société turque

Le Petit Journal

«*Լը Մոնտ Տիփլոմաթիք*»ի Յուլիսի թիւին զոյգ էջերը, ուր լոյս տեսած է Թանէր Աքչամի յօդուածը:

Անկասկած, որ միամտութիւն պիտի ըլլար կարծել, թէ Ֆրանսական խորհրդարանի Հայկական Ցեղասպանութիւնը ճանչցող քուէարկութիւնը (18 Յունուար 2001) արտայայտութիւնն է Ֆրանսայի խոր համակրանքին՝ անցեալին հայերուն ապրած ցաւերուն հանդէպ: Նոյնպէս, յաւ պիտի ըլլար, որ «Ֆրանսան օրէնսդիր ձեւով ճանչնար Այֆերիոյ մէջ իր կատարած ցեղասպանութիւնը եւ մարդկութեան դէմ ոճիրները», ինչպէս յաճախ կ'լսուի Թուրքիոյ մէջ:

Այսուհանդերձ, ինչ որ ալ ըլլան Ֆրանսայի խորհրդարանի որոշումին նկատմամբ տեսակէտները, անիկա պէտք չէ պատրուակ դառնայ անդամ մը եւս ուրանալու 1915 - 1917 թուականներուն օսմանեան կառավարութեան կողմէ հայ բնակչութեան դէմ գործուած արարքը:

Արդ, բազմաթիւ պարագաներ ցոյց կուտան, որ Ֆրանսայի դէմ հակազդեցութիւնը կը նպատակադրէ իրողութիւնները ծածկել եւ ոչ՝ գրպարտութենէ մը պաշտպանուիլ: Այդ պարագաներէն ամէնէն նշանակալիցը կրնայ նկատուիլ լրագրողի մը հետեւեալ խոստովանութիւնը. «Թող յստակ ըլլայ համաշխարհային հանրային կարծիքին համար. անցեալին մենք պատժած ենք այն բոլոր վատ իրառնածինները, որոնք ոչ միայն օգտուած են մեր հողերէն, այլեւ վնաս հասցուցած են թուրքերու պատիւին, կեանքին եւ ունեցուածքներուն: Մենք գիտենք, որ մեր հայրերը իրաւացի էին, եւ եթէ այսօր նման վտանգներ դարձեալ ներկայանային, մենք անվարան պիտի ընէինք այն, ինչ որ անհրաժեշտ է»[1]: Ծայրագոյն բարկութեան վայրկեանի մը եղած նման խօսքեր հպգուադէպ չեն. գիտական յաւակնութիւն ունեցող հրատարակութիւններու մէջ նաեւ տեղ գտած են նմանօրինակ արտայայտութիւններ:

Ինչո՞ւ «ցեղասպանութիւն» եզրը այս բարկութիւնը կը ստեղծէ: Հակազդեցութիւնը դժուար է հասկնալ, մանաւանդ որ արդի Թուրքիան, եթէ փափաքի, կրնայ ընդունիլ ջարդերու իրականութիւնը, միաժամանակ ընդգծելով, որ ինք ոչ մէկ պատասխանատուութիւն կը կրէ: Ժամանակակից Թրքական Հանրապետութեան հիմնադիր Մուսթաֆա Քեմալ բազմիցս անդրադարձած է այս հարցին՝ դատապարտելով ջարդերը եւ պահանջելով, որ յանցաւորները պատժուին: Օսմանեան «Իթթիհատ վէ Թերաքքը» (Միութիւն եւ Յառաջդիմութիւն») կուսակցութեան ղեկավարները[2], որոնք կազմակերպած էին ջարդերը, դատուեցան 1926ին (թէեւ այդ դատավարութիւնները կ'առնչուէին այլ ոճիրներու). անոնցմէ շատեր նոյնիսկ մահապատիժի ենթարկուեցան: Այս իրողութիւններու լոյսին տակ Թուրքիան կրնար զղջում յայտնել հայերու դէմ գործուած ոճիրներուն համար եւ բացատրել, որ անոնք օսմանեան պետութեան արարքներն էին եւ ոչ՝ ներկայ հանրապետութեան:

ԱՆԲԱՂՁԱԼԻ ԱՆՑԵԱԼ ՄԸ

Հանրային բանավէճի մը գլխաւոր խոչընդոտը յիշողութեան հաւաքական կորուստն է. բան մը, որմէ կը տառապի Թուրքիան: Այս կորուստը արդիւնք է այն իրողութեան, որ Թուրքերու պատմական գիտակցութիւնը անդամալուծուած է տասնամեակներ շարունակ: Հանրապետութեան հիմնադիրները ամբողջովին խզեցին անցեալին հետ իրենց կապերը: Իրականութիւն է, որ ազգային որեւէ պետութիւն կարիքը ունի պատմական արմատներու՝ իր օրինականութիւնը հաստատելու համար. եթէ այդ արմատները չգտնուին, պետութիւնը զանոնք կը հնարէ: Ինչպէս գիտել կու տայ Էռնեսթ Ռընան. «Պատմութեան մոռացումը եւ նոյնիսկ պատմական սխալը կենսական գործօն են ազգի մը ստեղծումին համար»[3]: Թուրք Երիտասարդ Հանրապետութեան հիմնադիրները ըծախնդրօրէն գործադրեցին այս կանոնը: Սակայն անոնք իւրայատուկ դժուարութեան մը դէմ յանդիման գտնուեցան. օսմանեան ժամանակաշրջանի ընթացքին իսլամը հաւաքական յիշողութենէն հետզհետէ ջնջած էր այն, ինչ որ Թրքական ինքնութեան կ'առնչուէր: Հետեւաբար նախաօսմանեան ժամանակաշրջանին մէջ է, որ հարկ եղաւ փնտռել ինքնութեան պակսող արմատները, այս ձեւով լուռ անցնելով վեց հարիւր տարուան պատմութեան վրայէն:

Բարեկարգումներու շարքով մը (ինչպէս՝ հագուածքի արեւմտականացումը) փորձ կատարուեցաւ անհետացնելու անբաղձալի դարձած անցեալի մը հետքերը. անիկա գրեթէ անհասանելի դարձաւ նոր սերունդներուն լատինական տառերու որդեգրումով 1928ին: Այսպէս, հաւաքական յիշողութիւնը պարպուեցաւ իր բովանդակութեան կարեւոր մէկ մասէն: Զայն փոխարինեց շարք մը արտօնեալ ակադեմականներու կողմէ գրուած «պաշտօնական» պատմութիւնը: Երեւակայեցէք ընկերութիւն մը, որուն համար 1928 թուականը նախորդող իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ նախկին սերունդին գրութիւնները առեղծուածներ են... Անցեալի հասկացողութիւնը կը դառնայ մշուշոտ: Անհատ թուրքերու եւ անոնց անմիջական շրջապատին ապրումները կը սահմանեն յիշողութիւնը եւ պատմական գիտակցութիւնը: Ի նչպէս կարելի է սպասել, որ նման պայմաններու մէջ թուրք ընկերութիւնը նախաձեռնէ իր սեփական պատմութեան առնչուող բանավէճի մը: Սակայն պատմական գիտակցութեան բացակայութիւնը շատ ընդհանուր բացատրութիւն մըն է: Թուրքերու կեցուածքին գլխաւոր պատճառը պէտք է փնտռել այն իրողութեան մէջ, որ անոնց պատմութիւնը կը յատկանշուի իրերայաջորդ ցնցիչ դէպքերով:

1878էն 1918ի միջեւ օսմանեան թուրք ղեկավարները կորսնցուցին իրենց կայսրութեան հողերուն 85 առ հարիւրը եւ ժողովուրդին 75 առ հարիւրը: Կայսրութեան վերջին 100 տարիները կարելի է ներկայացնել իբրեւ շարունակական փլուզում. զինուորական ծանր պարտութիւններու շարք մը եւ հազուադէպ յաղթութիւններ, որոնք մեծ պետութիւններու ճնշումով կը յանգէին աննպաստ զինադադարներու: Անընդմէջ պատերազմներու այս ժամանակաշրջանը, որ խլեց տասնեակ հազարաւոր մարդոց կեանքը, ապրուեցաւ իբրեւ ամէն ձեւի անպատուութիւններու եւ խայտառակութիւններու շրջան մը:

Պանծալի անցեալի մը բեռին տակ կքած եւ ինքզինքին հանդէպ համարումը կորսնցուցած թուրք առաջնորդ խաւին համար Ա. Աշխարհամարտը պատմական առիթ մը թուեցաւ անցեալի փառքը վերահաստատելու եւ ազգային վիրաւոր արժանապատուութիւնը բուժելու համար: Պատրանքը արագօրէն փուլ եկաւ: Դառնութեան եւ կուրացումի այս ծիրէն ներս, ցեղասպանութեան որոշումը կը թուի ըլլալ վրէժխնդրութեան արարք մը՝ ուղղուած կացութեան պատասխանատու նկատուողներուն՝ հայերուն դէմ: Անոնք դարձան մեծ պետութիւնները եւ կայսրութեան քրիստոնեայ բնակչութիւնը ներկայացնող թշնամիներ:

Արդարեւ, օսմանեան պետութեան ղեկավարները հայերուն ցեղասպանութեամբ բազմաթիւ հաշիւներ մաքրեցին. բան մը, զոր չէին կրնար ընել այլուր: Այս իրողութիւնը կը բացատրէ, թէ ինչո՞ւ այդքան կը շեշտուի Հանրապետութեան վերածնունդ մը եւ կամ բացարձակ սկիզբ մը ըլլալու իրողութիւնը: Ղեկավար շրջանակները չզոհացան ցնցումներու այդ ժամանակաշրջանը ջնջելով, նոր պատմութիւն մը գրելով եւ ապագային նոր ինքնութիւն մը ձեւաւորելով: Անոնք ստեղծեցին նաեւ յիշողութիւնը մթագնող եւ հաւաքական կազմակերպուած մոռացումը պահպանող կրահ մը: Այսպէս կը բացատրուի հայկական հարցին որեւէ ձեւով առնչուող նիւթերուն նկատմամբ չափազանց զգայնութիւնը:

Երկիրը այսպէս ինքզինք բուժուած եւ նոր անհատականութեամբ մը օժտուած կը կարծէ: Սակայն, եթէ ապաքինումը ամբողջական է, ինչո՞ւ կարելի չէ անոր մասին ազատօրէն խօսիլ: Խորքին մէջ թուրք ընկերութիւնը տակաւին չէ յաջողած նախկին ցնցումներէն ձերբազատած ինքնութիւն մը կերտել: Եւ այնքան ատեն որ անիկա կը մերժէ խօսիլ Հայկական Ցեղասպանութեան մասին, այդ «ուրիշ ինքզինք»ի մը ստեղծումը կը մնայ անհաւանական: Սակայն պետութիւնը կ'ուզէ անփոփոխ պահել ընկերութեան ինքն իր մասին ունեցած առասպելական պատկերը եւ պահպանել ցնորական աշխարհներու մէջ ապրելու անոր փափաքը:

Հանրապետութեան հիմնումին եւ ջարդերուն միջեւ կապը Հայկական Ցեղասպանութիւնը վերածեց թապու նիւթի: Հանրապետութեան ղեկավար դէմքեր չվարանեցան հրապարակային կերպով այս մասին յստակացումներ կատարելու: «Միութիւն եւ Յառաջդիմութիւն» կուսակցութեան ճանչցուած առաջնորդներէն Խալիլ Մենթեսէ յայտարարեց. «Եթէ մենք Անատոլուի արեւելքը չմաքրէինք ռուսերուն հետ գործակցած հայ զինեալներէն, մեր ազգային հանրապետութեան կերտումը կարելի պիտի չըլլար»[4]: Նոյնպէս, Հանրապետութեան առաջին Ազգային Ժողովին մէջ այս հարցին մասին արտայայտութիւններ եղան. «Հայրենիքը փրկելու համար մենք ընդունեցինք ոճրագործներ նկատուելու ռիսքը»: Նաեւ լսուած է. «Ինչպէս գիտէք, տեղահանութեան հարցը ամբողջ աշխարհի մէջ հակազդեցութիւններ ստեղծեց եւ մեզ ոճրագործներ նկատել տուաւ: Նախքան այդ քայլին դիմելը, մենք գիտէինք, որ անիկա մեր վրայ պիտի հրաւիրէր քրիստոնեայ աշխարհին քարկոծումը եւ ատելութիւնը: Ուրեմն ինչո՞ւ մեր անուան կցեցինք մարդասպաններ ըլլալու համբաւը. ինչո՞ւ համար նախաձեռնեցինք այդ դժուար, բայց նոյնքան կարեւոր արարքին: Պարզապէս որովհետեւ պէտք էր անհրաժեշտ քայլեր առնել, պահպանելու համար մեր հայրենիքի գահը եւ ապագան, որոնք մեզի համար շատ աւելի թանկագին եւ սուրբ են, քան՝ մեր սեփական կեանքերը»:

Ժամանակի ընթացքին այս խօսքերը (որոնք, որոշ քաջութեամբ, կ'ընդունէին, որ հանրապետութիւնը հիմնուած է ցեղասպանութեան վրայ) փոխարինուեցան պատմութեան պաշտօնական տարբերակով, հակակայսերապաշտութիւնը, ինչպէս նաեւ «Քուվա Ի Միլլիէյ»ի (ազգային անկախութեան պատերազմի ընթացքին ընդդիմութեան առաջին գունդերը) հանդէպ սէրը դարձան ազգային ինքնութեան անհրաժեշտ մասեր: Այսպէս, 1960ական թուականներուն «Քուվա Ի Միլլիէյ»ի ոգին դարձաւ Թուրքիոյ մէջ յեղափոխական սերունդին հակակայսերապաշտ ինքնութեան խորհրդանիշներէն մէկը:

Այս հաստատուած մտածելակերպին փլուզման վախը գլխաւոր պատճառներէն է հայկական հարցին մասին խօսելու թղթական մերժումին: Վտանգաւոր պիտի ըլլար պայթեցնել ինքնաներկայացման այն նմուշները, որոնք կ'օգտագործուին մինչեւ օրս Թուրքիան եւ աշխարհի հետ անոր կապերը բացատրելու համար: Ցեղասպանութեան մասին բանավէճ մը կրնայ բացայայտել, որ Թուրք հանրապետութիւնը հակակայսերապաշտական պայքարի մը պտուղը չէ, այլ՝ հայ եւ յոյն փոքրամասնութիւններուն դէմ պատերազմի մը արդիւնքը: Նոյնպէս երեւան կրնայ գալ, որ «Քուվա Ի Միլլիյէ»ի զինուորներուն մեծ մասը, որոնք հերոսներ կը նկատուին, մասնակցած են Ցեղասպանութեան եւ հարստացած՝ հայերը թալանելով:

Նոյնիսկ Ա. Աշխարհամարտէն առաջ պարտութեան հեռանկարով պատրաստուած էին Անատոլուէն նահանջի, ինչպէս նաեւ ազգային դիմադրութեան կազմակերպութեան ծրագիրներ: Անոնք ի գործ դրուեցան 1918էն սկսեալ: 1913էն 1917 ներքին գործոց նախարար Թալէաթ փաշայի, նոյն ժամանակամիջոցին պաշտպանութեան նախարար Էնվէր[5] փաշայի կամ անոնց ղեկավարած կոմիսարիաթի հրահանգներով հիմնուեցան ազգային դիմադրութեան ընկերակցութիւններ, ինչպէս՝ «Մատաֆայի Հուքուք» (իրաւունքներու պաշտպանութիւն) կամ «Ռեսատի Իլհաք» (տարանջատումի մերժում): Այս ընկերակցութիւնները առաջնահերթութեամբ ստեղծուեցան այն շրջաններուն մէջ, ուր կար հաւանականութիւնը յունական կամ հայկական վտանգի:

Բրիտանացիներուն հետ 3 Հոկտեմբեր 1918ին Յունաստանի Մուտրոս քաղաքին մէջ ստորագրուած անձնատուութեան համաձայնագրէն անմիջապէս ետք կազմակերպուեցան փոքրամասնութիւններու դէմ ուղղուած առաջին հինգ դիմադրութեան կոմիտէները, երեքը՝ հայերուն եւ միւս երկուքը՝ յոյներուն դէմ: Անոնց հիմնադիրները անդամ էին «Իթթիհատ Վէ Թերաքքը» կուսակցութեան, որուն կարգ մը անդամները կը փնտռուէին բրիտանացիներուն կողմէ ցեղասպանութեան մասնակցած ըլլալու համար. այլ առաքելութիւններու կողքին, «Կոմիսարիան» պարտէր զանոնք ազատել հետաքննութենէն եւ պատըսպարել Անատոլուի մէջ: Ուրեմն այս կազմակերպութիւնը եղաւ խորհրդանիշը հայերու ցեղասպանութեան եւ Անատոլուի դիմադրութեան փոխկապուածութեան:

Միւս կապը կու գայ ցեղասպանութեան շնորհիւ նոր հարստացած դասակարգի մը երեւումէն: Այս խաւը եղաւ ազգային շարժումին ընկերային հիմերէն մէկը. կողոպուտով հարստացած անձնաւորութիւնները կը վախնային, որ հայերը կը վերադառնան իրենց ստացուածքին վերատիրանալու եւ վրէժ լուծելու համար, ինչ որ իսկապէս պատահեցաւ Զուքորովայի շրջանին մէջ, ուր վերապրող հայերը վերադարձան կրաւող ուժերուն հետ եւ ետ առին այն, ինչ որ իրենց կը պատկանէր: Այս պատճառով է, որ այս ունեւորները մօտեցան ազգային ագիտացութեան շարժումին եւ նոյնիսկ հոս ու հոն իրենք նախաձեռնեցին անոր կազմակերպումին: Անոնցմէ ոմանց կը հանդիպինք Մուսթաֆա Քեմալի մօտիկ շրջապատին մէջ, ինչպէս՝ Թոփալ Օսման, որ պիտի դառնար անոր անձնական պահակագունդին պետը: Նաեւ 8 Յունուար 1920ին Պոլսոյ կառավարութեան կողմէ հայկական ինչքերուն վերադարձին մասին տուած որոշումները ջնջուեցան 14 Սեպտեմբեր 1922ին: Անգարայի կառավարութիւնը կը գիտակցէր, թէ անհրաժեշտ էր պաշտպանել շահերը անոնց, որոնք մասնակցած էին ազգային պետութեան հիմնադրութեան:

«Քուվայի Միլլիյէ»ի առաջին ջոկատներուն կազմակերպիչներուն եւ պատասխանատուներուն շարքին, Մարմարայի, Եգէականի եւ Սեւ ծովու շրջաններուն մէջ նկատելի է ներկայութիւնը ջարդերուն մասնակցած ըլլալու համար հետապնդուած անձերու, ասիկա երրորդ կապն է հայկական ցեղասպանութեան եւ հանրապետութեան միջեւ: Դիմադրութեան շարժումին կազմակերպութեան համար Մուսթաֆա Քեմալ լայնօրէն օգտուած է «Իթթիհատ վէ Թերաքքը» կուսակցութեան անդամ, հայերու դէմ ոճիրներու համար հետապնդուած անձերու գործօն օժանդակութենէն: Հետագային ասոնց տրուեցան կարեւոր եւ պատասխանատու գործեր:

Օրինակի համար, Շիւքրու Քայան՝ Մուսթաֆա Քեմալի կողմէ հիմնուած Ժողովուրդի հանրապետական կուսակցութեան քարտուղարը, ինչպէս նաեւ ներքին գործոց նախարար, «տեղահանութեան» (չակերտները՝ հեղինակէն են՝ «Ա.») ժամանակ գործած էր իբրեւ գաղթական եւ թափառական բնակչութեան տեղաւորումով զբաղող ընդհանուր տնօրէն: Այս վարչութիւնը պաշտօնապէս պատասխանատու կը նկատուէր տեղահանութեան կազմակերպումին: Տեղւոյն վրայ գտնուող գերմանացի հիւպատոսները կը տեղեկագրեն Շիւքրու Քայայի հետեւեալ խօսքը. «Պէտք է բնաջնջել հայկական ցեղը»:

Այլ անձնաւորութիւն մը՝ Մուսթաֆա Ապտիւլհալիք Ռենտա, ջարդերու ժամանակ եղած էր նախ Պիթլիսի եւ ապա Հալէպի կուսակալը: Գերմանացի Ռէօսլըր հիւպատոսը զայն կը նկարագրէ իբրեւ մէկը, «որ անդուլ կերպով զբաղած է հայերու բնաջնջումով»: 1919ի իր գրաւոր վկայութեան մէջ երրորդ զօրամասի հրամանատար Վեհիպ փաշա կ'ըսէ, թէ ինչպէս նոյն այս Ռենտան ողջ-ողջ այրել տուաւ Մուշի շրջանէն հազարաւոր տղամարդիկ: Հետագային ան եղաւ նախարար եւ Ազգային ժողովի նախագահ:

Տիարպեքիրի ջարդերը կազմակերպելուն համար Մալթայի մէջ թիւ 2743 թիւով բանտարկեալ Արիֆ Ֆեւզին 1922էն 1923 եղած է բարդաւաճումի նախարար: Թիւ 2805 բանտարկեալը՝ Ալի Ճինանի Պէյ, որ հարստացած էր ցեղասպանութեան ժամանակ, 1924էն 1926 եղած է առեւտուրի նախարար: Նմանապէս Թրիսթին Արաս, սպաննուած հայերու թաղումը ստանձնած, առողջապահական յանձնաժողովին անդամ, հետագային Անգարայի մէջ վարած է կարեւոր պաշտօններ. ան եղած է արտաքին գործոց նախարար 1925էն 1938:

Մէկ խօսքով, ազգային անկախութեան պատերազմը մղելու համար Մուսթաֆա Քեմալ օգտագործած է նաեւ «Իթթիհատ վէ Թերաքքը» կուսակցութեան պատկանող տարրեր, որոնք կը հետապնդուէին հայ եւ յոյն բնակչութեան դէմ ոճիրներու համար, ինչպէս նաեւ անհատներ, որոնք միացած են դիմադրութեան՝ վախնալով յոյներու եւ հայերու վրէժխնդրութենէն: «Իթթիհատ վէ Թերաքքը» կուսակցութեան բոլոր հետապնդուած անդամներուն եւ յատկապէս անոնց համար, որոնք կը պատկանէին ուղղակի ջարդերը գործադրող յատուկ կազմակերպութեան, անկախութեան պատերազմին մասնակցիլը համազօր էր վերապրումի: Անոնք կը գտնուէին հետեւեալ այլընտրանքին առջեւ. յանձնուիլ եւ ծանրօրէն դատապարտուիլ եւ նոյնիսկ կախուիլ եւ կամ անցնիլ դիմադրութեան եւ գայն կազմակերպել: Մուսթաֆա Քեմալի մօտիկ բարեկամ մը՝ Ֆալիհ Ռիֆքի Աթայ, շատ լաւ կ'ամփոփէ վի-

Թարգմանեց՝ Թ. Ա.

Շար.՝ էջ 8

ՕՐԱՏԵՍՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

♦ *ՓԸՐԼ ՀԱՐՊԸՐ-(Էսփաս. Ամփիր/ Սոֆիլ. Տիւն. Սոտեքս. Էլիթ. Մքալլէս 2001. Կալաբսի. Սէնթ Էլի. Լաս Սալինաս. Սթարկէյթ).-* Փրրլ Հարպըրի ասերիկեան զինուորական խարիսխը կը ոսրակոծուի եւ ամերիկացի զինուորներ կը փորձեն դիմադրել ճափոնական բանակին: Այս ճգնաժամային վայրկեաններուն իսկ, սիրոյ խայծը չի խամրիր: Երկու մտերիմ զինուորականներ (Պէն Աֆլար եւ Ռոշ Հարթնէթ) սիրահարած են նոյն աղջկան (Ռէյթ Պեթընսէյլ)...

♦ *ՍՄՈԼ ԹԱՅՄ ՔՐՈՒՔՍ-(Փլանէթ/ Ապրաժ. Զուք. Քոնքորտ. Փլազա. Ֆրիուէյ).-* Ուուտի Ալլըն, (ձախող գող մը), իր կողակիցին օժանդակութիւնը կը խնդրէ, գործողութեան մը մէջ «յաջողելու» համար:

♦ *ՀԷՐԻ, ԷՕՆ ԱՄԻ ՔԻ ՎՈՒ ՎԷՕ ՏԻՒ ՊԻԷՆ-(Ամփիր/ Սոտեքս. Սէնթ Էլի).-* Իրենց ամարանոցի ճամբուն վրայ Լօրան Լուքաս եւ իր ընտանիքը կը հանդիպին իրենց վաղեմի մէկ բարեկամին՝ Սերժի Լօփէզին, որ պիտի փորձէ ընտանիքը ազատել անոնց դիմագրաւած հարցերէն:

♦ *ԱՆԸՍԹ-(Ամփիր/ Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս).-* Տը Սէյնթ-երգչախումբին 3 մենակատարները կ'երեւին մեծ պաստառին վրայ, ստանձնելով 3 աղքատ բուրերու դերը, որոնք կը գրաւին... գողութեամբ:

♦ *ՏԱՆՃԸՆԶԷՆՏ ՏՐԱԿԸՆԶ-(Փլանէթ/ Ապրաժ. Զուք. Թրիփոլի. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ).-* Թորա Պորկ ստանձնած է երիտասարդ կայսրուհիի մը դերը, որ կ'ուզէ ինքզինք զօրաւոր կերպով հաստատել իր գահին վրայ, սակայն մերթընդ Այրրնզ արգելք կը հանդիսանայ իրեն:

♦ *ԷՆԸՄԻ ԷԹ ՏԸ ԿԷՅԹ-(Փլանէթ/ Քասլիք. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ. Սթարկէյթ. Ամպասատ. Ամփիր/ Սոտեքս. Կալաբսի. Լաս Սալինաս).-* Բ. Աշխարհամարտի օրերուն, գերմանացի սպայ մը (Լտտ Հէրիս) կը գործուղուի Ռուսիա անաբեկելու այն ռուս արձակագէնը (Ճոտ Լօ), որ խլած է բազմաթիւ գերման սպաներու կեանքը:

♦ *ԼԱՅԹ ՀԱՌԻԶ-(Ամփիր/ Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս).-* Արկածէ մը ետք, Քրիս Էտրմսընն գինք բանտ փոխադրող նաւէն կը յաջողի խոյս տալ եւ ապաստանիլ կղզի մը, շարունակելու իր ոճիրները:

♦ *ՍԱՄՈՒԱՆ ԼԱՅԹ ԵՌԻ-(Ամփիր/ Տիւն. Սոտեքս. Մքալլէս 2001. Կալաբսի).-* Երգիծական ձեւով ներկայացուած սիրային արկածախնդրութիւն: Դերակատարներ՝ Էշլի Ճոտ, Կրէկ Քինիր եւ Հիա Ճէքմէն:

♦ *ՈՒՈՆԵՐՐ ՊՈՅԶ-(Ամփիր/ Մքալլէս 2001. Փլանէթ/ Քասլիք. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ).-* Ռոպերթ Տաուն Ճոնիրը (Մայքլ Տակլաս) գրագէտ մը է, որ ճնշումներու կ'ենթարկուի իր շրջապատին կողմէ, իր արտայայտած մտքերուն համար:

♦ *ՍԷՅ ԹԷ ԻԶԸՆԹ ՍՕ-(Ամփիր/ Կալաբսի. Ժըզգին. Էլիթ).-* Քրիս Քլայն սիրահարուած է Հայտրը Կրահամի եւ կ'ուզէ անոր հետ ամուսնանալ: Սակայն ճշմարտութիւնները կը սկսին ի յայտ գալ: Արդեօ՞ք նոյն մօր զաւակներն են...

♦ *ԼԵԹԸՐՔԸ ՖՐԱՄ ՔԻԼԸՐ-(Քոնքորտ. Ամպասատ).-* Չորս տարիէ բեմադրուած այս ֆիլմը նոր կը հասնի Լիբանան, որու մէջ մահուան դատապարտուած Փեթրիք Սուէյզի, իր կախաղանին կը սպասէ, նամակներ գրելով իր սիրածին:

♦ *ՀԷՏ ՕՎԸՐ ՀԻԼԶ-(Լաս Սալինաս. Ամպասատ. Սթարկէյթ).-* Ֆրէտի Փրինզ ոճրագործութեան մը կասկածելիներէն մէկն է: Ան դրացին է նաեւ Մոնիքա Փոթրրին, որ միակ վկան է ոճիրին...

♦ *ՊՈՅԶ ԷՆՏ ԿՐԻԼԶ-(Էսփաս).-* Համալսարանը աւարտելէ 8 տարի ետք դարձեալ Ֆրէտի Փրինզ եւ Քլէր Ֆորլանի կը հանդիպին իրար: Առաջինը՝ լուրջ եւ *ոսմանթիք*, իսկ երկրորդը՝ հաւատք չունի ամուսնական կեանքին:

♦ *ՄԻՍ ՔՈՆՕԹՆԻԱԼԻԹԻ-(Փլանէթ/ Ապրաժ. Զուք. Քասլիք. Քոնքորտ).-* Էֆ. Պի. Այ.ի գործակալ մը գործողութեամբ կը վերածուի աղջկան (Սանտրա Պուլոք), որպէսզի մասնակցի Մ. Նահանգներու գեղեցկուհիի մրցումին, գտնելու համար հետքը վտանգաւոր ահաբեկիչի մը:

♦ *ՊԻԼԻ ԷԼԻՈԹ-(Փլանէթ/ Զուք).-* Պիլի Էլիոթ (Ճէյմի Պիլ) կը պայքարի ընտանիքին դէմ, որոնք կ'ընդդիմանան իր պարարուեստի հետեւելուն:

♦ *ՄԷՆ ԱՏ ԱՆԸՐ-(Էսփաս. Ամփիր/ Սոտեքս. Էլիթ. Կալաբսի. Սթարկէյթ).-* Ֆիլմը կը ներկայացնէ Քարլ Պրաշիտի կեանքը: Առաջին սեւամորթը, որ ընդունուած է իրրեւ սուզորդ ամերիկեան բանակին մէջ: Իր պատասխանատու՝ Ռոպըրթ Տը Նիրօ:

♦ *ՍԷՅՎ ՏԸ ԼԱՍԹ ՏԷՆՍ-(Քոնքորտ).-* Արկածով մը մայրը կորսնցնելէ ետք Մուլիա Սթայլզ կը մտադրէ երրեք չպարել: Սակայն ընկերը արգելք կը հանդիսանայ այդ ծրագիրին:

♦ *ՈՒԱԹ ՈՒԻՄԼԷՆ ՈՒՈՆԹ-(Քոնքորտ).-* Մէլ Կիպսընն, որ իգական սեռին վերաբերող գործերու վաճառորդ մըն է, արկածէ մը ետք կը սկսի կիներուն միտքը կարդալ... Դեր ստանձնած է նաեւ Հելէն Հանթ:

ՍԲԱՀԱՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱԶԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ.- Քոնքորտ.- 738439- Փլանէթ/ Ապրաժ.- 292192- Փլանէթ/ Քասլիք.- 912503/4. Փլանէթ/ Փլազա.- 04/718690, Ամպասատ.- 217490. Էլիթ.-840286- Ամփիր/ Սոտեքս.- 616706/7- Ֆրիուէյ.- 485590/1- Էսփաս.- 212526- Սէնթ Էլի.-406706- Ամփիր/ Տիւն.- 792123/4- Ամփիր/ Սոֆիլ.- 204080- Մաժէս.- 562006/7- Կալաբսի.- 05/455182/3/4:

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.
7:15.- *Քլիփս*
7:30.- *Թելէ Մաթէն*
9:30.- *Մինի Սթիւտիօ*
10:30.- *Տէ Շիֆր Է Տէ Լեթր*
11:00.- *Ուա Թընսա*
11:30.- *Թլէթ Պէնէթ*
12:00.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորթց*
12:15.- *Շուֆ Ուա Իշթրրի*
12:30.- *Էս. Էլ. Շի.*
13:00.- *Մեքսիքական ֆիլմաշար*
14:00.- *Ժուրնալ Ֆրանս 2*
14:45.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
15:15.- *Աղանի Աղանի*
16:15.- *Քլիփս*
16:30.- *Կենդանի գծանկար*
17:00.- *Մինի Սթիւտիօ*
17:30.- *@Էմ. Թի. Վի.*
18:45.- *Ֆիլմաշար*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Էլ. Էմ. Թի. Վի.*
21:30.- *Թոք Շօ*
22:45.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորթց*
00:00.- *Մակապին*

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.
7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:30.- *Եուր Հէլթ*
8:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
8:30.- *Մա ըլաք Իլլա Հայֆա*
9:00.- *Տեղական ֆիլմաշար*
10:00.- *Ուրրլտ Պիկնրս Տիս Ուիք*
10:30.- *Նահարքում Սայիտ*
13:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00.- *Ֆիլմաշար*
15:00.- *Լուրեր*
15:15.- *Մեքսիքական ֆիլմաշար*
16:20.- *Սփորթ Շօ*
17:00.- *Մանկական յայտագիր*
17:30.- *Թրիսթան*
18:00.- *Ֆիլմաշար*
19:00.- *Խաղեր*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Թեթա Ռոկանա*
21:30.- *Արաբ. ֆիլմ.*
00:00.- *Էմ. երկար ժապաւէն՝«Քիք Պաքսըր - 2»*

ՄՈՒՍԹԱՔՊԱԼ
7:00.- *Ալամ Ալ Սապահ*
13:00.- *Ֆլէշ Ինֆօ*
13:05.- *Նոթց Լէնտինկ*
14:00.- *Անգլերէն լուրեր*
14:25.- *Ֆրանսերէն լուրեր*
14:45.- *Հայերէն լուրեր*
15:00.- *Արաբերէն լուրեր*
15:30.- *Արաբ. ֆիլմաշար*
16:30.- *Թելէ Թապիկ*
17:00.- *Ըկղար Ըքպար*
17:30.- *Սթար Թի. Վի.*
18:00.- *Քէյթսուոք*
19:00.- *Տեղ. յայտագիր*
19:58.- *Շաուահէտ Մըն Այամինա*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ռուսում Մութահարիրա*
20:35.- *Արաբական ֆիլմաշար*
21:30.- *Արաբական յայտագիր*
22:00.- *Արաբ. ֆիլմ*
23:00.- *Էլէն*
23:30.- *Մարկական*
00:00.- *Էմ. երկար ժապաւէն՝«Թինէյճ Սփէյս Վէմփայըր»*

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.
15:00.- *Լուրեր*
15:30.- *Տեղ. ֆիլմաշար*
17:00.- *Ֆլէշ*
17:30.- *Սինեմա*
17:45.- *Միուզիք*
18:00.- *Առողջապահական*
19:00.- *Լուրեր*
20:00.- *Մարկական լուրեր*
20:30.- *Մուխթասար մուֆիտ*
22:00.- *Տիվերթիսմանտ*
23:00.- *Մարկական լուրեր*
23:30.- *Թահքիք Ալ Եաում*
00:00.- *Լուրեր*

Ռ1 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՏԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
07:00.- *Հայլուր*
07:20.- *Երկար ժապ.՝ «Ուրիշի Խաղ»*
08:50.- *Բոէկիայի ակնթարթներ*
09:00.- *«Պլանքոյի Այրին»*
09:50.- *«Կէս գիշերային ճեպընթաց»*
10:30.- *Մանրամասներ*
10:40.- *Բարի ախորժակ*
11:00.- *Հայլուր*
11:20.- *Ռուպիքոն+*
15:00.- *Հայլուր*
15:20.- *Մուլտֆիլմեր*
17:00.- *Երեկոյեան Երեւան*
17:20.- *Փառատօն «Մուտք 21րդ դար»*
17:45.- *Միսս ամիս*
18:00.- *Կարծիք*
18:35.- *Տունտունիկ*
20:00.- *Երկու սերունդ*
22:00.- *Հայլուր*
23:00.- *Հայլուր (ռուսերէն)*
23:05.- *Հայլուր (անգլերէն)*
23:10.- *Երկար ժապ.՝ «Տունդարձ Չկայ»* Արբանեակային հեռարձակմամբ
23:10.- *Երեկոյեան Երեւան*
23:25.- *Միսս ամիս*
23:40.- *Կարծիք*
00:50.- *Ապդարար*

(*) Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ...

Շարունակուած՝ 5րդ էջէն

Գրուած էր, որ Ռուսաստանում Հայաստանի դեսպանը, պատկերացրէք՝ դեսպա՛նը 5000ական տոլարով ինքնաշարժի դիւանագիտական համարներ է վաճառել: Ո՞ւր ես իշխանութիւն, ո՞ւր է քո վերաբերմունքը, ինչո՞ւ բանի տեղ չես դնում: Հերքիր, եթէ սուտ է: Պատժի՛ր, եթէ ճիշդ է: Մի քայլ արա, վերջապէս:

Այդքան սպանութիւններ եղան: Բացայայտուեցին հատուկենտները: Մնացածը ծածկուեց ու չենք իմանալու: «Հոկտեմբերի 27»ն էլ, ինձ թւում է, մինչեւ վերջ ճշմարտութիւնը չենք իմանալու: Առայժմ ասում եմ՝ թւում է: Տեսնենք: Բայց, օրինակ՝ «ուժանիւթի ահաբեկչութիւնը»: Ազգային Ժողովը քննարկեց, քննարկե՛ց անուններ տրուեցին, ու՝ ի՞նչ: Ոչինչ, էլի՝ ծածկադմփոց: Մինչդեռ ուժանիւթի ահաբեկչութիւնը, որն արտագաղթի հիմնական պատճառներից մէկը դարձաւ, ոչ միայն քրէական յանցանք էր սոսկ, այլեւ, իմ խորին համոզմամբ, Հայրենիքի դաւաճանութիւն:

Մինչեւ այդ հարցերին պատասխան չտրուի, ժողովուրդն այս իշխանութեանը չի կարող հաւատալ: Ժողովուրդն ապուշ չէ՛, պարոնա՛յք: Ապուշի տեղ են դնում, բայց չարաչար սխալւում են: Աւելին, արհամարհանքը, որ կայ ժողովրդի նկատմամբ, կարող է ծնել պատասխան նոյնպիսի արհամարհանք՝ իշխանութիւնների հանդէպ: Եւ դա ահաւոր մի բան կը լինի Հայաստանի համար: Սա՝ է ինձ մտահոգում:

... Ֆրանսայի նախագահը ամիսը մէկ ռատիոյով խօսում է իր ժողովրդի հետ: Բարեկեցիկ երկիր է, ասելու քիչ բան կայ, եւ, այնուամենայնիւ, խօսում է: Մինչդեռ այստեղ այնքա՛ն խնդիր ու ցաւ կայ: Ու չես հասկանում. մեր նախագահն այս ժողովրդին ասելու բան չունի՞: Ինչո՞ւ չի խօսում:

... Ցաւում եմ, բայց ներկայիս բարոյական մթնոլորտն առիթ է ստեղծում, որ ՀՀՇականները նորից գլուխ բարձրացնեն: Շատ աչխուժ է լսւում նրանց ձայնը: Եւ դա՝ էլ է ինձ անհանգստացնում, որովհետեւ չլինի՞ ու նորից ժողովուրդը խաբուի: Ճիշդ - ճիշդ բաներ ասելը հեշտ է: Ժողովուրդը պէտք է ընկալի, թէ ո՛վ է դա ասում: Կարող է՞ ՀՀՇականն էլ գրեթէ նոյնն ասի, քանզի երբ խառնակ վիճակ է, նրանք աներեսաբար օգտւում են առիթից՝ յոյսը դնելով հասարակութեան կարճ յիշողութեան վրայ:

... Սովորաբար բոլոր ելոյթների վերջում փորձում են մի յուսադրող խօսք ասել: Մարդիկ չեն հա՛-լա՛-տում: Իսկ ես չեմ ուզում կեղծել:

Ի վերջոյ, բոլորն էլ գիտեն, ի՞նչ է կատարւում եւ ի՞նչ պէտք է անել: Բայց չգիտեն, թէ ի՞նչպէս, որովհետեւ անողը չկայ:

«Հայոց Աշխարհ»

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ...

Շարունակուած՝ 7րդ էջէն

ճակը. «Երբ, պատերազմի վերջաւորութեան բրիտանացիները եւ իրենց դաշնակիցները որոշեցին «Իթթիհատ վէ Թերաքքը» կուսակցութեան պատասխանատուներէն հաշիւ պահանջել հայերու ջարդերուն համար, բոլոր անոնք, որոնք այս պատճառով կրնային վնասուիլ, զէնք վերցուցին եւ միացան դիմադրութեան»[8]:

Այս ընդհանուր պատկերը կրնայ օգնել աւելի լաւ հասկնալու հայկական ցեղասպանութիւնը թապուի վերածուելուն պատճառը: Ընդունիլ, որ «հայրենիքը փրկած մեծ հերոսներուն» շարքին եղած են մարդասպաններ եւ գողեր, անկասկած որ շեշտակիօրէն քանդիչ ազդեցութիւն պիտի ունենար: Հետեւարար ժխտումի ճամբան կը թուի ըլլալ աւելի հեպասահ անոնց համար, որ կը սարսափին հանրապետութեան եւ ազգային ինքնութեան մասին թուրքերու ունեցած ամուր համոզումները խախտող ամէն նախաձեռնութենէ: Սակայն կայ այլ ուղի մը. երկիրը, յանուն ժողովրդավարական արժէքներու, որոշ անկողմնակալութեամբ կը նայի ինքն իր անցեալին:

1.- «Աթիք», Պոլիս, 12 Փետր. 2001:
2.- Երիտասարդ թուրքերու շարժում. հիմնուած՝ 1908ին:
3.- Էռնեստ Ռընան՝ «Ի՞նչ է ազգը», 11 Մարտ 1882ին Փարիզի Սորպոն համալսարանին մէջ ներկայացուած դասախօսութիւն:
4.- Յայտարարութիւնը յիշուած է պատմաբան Եուսուֆ Հիքմէթ Պայուրի կողմէ. «*Թիւրք ինքիլապի Թարիխի*» («Թրքական յեղաշրջումի պատմութիւն»), բ. հատոր, դ. գլուխ, հրատ. 1988:
5.- Քոմիսարիային (թրքերէն՝ քարաքոլ) պարտականութիւնն էր կազմակերպել դիմադրութիւնը եւ հայկական ջարդերու կազմակերպման պատճառով փնտռուած անձերուն օգնել, որ փախուստ տան:
6.- Ֆալիհ Ռիֆքի Աթայ. «*Ջանգայա, Աթաթիւրքին թոկիւմիւնտան էօլիւմինա քատար*» («Ջանգայա. Աթաթիւրքի ծնունդէն մինչեւ մահը»), Պոլիս. 1980:

☆Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ

☆*ԽՈՅ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)
Ունիք դժուարութիւններ: Պէտք է հանդիպում մը ունենաք ձեր գործակիցին կամ բարեկամին հետ, որպէսզի կարծիքներու փոխանակումով եզրակացութեան մը յանգիք տուեալ հարցին շուրջ: Ինքնագլուխ մի գործէք:

☆*ՑՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)
Ձեր շրջանակը ձեզ կը գնահատէ: Դուք արդէն պէտք չունիք ինքնագովութեան կամ ցուցադրութեան դուք ձեզ ծանօթացնելու համար: Նոյն ձեւով շարունակեցէք ձեր գործերը:

☆*ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)
Ամուսնացած «երկուորեակներ» կրնան փոքր վէճ մը ունենալ: Նոյնպէս՝ ամուրիներ զերծ պիտի չմնան ըսի - բաւական: Ամէն պարագայի օրը ունի նպաստաւոր պայմաններ:

☆*ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)
Լաւատեսութեամբ պիտի ձեռնարկէք աշխատանքի մը՝ ձեր կեանքը դասաւորելու եւ քայլ մը առաջ երթալու: Դրամական շահ ունիք այսօր գործի բերմամբ կամ բախտով:

☆*ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)
Օրը շահաւէտ է եւ բախտաբեր. եղէք ուրախ եւ յուսալի: Կեանքը ունի հետաքրքրական անակնկալներ, որոնց դիմաց կարելի է զարմանալ: Այսօր հիանալու առիթ մը պիտի ստեղծուի ձեզի ուրախանալու:

☆*ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)
Այսօր հետամուտ էք նախաձեռնութիւններու: Զգուշ. ձեր դատողութիւնը ճիշդ չէ: Քիչ մը եւս տրամաբանեցէք եւ այդպէս շարժեցէք:

☆*ԿՇԻՌՔ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)
Քիչ մը զուարթ տրամադրութիւն. քիչ մը լաւատես կեցուածք եւ քիչ մըն ալ յոյսով հարցեր դիտելու որոշում. ասոնք են այս օրուան ձեր յայտագիրը, որով պիտի կարենաք յաղթահարել անպատեհութիւնները եւ մնալ զուարթ:

☆*ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)
Աշխատանքի մէջ ըլլաք թէ արձակուրդի, պիտի դառնաք առարկան ձեր շրջապատին հետաքրքրութեան: Լուսարձակները բաց պիտի մնան ձեր վրայ:

☆*ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)
Աշխատանքի մարզին մէջ աղուոր առիթ մը պիտի ունենաք օգտուելու: Պիտի արժեւորուի ձեր անհատականութիւնը: Ունիք նաեւ դրամական շահ. փորձեցէք ձեր բախտը:

☆*ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)
Օրը կը թելադրէ հանդարտ ապրիլ, ոչ տեղափոխութիւն, ոչ ալ ինքնաշարժ վարելու փորձ: Համաձայնագիր մի ստորագրէք այսօր:

☆*ԾՈՎԱՆՈՑՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)
Դուք, որ կը պաշտէք բարեկամութիւնը, դուք ձեզի հանոյք մը պիտի նուիրէք՝ ձեր մօտ հրաւիրելով վաղեմի բարեկամ մը եւ զուարթ տրամադրութիւն մը ստեղծելով միասնաբար:

☆*ՁՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)
Պիտի թիավարէք հոսանքին հակառակ: Այսօր ոչինչ դրական է, սակայն մի՝ տրտմիր ժխտական կացութեան մը դիմաց: Միայն՝ համբերութիւն...

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Նազարէթ Գէորգեանի մահուան առիթով փոխան ծաղկեպսակի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ Տիկնանց Վարչութիւն 50,000 լ.ո., Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ պաշտօնէութիւն 25,000 լ.ո., Էմին Լութֆի 10,000 լ.ո., Տենի Սեմիէ 10,000 լ.ո., Սրբուհի Ազնաւուրեան 25,000 լ.ո., Լեւոն Էքմէքճեան 10,000 լ.ո., Թումա Ապու Ջէյտ 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յակոբ Գուլեան 15,000 լ.ո., Զարեհ Բալուլեան 5,000 լ.ո., Photo Edmon հաստատութիւն 50 $, Յովհաննէս Փանոսեան 10,000 լ.ո., Սիմոն Նաճարեան 20,000 լ.ո., Նեժիպ էլ Խուրի 10 $, Ղեթաս Սումա 10,000 լ.ո., Միշէլ Հատտատ 10,000 լ.ո., Անթուան Ապու Հապիպ 10,000 լ.ո., Սարգիս Գապաճալեան 10,000 լ.ո., Կարապետ Գուտուզեան 20,000 լ.ո., Ուրֆայի Հայր. Երիտասարդաց Միութիւն 20 $, Սարգիս Չափութեան 20,000 լ.ո., Մանուկ Պուրճաքեան 10,000 լ.ո., Անթուան Տումէթ 10,000 լ.ո., Ժոզէֆ Իյտ 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Զօհրապ Թորիկեան 20,000 լ.ո., Մարտիրոս Սեդա Գասպարեան 20,000 լ.ո., Եուսէֆ Սեմիա 10,000 լ.ո., Պօղոս Տէկիրմէնճեան 5,000 լ.ո., տէր եւ տիկին տոքթ. Ռաֆֆի Խաչատուրեան 20,000 լ.ո., տիկին Պայծառ Մէյնազարեան 20,000 լ.ո.:

●Յակոբ Մենեշեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տիգրան Աբրահամեան 20,000 լ.ո., Աւետիս Թահմիզեան 10,000 լ.ո.:

●Մարիամ Ղազարեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տէր եւ տիկին Պետրոս Մալճեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սահակ Եափուճեան 10,000 լ.ո.:

●Սերոբ Քէօթէնեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տէր եւ տիկին Երուանդ Կիւրիւնլեան 20,000 լ.ո., Վիքի Գասպարեան 10,000 լ.ո., Ազատ Դաւիթեան 10,000 լ.ո., Գրիգոր Գասպարեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յարութիւն Սվաճեան 5000 լ.ո., Արթին Միսիրեան 20,000 լ.ո, Գոհարիկ Պեքերեճեան եւ զաւակունք 10,000 լ.ո.:

ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՐՇԱՒԱՆՔԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ԴԱՇՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

կազմակերպութեամբ՝

«ԱՂԲԱԼԵԱՆ» ԱԿՈՒՄԲԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

●*Յատուկ յայտագիր, հաճելի անակնկալներ:*
●*Ճոխ աղանդեր, համադամ ճաշ, բաց խմիչք:*

Տեղի կ'ունենայ Կիրակի, 22 Յուլիս 2001, կէսօրուան ժամը 12:00էն սկսեալ ճաշարան «Նապաա Այնճար»ի մէջ (Այնճար):

●*Սակ մէկ անձի 20 տոլար*
●*14 տարեկանէն վար փոքրերու մուտքը ձրի:*

Տեղերը ապահովելու համար դիմել՝ «Աղբալեան» ակումբի վարչութեան եւ Պուրճ Համուտ՝ տիսքոթէք ճեքա:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Ոսկերչական մոմի վրայ աշխատող օրիորդ մը 5 տարուան փորձառութեամբ: Դիմել հեռ. 01 - 262690 եւ 03 - 290950:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:

ՄԱՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՍՊԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ 2001 - 2002 ԵՂԱՆԱԿԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՍԿՍԻ 25 ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ

Սպանիոյ ախոյեան Ռէալ Մատրիտ 2001 - 2002 եղանակի բացման մրցումին, որ կը սկսի Օգոստոս 25ին, հիւրը պիտի ըլլայ Վալենսիայի։

Վստահաբար այս մրցումը (որ պիտի ըլլայ անցեալ եղանակին կրկնութիւնը) պիտի ըլլայ այս հանգըրւանի մրցումներուն ամէնէն հետաքրքրականը, մանաւանդ որ անիկա պիտի ըլլայ առաջին ելոյթը, որուն ընթացքին սպանացի համակիրները առաջին անգամ ըլլալով դաշտին վրայ պիտի տեսնեն աշխարհի ամէնէն սուպ մարգիկը՝ Զինեդին Զիտանը, որ փոխան 66 միլիոն տոլարի Եուվենթուսէն միացաւ մայրաքաղաքի կապմին։

Անկասկած Ռէալ Մատրիտ 2001 - 2002 եղանակին «աւերներ» պիտի գործէ, որովհետեւ Զիտան իր կողքին պիտի ունենայ Ռաուլ Կոնգալէսը, Լուիս Ֆիկոն եւ Ռոպերթօ Քարլոսը, շատ մը այլ մարգիկներու կողքին։

Ռէալ Մատրիտի թեքնիք պատասխանատուն՝ Խորխէ Վալտանօ երէկուան մէկ հարցազրոյցին ընթացքին յայտնեց, թէ ակումբը որոշած է զաղրեցնել Վալենսիայի միջնադահ Կայզքա Մենտիեթային փոխանցման համար իր տարած աշխատանքները, որովհետեւ մտադիր չէ անոր ակումբին կողմէ պահանջուած 51 միլիոն տոլարի գումարը վճարել։

27 տարեկան սպանացի միջազգային միջնադահ Մենտիեթա անցեալ շաբաթավերջին ըսած էր, որ կ'ուզէ հեռանալ Վալենսիայէն։

Ըստ սպանական մամուլին՝ Մենտիեթայով հետաքրքրուած է Լացիո Ռոմա եւ կ'ուզէ անոր փոխանցման համար վճարել շուրջ 41 միլիոն տոլար։

Վերադառնալով Սպանիոյ ախոյեանութեան բացման մրցումներուն, 2000 - 2001 եղանակին Բ. դասակարգի ախոյեան հանդիսացած Սեւիլլա դժուար մրցում մը ունի կատարելիք, երբ ճակատի Պարսելոնայի դէմ, որ իր կարգին զօրացած կը թուի ըլլալ նորեկ մարգիկներ՝ արժանթինցի յառաջապահ Խաւիէր Սաւիոլայի եւ Պայէրն Միւնիխի նախկին յետսապահ Փաթրիք Էնսբրսբնի ժամանումէն ետք։

Սպանացի համակիրները եւ վստահաբար աշխարհի տարածքին զտնուող ֆութպոլասէր հասարակութիւնը պիտի սպասեն երկու «ոխերիմ» թշնամիներուն՝ Ռէալ Մատրիտի եւ Պարսելոնայի միջեւ տեղի ունենալիք ճակատումը (11րդ հանդրուան), որ պիտի կատարուի «Սանթիակօ Պեռնապէօ»ի մէջ՝ Նոյեմբեր 4ին։ Դարձի մրցումը տեղի պիտի ունենայ «Նուքամփ»ի մէջ՝ Մարտ 17ին։

ԹԵՆԻՍ

ՇԹԵՖԻ ԿՐԱՖ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻՆ ՊԻՏԻ ԾՆՆԴԱԲԵՐԷ

Կրաֆ

Թենիսի աշխարհի բոլոր ժամանակներու մեծագոյն աստղերէն՝ գերմանացի Շթեֆի Կրաֆ լրի է եւ յառաջիկայ Նոյեմբերին պիտի ծննդաբերէ, կը հաղորդէ «Պիլտ» օրաթերթը։

32 տարեկան Կրաֆ եւ անոր ընկերը՝ ամերիկացի թենիսամէն Անտրէ Ակասի երկու տարիէ ի վեր կը կենակցին, սակայն մտադիր չեն պաշտօնապէս պսակուելու։

Կրաֆ, որ իր ասպարէզին ընթացքին 22 կրան շլեմ տիտղոսի տիրացած է, եւ թիւ 1 մնալու մրցանիշ հաստատած է (378 շաբաթ), իր ժամանակին մեծ մասը այժմ կ'անցընէ Գերմանիայէն հեռու։ Ան վշտացած է գերմանական մամուլէն, ինչպէս նաեւ՝ իշխանութիւններէն, որովհետեւ հօրը հարցով ինք եւս բաւական խնդիրներ ունեցաւ անոնց հետ։ Շթեֆիի հայրը՝ Փիթըր Շթուրթկարթի մէջ 2 տարի բանտարկուեցաւ՝ տուրքերէ խուսափած ըլլալու յանցանքով։

Շթեֆի Կրաֆ 1999ին լքեց ասպարէզը եւ գրեթէ հաստատուեցաւ Ֆլորիտա, Միացեալ Նահանգներ։

«Պունթէ» գերմանական թերթին համաձայն՝ Շթեֆի եւ Ակասի (31 տարեկան) կրնան սակայն մօտ օրէն պսակուիլ, Ֆլորիտայի մէջ, ուր հաւանաբար ներկայ ըլլան նաեւ անոր հայրն ու մայրը միատեղ. անոնք երկար ատենէ ի վեր բաժնուած են եւ այդ օրէն ասդին բնաւ միասին չեն եղած։

«ՔՈՓԱ ԱՄԵՐԻՔԱ»

ՀՈՆՏՈՒՐԱՍ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՑ ԱՌԱՋԻՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

«Քոփա Ամերիքա» մրցաշարքին, Հոնտուրաս, որ փոխարինած էր Արժանթինը, արձանագրեց մրցաշարքի իր առաջին յաղթանակը, 2–0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Պոլիվիան (Գ. խմբակ)։ այս վերջինը կրեց իր երկրորդ պարտութիւնը եւ այժմ առանց կէտի կը գրաւէ խմբակին վերջին դիրքը։

Հոնտուրասի երկու կոլերը նշանակեց Ամասօ Կուէվարա (54րդ եւ 69րդ), մինչ Պոլիվիա մրցումը աւարտեց ինը մարգիկով՝ Մարքօ Սէնտիի եւ Միլթըն Քուամպրայի կարմիր քարտ ստանալէն ետք (Բ կիսախաղին)։

Քոսթա Ռիքա – Ուրուկուէյ մրցումը վերջ դտաւ 1–1 արդիւնքով։ Քոսթա Ռիքայի կոլը նշանակեց Մանչեսթըր Սիթիի մարզիկ Փաուլօ Վանչոփ (28րդ), իսկ Ուրուկուէյի հաւասարութեան կոլը՝ Քարլոս Մորալէս (53րդ)։

Տեղի ունեցած այս երկու մրցումներէն ետք, այժմ երեք խմբակներուն մաս կազմող 12 խումբերն ալ կատարած են երկուքական մրցում։ Անոնք տակաւին մէկական մրցում ունին կատարելիք, որմէ ետք կը յստականան քառորդ աւարտականին հասնող ութը խումբերը։

Փաուլօ Վանչոփ

Ստորեւ՝ Գ. խմբակին դասաւորումը։

	ԿԷՏ
1.– Քոսթա Ռիքա	4 (2–1)
2.– Ուրուկուէյ	4 (2–1)
3.– Հոնտուրաս	3 (2–1)
4.– Պոլիվիա	0 (0–3)

Ստորեւ՝ Ա. հանգրուանին մնացեալ մրցումներուն յայտագիրը։

Ա. ԽՄԲԱԿ (ԱՅՍՕՐ)
Էքուատոր – Վենեզուելա
Քոլոմպիա – Չիլի
Բ. ԽՄԲԱԿ
Փերու – Մեքսիքա
Պրազիլ – Փարակուէյ
Գ. ԽՄԲԱԿ
Պոլիվիա – Քոսթա Ռիքա
Հոնտուրաս – Ուրուկուէյ

ԷՐԻՔՍԸՆ ՄՈՆՏԻԱԼԻ ՏՈՄՄԻՆ ԳՐԱՒԸ ԿԸ ԴՆԷ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԴԷՄ ՄՐՑՈՒՄԻՆ ՎՐԱՅ

Անգլիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին մարզիչը՝ Սվէն Կորան Էրիքսընն, որ այժմ իր երկրին՝ Շուէտի մէջ արձակուրդը կ'անցընէ, շաբաթասկիզբին հարցազրոյցի մը ընթացքին յայտնեց, որ եթէ Անգլիա կ'ուզէ ձափոնի եւ Հարաւային Քորէայի իր տոմսը ապահովել, պէտք է անպայման յաղթական վերադառնայ յառաջիկայ Սեպտեմբեր 1ին, Միւնիխի մէջ Գերմանիոյ դէմ իր կատարելիք 2002ի Մոնտիալի գաւմի մրցումէն։

Գերմանիա այժմ 16 կէտով կը գրաւէ Թ. խմբակին պարագլուխի դիրքը, իսկ մէկ մրցում նուազ կատարած Անգլիա՝ 10 կէտով 2րդ դիրքը։

Էրիքսընն, որ անցեալ Յունուարին նշանակուեցաւ Անգլիոյ մարզիչ, փոխարինելով Քեւին Քիկընը, ցարդ կատարած է հինգ մրցում եւ անոնց բոլորին ալ յաղթանակ արձանագրած։

Էրիքսընն կը յայտնէ, թէ վստահաբար Գերմանիոյ դէմ կատարելիք մրցումը պիտի ըլլայ դժուար, մանաւանդ որ անիկա տեղի պիտի ունենայ Գերմանիոյ մէջ, սակայն այս մէկը չի նշանակեր, որ հոնկէ յաղթական վերադառնալը դժուար առաքելութիւն մըն է։

«Գերմանիա ունի զօրաւոր խումբ մը։ Մեզի կը մնայ մեր ամէն կարելին ընել առաւելագոյն արդիւնքը արձանագրելու համար անոր դէմ եւ ինչու ոչ՝ քիչ մըն ալ բախտ ունենալ», կ'ըսէ Էրիքսընն։

Իր հարցազրոյցը եզրափակելով, Էրիքսընն ըսաւ, որ Անգլիոյ ֆութպոլի ֆեդերասիոնին հետ ստորագրած է հինգ տարուան պայմանագրութիւն մը։ Ան իր ամէն կարելին պիտի ընէ մինչեւ իր պայմանագրութեան աւարտը մնալ ազգային խումբին հետ։

ՊԵՔԸՆՊԱՈՒԷՐ. ԳԵՐՄԱՆԻԱ ՊԻՏԻ ՅԱՂԹԷ ԱՆԳԼԻՈՅ

Գերմանիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին նախկին մարզիչը եւ խմբապետը՝ Ֆրանց Պեքընպաուըր յայտարարութեան մը ընթացքին ըսաւ, որ յառաջիկայ Սեպտեմբեր 1ին, Միւնիխի մէջ տեղի ունենալիք Գերմանիա – Անգլիա մրցումին յաղթականը (2002ի Մոնտիալի գաւմ) պիտի ըլլայ իր երկրին ֆութպոլի ազգային խումբը, թէեւ Անգլիոյ մարզիչ Սվէն Կորան Էրիքսընն լաւական ինքնավստահ կը թուի ըլլալ, մանաւանդ իր կազմին արձանագրած վերջին հինգ յաղթանակներէն ետք։

«Մրցումը տեղի պիտի ունենայ մեր դաշտին վրայ եւ ամէն առաւելութիւնները ունինք մենք ըլլալու այդ կարեւոր մրցումին յաղթականը։ Մենք պարզապէս հաւասարութեան մը պէտք ունինք, բայց կը կարծեմ, որ պարտութեան պիտի մատնենք Անգլիան», կը յայտնէ Պեքընպաուըր։

Գերմանիա այժմ վեց կէտի առաւելութիւն ունի Անգլիոյ վրայ, սակայն Թ. խմբակին պարագլուխի դիրքը գրաւողը մրցում մը աւելի կատարած է։

Յաղթանակի մը պարագային, Անգլիա յոյս պիտի ունենայ Գերմանիոյ հետ պայքարելու գաւմի մրցումներուն աւարտին պարագլուխի դիրքը գրաւելու համար, նկատի ունենալով, որ իւրաքանչիւր խմբակի պարագլուխի դիրքը գրաւող խումբը կ'ապահովէ 2002ի Մոնտիալին իր տոմսը։

ԱՍԻԱԿԱՆ ԻՐ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏԻՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

ԼԻՎԸՐՓՈՒԼ 2 - 0 ԱՐԴԻՒՆՔՈՎ ՅԱՂԹԱՆԱԿ ՄԸ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՑ

Պատրաստուելու համար Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 2001 - 2002 եղանակին, Լիվըրփուլ ժեռնարկած է ասիական շրջապտոյտի մը։

Անգլիական կազմը իր առաջին ֆութպոլի բարեկամական մրցումը կատարեց Սինկափուրի հաւաքականին դէմ, որուն մեծ մասը ազգային խումբին մարզիկներն են։

Հակառակ անոր որ Լիվըրփուլ յաջողեցաւ աւելի քան 48 հազար համակիրներու ներկայութեան 2 - 0 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրել, սակայն Լիվըրփուլի մարզիչ Ժերար Հուլիէի իսկ հաստատումով իր մարզիկները չկրցան տալ իրենցմէ սպասուած արդիւնքը, մանաւանդ յառաջապահ գիծը, որ կը տառապէր ֆինիշինկի պակասէ։ Սակայն հակառակ այդ մէկին, Լիվըրփուլ յաջողեցաւ երկու կոլ նշանակել, շնորհիւ Էմիլ Հէսքիի (41րդ) եւ Մայքլ Օուընի (88րդ)։

Լիվըրփուլ այժմ պիտի ուղղուի Թայլէնտ, ուր վաղը՝ Հինգշաբթի Պանքոքի մէջ ֆութպոլի այլ բարեկամական մրցում մը պիտի կատարէ։

ՖՈՐՄՈՒԼԱ 1

ՄԻՔԱՅԷԼ ՇՈՒՄԱԽԸՐ ՄԵԾ ԱՐԿԱԾ ՄԸ ՈՒՆԵՑԱՒ

Շումախըրի ինքնաշարժը՝ երէկուան արկածէն ետք։

Երեք անգամ *Ֆորմիւլա 1*ի աշխարհի ախոյեան հանդիսացած գերմանացի Միքայէլ Շումախըր *(Ֆեռարի)* երէկ անվնաս դուրս եկաւ մեծ արկածէ մը, երբ ան փորձեր կը կատարէր Մոնպայի մէջ։

Բարձր արագութեամբ սուրացող Շումախըր իր ինքնաշարժը չկարենալով կապել՝ բախեցաւ Մոնպայի շրջավազքին պատերուն։ Անոր ինքնաշարժը փճացաւ։

Շումախըր անմիջապէս փոխադրուեցաւ հիւանդանոց, սակայն շատ արագ դուրս եկաւ հոնկէ, որովհետեւ անոր ոչինչ պատահած էր։

ՀԵԾԵԼԱՐՇԱՒ. ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՇՐՋԱՎԱԶՔ

ԱՐՄՍԹՐՈՆԿ ՈՒՆԵՑԱՒ ԲԱՑԱՌԻԿ ԵԼՈՅԹ ՄԸ ԵՒ ՇԱՀԵՑԱՒ 10ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԸ

Լէնս Արմսթրոնկ, որ առանձին կը հասնի ժամանման գիծ։

Ամերիկացի Լէնս Արմսթրոնկ երէկ փառաւոր ելոյթով մը շահեցաւ Ֆրանսայի շրջավազքին 10րդ հանգրուանը, որ տեղի ունեցաւ Էքս Լէ Պէնէն Ալփ տ'Հիւէզ (209 քմ.)։

Վերջին երկու տարիներուն նոյն այս հանգրուանը շահած Արմսթրոնկ, լեռնային այս մրցումին ժամանման գիծ հասաւ առանձինն եւ բաւական հանգիստ դիրքի մը վրայ, որովհետեւ իր ամէնէն մօտիկ մրցակիցին՝ գերմանացի Եան Ուլրիշի վրայ ձեռք ձգեց շուրջ երկու վայրկեան առաւելութիւն։ Երրորդ հանդիսացաւ Խոսեպա Պելոքի (Սպանիա), իսկ չորրորդ՝ Քրիսթոֆ Մորօ (Ֆրանսա)։

Ֆրանսացի Ֆրանսուա Սիմոն երէկ թէեւ գրաւեց 29րդ դիրքը, սակայն ան յաջողեցաւ Շթիուըրթ Օկրէտիէն (Աւստրալիա) խլել ընդհանուր դասաւորման պարագլուխի դիրքը եւ հագնիլ Դեղին շապիկը։

Նշենք, թէ լեռնային այս հանգրուանին նախօրեակին Արմսթրոնկ խոստացած էր անխնայ գտնուիլ իր մրցակիցներուն նկատմամբ եւ այդպէս ալ պատահեցաւ եւ ան յաջողեցաւ շահիլ Ֆրանսայի շրջավազքին լեռնային այս առաջին հանգրուանը։

Ան աւելցուց ըսելով, որ այժմ իր առաջնահերթ նպատակը պիտի ըլլայ գրաւել ընդհանուր դասաւորման պարագլուխի դիրքը, թէեւ այժմ 20 վայրկեանի տարբերութեամբ ետ կը մնայ Սիմոնէն։

Ստորեւ՝ 10րդ հանգրուանին արդիւնքները (այսօր տեղի կ'ունենայ 11րդ հանգրուանը՝ Կրընոպլէն Շամրուս (32 քմ.), որ պիտի ըլլայ ժամացոյցի դէմ մրցում).

1.– Լէնս Արմսթրոնկ (Մ. Ն.) *Եու. Էս. Փոսթալ* 6 ժամ 23' 47"
2.– Եան Ուլրիշ (Գերմանիա) *Տէօթչ Թելեքոմ* 1' 59" ուշ
3.– Խոսեպա Պելոքի (Սպանիա) *Օճսէ–Էրոսքի* 2' 09" ուշ
4.– Քրիսթոֆ Մորօ (Ֆրանսա) *Ֆեսթինա Ուոչըրզ* 2' 30" ուշ
5.– Օսքար Սեւիլլա (Սպանիա) *Քելմէ–Քոսթա Պլանքա* 2' 54" ուշ

Ընդհանուր դասաւորում.

1.– Ֆրանսուա Սիմոն (Ֆրանսա) *Պոնժուր* 45 ժամ 34' 09"
2.– Անտրէ Քիվիլեւ (Ղազախստան) *Քոֆիտիս* 11' 54" ուշ
3.– Շթիուըրթ Օկրէտի (Աւստրալիա) *Քրետի Ակրիքոլ* 18' 10" ուշ
4.– Լէնս Արմսթրոնկ (Մ. Ն.) *Եու. Էս. Փոսթալ* 20' 07" ուշ
5.– Խոսեպա Պելոքի (Սպանիա) *Օճսէ–Էրոսքի* 21' 42" ուշ

ԸՍՏ ՎԻԼԱՅԷԹ ԿՈՒԼԻԵԻ

«ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ» ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԵՐԻՒՐԱՆՔՆԵՐ ԵՆ

Ազրպէյճանի արտաքին գործոց նախարար Վիլայէթ Կուլիեւ երէկ «Թուրան» լրատու գործակալութեան թղթակիցին հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին յայտարարեց, թէ «Փարիզեան սկզբունքներ»ը, որոնց մասին խօսած է Հայաստանի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեանը, հայկական յերիւրանքներ են: Կուլիեւ ըսաւ, որ Փարիզեան հանդիպումներուն, նախագահ Շիրաքի ներկայութեամբ, բազմիցս խօսուած է Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման մասին, սակայն համաձայնութիւն չէ գոյացած:

Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին գծով ԵԱՀԿի գործունէութեան մասին հարցումի մը պատասխանելով, Կուլիեւ ընդգծեց, թէ ԵԱՀԿի երկու հիմնական սկզբունքները հողային ամբողջականութիւնն ու սահմանային անձեռնմխելիութիւնն են, մինչ այսօր ըստ Կուլիեւի, ԵԱՀԿ կը համաձայնի «անջատողական ղեկավար Արկադի Ղուկասեան»ի պահանջներուն, երբ նկատի կ'առնէ «տիրող կացութիւնը»: Կուլիեւ կ'ըսէ. «Ըստ երեւոյթին, անջատողականներ կրնան ապօրինի պետութիւն մը ստեղծել, եւ այն կազմակերպութիւնը, որ պէտք է երաշխաւորէ Եւրոպայի անվտանգութիւնը, կը համակերպի անոր: Ասիկա անընդունելի է Ազրպէյճանի համար»: Կուլիեւ նշեց, թէ Ազրպէյճան կարեւոր կը նկատէ ԵԱՀԿի հետ գործակցութիւնը, սակայն ժողովուրդի եւ պետութեան համբերութիւնը սահման ունի:

Միւս կողմէ, անդրադառնալով ռազմականլուծման, Կուլիեւ յայտարարեց, թէ կարելի չէ բացառել լուծման այդ տարբերակը, նկատի ունենալով, որ առկայ սթաթուս քօ մշտնջենաւոր է: «Ազրպէյճան երբեք պիտի չընդունի իր հողերուն գրաւումը: Ժողովուրդը եւ պետութիւնը ամէն գնով պիտի վերահաստատեն պատմական արդարութիւնը», յայտնեց Վիլայէթ Կուլիեւ:

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ – ՌՈՀԱՆԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Հայաստանի վարչապետ Անդրանիկ Մարգարեան երէկ ընդունեց Իրանի Իսլամական Հանրապետութեան Անվտանգութեան Գերագոյն Խորհուրդի քարտուղար Հասան Ռոհանիի գլխաւորած պատուիրակութիւնը:

Հանդիպումին ընթացքին վարչապետ Մարգարեան դրուատեց Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին գծով Իրանի որդեգրած անկողմնակալ կեցուածքը եւ շրջանին մէջ հաւասարակշռուած քաղաքականութիւն վարելը: Վարչապետը անդրադարձաւ Հայաստանի եւ Իրանի միջեւ յարաբերութիւններու զարգացման կարեւորութեան, նշելով սահմանային շրջաններու՝ Սիւնիքի եւ Արեւելեան Ատրպատականի միջեւ ստեղծուող համագործակցութեան դերը այդ յարաբերութիւններու ամրագրման մէջ: Վարչապետը նաեւ ողջունեց երկու երկիրներու անվտանգութեան խորհուրդներու միջեւ գործակցութեան ուղղուած ջանքերը:

Ռոհանի Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման Իրանի մասնակցութիւնը անհրաժեշտ նկատեց, միաժամանակ նշելով Իրանի մասնակցութեան գծով Մինսքի խմբակի դրական մօտեցումը: Ռոհանի իր երկրին անունով պատրաստակամութիւն յայտնեց շարունակելու միջազգային կանապան կառոյցներու մէջ Հայաստանի հետ գործակցութիւնը:

ԻՐԱՆԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ...

Շարունակուած Ա. էջէն

համար սկզբունք է»: Ռոհանի ողջունեց նախագահներ Քոչարեանի եւ Ալիեւի միջեւ կայացող հանդիպումները, եւ յայտնեց Իրանի պատրաստակամութիւնը օժանդակելու Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման:

Հանդիպումին քննարկուեցան նաեւ տնտեսական համագործակցութեան հեռանկարները: Նախագահ Քոչարեան յայտարարեց, թէ ժամանակն է առեւտրական յարաբերութիւններէն անցնելու աւելի խոր եւ ամուր տնտեսական համագործակցութեան:

Ռոհանիի գլխաւորած պատուիրակութիւնը երէկ հանդիպում ունեցաւ նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի նախագահ Արմէն Խաչատրեանի հետ:

Հանդիպման մասնակցեցան նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան արտաքին գործոց փոխնախարար Ռուբէն Շուգարեանը եւ խորհրդարանի պաշտպանութեան, ազգային անվտանգութեան եւ ներքին գործոց մշտական յանձնախումբի նախագահ Վահան Յովհաննիսեանը: Հանդիպման ընթացքին Խաչատրեան նշեց, որ Հայաստան Իրանի համար դէպի Արեւմուտք եւ Ռուսիա պատուհան մը կրնայ ըլլալ:

Ռոհանի իր կարգին կարեւորեց Իրան-Հայաստան կապատարի շինութիւնը, որուն միջոցով Հայաստան իրանական կապի Եւրոպա փոխադրման համար տարանցիկ երկիր մը կրնայ դառնալ:

Իրանական պատուիրակութիւնը երէկ այցելեց նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ Անդրանիկ Մարգարեանին: Վարչապետ Մարգարեան դրուատեց Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին գծով Իրանի որդեգրած անկողմնակալ կեցուածքը եւ շրջանին մէջ հաւասարակշռուած քաղաքականութեան վարկը: Վարչապետը անդրադարձաւ նաեւ սահմանային շրջաններու՝ Սիւնիքի եւ Արեւելեան Ատրպատականի միջեւ ստեղծուող համագործակցութեան կարեւորութեան:

Ռոհանի Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծման Իրանի մասնակցութիւնը անհրաժեշտ նկատեց, միաժամանակ նշեց Իրանի մասնակցութեան գծով Մինսքի խմբակի դրական մօտեցումը: Ռոհանի իր երկրին անունով պատրաստակամութիւն յայտնեց շարունակելու միջազգային կանապան կառոյցներու մէջ Հայաստանի հետ գործակցութիւնը:

Ռոհանի Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծման Իրանի մասնակցութիւնը անհրաժեշտ նկատեց, միաժամանակ նշեց Իրանի մասնակցութեան գծով Մինսքի խմբակի դրական մօտեցումը: Ռոհանի իր երկրին անունով պատրաստակամութիւն յայտնեց շարունակելու միջազգային կանապան կառոյցներու մէջ Հայաստանի հետ գործակցութիւնը:

Օսկանեան կոչ ուղղեց Իրանի աւելի որոշիչ դեր ստանձնելու շրջանային խնդիրներու լուծման մէջ: Երկու երկիրներու համագործակցութեան գծով, Օսկանեան ընդգծեց Իրան - Հայաստան կապատարի, Քաջարանի փապուղիի եւ Արաքսի վրայ ջրելեկտրակայանի ծրագիրներու իրականացման անհրաժեշտութիւնը: Օսկանեան նաեւ ըսաւ, որ երկու երկիրներու ապահովական խորհուրդներու պետերու հանդիպումը կարեւոր է շրջանային համագործակցութեան տեսակէտէն:

Միւս կողմէ, իրանական լրատուամիջոցները յայնօրէն արձագանգեցին Հայաստանի մէջ իրանական պատուիրակութեան հանդիպումներուն: Իրանցի պաշտօնատար մը յայտարարեց, թէ Հայաստանի հետ Իրանի յարաբերութիւնները ուղղուած չեն երրորդ երկրի մը դէմ:

ԻՍՐԱՅԷԼ ԽԻՍՏ ՈՃՈՎ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

ղի ունեցան Թուլքարմի եւ Ժենինի մօտ:

Իսլամական Ժիհատի ղեկավար Ապտալլա Շամի յայտարարեց, որ անձնասպանական գործողութիւնները պիտի շարունակուին այնքան ատեն, որ Իսրայէլ գրաւուած կը պահէ պաղեստինեան հողերը:

Իսրայէլ երէկ արգիլեց Երուսաղէմի մէջ տեղի ունենալիք յիշատակի հանդիսութիւն մը, որ նուիրուած էր Ֆայսալ Հիւսէյնիի: Հանդիսութիւնը տեղի պիտի ունենար Երուսաղէմի «Արեւելքի Տուն»ին մէջ, որ ՊԱԿի կեդրոնատեղին է եւ ուր կը գտնուէր Հիւսէյնիին գրասենեակը: Հիւսէյնի սրտի տագնապի մը պատճառով մահացաւ Մայիս 31ին:

«Արեւելքի Տուն»ը հրապարակեց յայտարարութիւն մը դատապարտելով Իսրայէլի որդեգրած միջոցառումը, որ կ'անարգէ խաղաղութեան համար գործող Հիւսէյնիի յիշատակը:

Պաղեստինեան իշխանութիւնը դատապարտեց Պինիամինայի անձնասպանական գործողութիւնը, որ դատապարտուեցաւ նաեւ Միացեալ Նահանգներու կողմէ: Արտաքին գործոց նախարարութեան քանքեր Ռիչըրտ Պաուչըր ըսաւ, որ պաղեստինեան իշխանութիւնը պէտք է դատական իշխանութիւններուն յանձնէ պատասխանատուները: Պաուչըր շեշտեց, որ պաղեստինեւիսրայէլեան տագնապը պինուորական լուծում չի կրնար ունենալ:

Պինիամինայի գործողութիւնը դատապարտեց նաեւ Եւրոպական Միութեան արտաքին հարցերու պատասխանատու Խաւիէր Սոլանա:

(ՌՈՅԹԵՐԶ)

ՄԱՐՍԷՅԻ ՃԵՄԱՐԱՆԻ...

Շարունակուած 4րդ էջէն

թենեն ընդհանրապէս եւ Ֆրանսահայութենէն՝ մասնաւորաբար:

Պ.- Ես անձնապէս կը հաւատամ եւ յանձնախումբին միւս անդամներն ալ կը բաժնեն իմ կարծիքս, որ իւրաքանչիւր Ֆրանսահայ Ֆրանսայի ո՛ր անկիւնն ալ գտնուի ան, մանաւանդ եթէ պահ մը խորհրդածէ ու վերադառնայ իր արմատներուն, եթէ հայ գիրին ու դպրութեան նկատմամբ իր մէջ վառ կը պահէ հայկականութեան կրակը, անպայմանօրէն իր համեստ լումայի պիտի նուիրաբերէ հայ դպրոցի կառուցման նպատակով ստեղծուած գանձանակին մէջ:

Սփիւռքահայ նոր սերունդին հայապահպանման նպաստող այս գործը լուրջ ու հետեւողական աշխատանք կ'ենթադրէ, եւ հոս կ'ուզեմ մէջբերել բանաստեղծին խօսքը, որ՝ «Նպատակս տկարութիւն չի ճանչնար»:

Արդ, եզրակացնելով՝ կ'ուզեմ շեշտել որ Եւրոպայի հայութիւնը ընդհանրապէս ու Ֆրանսահայութիւնը մասնաւորաբար պէտք է իրենց քսակները լայն բանան՝ միացեալ ճիգերով կարենալ յաջողցնելու հայանըպաստ եւ Եւրոպայի համար յոյժ կարեւոր այս նախաձեռնութիւնը: Ֆրանսայի մէջ չեն պակսիր բարեկեցիկ ու ազգասէր հայորդիներ, որոնք իրենց կամ իրենց հարազատներուն անունը հայ դպրութեան ճամբով յաւերժացնելու եւ մեր գաղութի պատմութեան մէջ ոսկի տառերով իրենց անունը արձանագրելու նախանձախնդրութեամբ, ինչպէս ժամանակին ըրած են Մանթաշեանները Հայ Հոգիի տունը կառուցելով, պատրաստակամութիւն պիտի յայտնեն այս անգամ շինելով հայ դպրոցը ու այդ ճամբով Ֆրանսահայ կեանքին մէջ ցարդ գոյութիւն ունեցող մեծ բաց մը ամբողջացնելու, այն վստահ հաւատքով որ այդ դպրոցէն շրջանաւարտ իւրաքանչիւր երիտասարդ մեծ ներդրում կրնայ ունենալ հայ ժողովուրդի պատմական իրաւունքներուն ձեռքբերման ճամբուն վրայ, որով այդ իմաստով Ֆրանսան մեծ կարեւորութիւն կը ներկայացնէ միջազգային ընտանիքին մէջ: Այս տեսակէտէն մեկնած՝ կոչ կ'ուղղենք նաեւ մեր բարեսիրական հաստատութիւններուն, Կիւլպէնկեան հաստատութեան, ՀՕՄին, Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Ֆրանսայի Շրջանին, Հայ Կապոյտ Խաչին ու Ֆրանսայի տարածքին գործող բարեսիրական բոլոր հաստատութիւններուն՝ սատար կանգնելու այս ազգանուէր գործին:

Հ.- Արդեօք կարելի՞ է հակիրճ ձեւով տեղեկացնել, թէ շուրջ 20 տարիներ առաջ գործել սկսած այս դպրոցը այսօր ի՞նչ կարեւորութիւն կը ներկայացնէ սփիւռքահայ կեանքին մէջ, ի՞նչ է անոր ուսման մակարդակը, ի՞նչ յաջողութիւններ արձանագրած է, ինչպիսի՞ դժուարութիւններ կը դիմագրաւէ:

Պ.- Իսկապէս Ֆրանսահայ կեանքին եզակի երեւոյթներէն մին է Համազգայինի Մարսէյի ճեմարանը, որ իբրեւ երկլեզու հաստատութիւն՝ 21 տարիներ առաջ իր դռները բացաւ 4 աշակերտներով համեստ կառոյցի մը մէջ, եւ շնորհիւ հաստատութեան իրերայաջորդ տնօրէններու եւ վարչական խորհուրդներու հայ դպրոցին նկատմամբ ունեցած հաւատքին, շրջանի եկեղեցական ու բարեսիրական հաստատութիւններու աջակցութեամբ, այսօր մենք ունինք 252 աշակերտ հաշուող ու մանկապարտէզի եւ 12ամեայ կրթական ծրագիրով Ֆրանսական պաքալորէայի պատրաստող ամբողջական դպրոց մը, որ արդէն վստահութիւն ներշնչած է շրջանի հայ գաղութին ու կը վայելէ անոր զուրգուրանքը: Դպրոցը այս տարի կու տայ իր 6րդ հունձքը եւ անոր արձանագրած յաջողութիւնները պետական քննութիւններուն յաճախ եղած են 100% տոկոսով: Աւելի՛ն. անոնք լաւագոյնս կը տիրապետեն հայերէն լեզուին եւ պատրաստ են իրենց դերակատարութիւնը ունենալու հայ կեանքին մէջ:

Մարսէյի ճեմարանը այսօր իր ուսումնական մակարդակով ու ջամբած հայեցի դաստիարակութեամբ իր տեսակին մէջ միակն է ամբողջ Եւրոպայի տարածքին, որ գոհացում կու տայ հայ մարդու իղձերուն: Անոր տարեկան աճը շուրջ 7% է, եւ իր մաքուր շրջապատով ու առողջ դաստիարակութեան շնորհիւ նոյնիսկ փնտռուած հաստատութիւն մըն է շրջանի ոչ հայ ազգաբնակչութեան կողմէ, որոնք իրր առողջ միջավայր իրենց զաւակները կ'ուզեն յանձնել Համազգայինին՝ յանձն առնելով իրենց զաւակներուն հայերէն սորվեցնելու զոհողութիւնը: Եւ այսօր մենք ճեմարանին մէջ ունինք քանի մը ոչ հայ ընտանիքներէ եկած զաւակներ: Դպրոցի նոր կառոյցը դիւրաւ պիտի գոհացնէ 400 աշակերտներու ուսումնական կարիքները: Աւելի՛ն, 30-35ին դիշերօթիկի յարմարութիւններով լրիւ կը գոհացնէ Ֆրանսահայութեան նոր սերունդի հայեցի դաստիարակութեան կարիքները: Ամբողջացնելու համար այս բաժինը՝ ըսենք նաեւ որ Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութիւնը եւ պատկան մարմինները դպրոցի գոյատեւման ու յաջողութեան համար առաջին տասնամեակի ընթացքին, տրամադրած են աւելի քան 600,000 տոլար, սակայն այսօր հպարտօրէն կրնանք ըսել որ շնորհիւ խնամակալ մարմինի ամէնօրեայ ներկայութեան եւ անմիջական դերակատարութեան ու որդեգրած տնտեսական քաղաքականութեան, դպրոցը ոչ թէ պիւտճէական բաց չ'արձանագրեր, այլ աւելի քան 5,000,000 ֆր. ֆրանքով եւ պիւտճէական յաւելումներէն գոյացած գումարներով իր կարեւոր մասնակցութիւնը բերած է նոր կառուցուելիք դպրոցի ծախսերուն:

Վերջապէս, աւարտելէ առաջ կ'ուզեմ յատուկ շնորհակալութիւն յայտնել «Ազդակ» օրաթերթին ու այդ ճամբով հայ մամուլին, որ սոյն հարցազրոյցին միջոցով առիթը ստեղծեց Մարսէյի ճեմարանը անգամ մը եւս ծանօթացնելու հանրութեան՝ խօսելով իրերու ներկայ վիճակին ու անոր արձանագրած նուաճումներուն մասին:

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշներու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.	
Եուրո	0.8586
Ֆրանսական ֆրանք	7.6363
Քանատական տոլար	1.5378
Գերմանական մարք	2.2769
Հոլանտական ֆլորին	2.5654
Զուիցերիական ֆրանք	1.755
Պելճիքական ֆրանք	46.961
Իտալական լիր	2254.1
Ճափոնական եէն	124.89
Շուէտական քուրոն	10.724
Նորվեկիական քուրոն	9.3148
Դանիական քուրոն	8.6634
Մէկ սթերլին	1.4004

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4906

Պատրաստեց՝ Տ.Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Մատակ ձի - Զարդի:*
2. *Տամկանկար:*
3. *Իրերայաջորդ կիրեր - Կրկնուած բաղաձայններ - Փեսային եղբայրը՝ հարսին նկատմամբ:*
4. *Դաստաճաղ, հաստարան:*
5. *Իտալիոյ քաղաքներէն:*
6. *Քիչ (հակ.) - Քալելով ընթացող (հակ.):*
7. *Կնքել - Լծորդութիւն:*
8. *Ինք - Ռուգվելթի, Զրրչիլի եւ Մայլինի ժամադրավայրը:*
9. *Շարժական վառարան - Ընտիր պնակ:*
10. *Մորթային բիծ - Աւազան - Այրուբենէն:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Պասեցի Յովհաննէսի յեղափոխական ծածկանունը:*
2. *Հայաստանի պետերէն - Տեսողութեան կը նպաստէ:*
3. *Կրկնուած բաղաձայններ - Երկայրի տապար - Անծայր դիւղաքաղաք:*
4. *Արգելանոց - Դատարան:*
5. *Ինը տարեկան:*
6. *Կիսուած՝ բարար - Արական օտար անուն - Նոյն տառերը:*
7. *Խորշելի - Ուժգնութիւն:*
8. *Հայաստանի դաշտերէն:*
9. *Ճարել - Ռուսիոյ պետերէն:*
10. *Պարգկայ - Հիացումի բացագանչութիւն - Թէ որ:*

ԹԻՒ 4905 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Ս	Ո	Ս	Ո	Ր	Դ	■	Ա	Շ	Մ
2	Ն	Պ	Ա	Ր	■	Թ	Ա	Լ	Ի	Ն
3	Ա	Ն	Ի	Ա	Կ	■	Ն	Ի	Ն	Ա
4	Ն	Ի	Ա	Կ	Ա	Ր	Ա	■	Ե	Ս
5	Կ	Ա	Հ	■	Զ	Ո	Հ	Ե	Լ	■
6	■	Զ	Ա	Կ	Ա	Տ	Ի	Լ	■	Ա
7	Ա	■	Ր	Է	■	Ի	Տ	Ո	Ն	Ս
8	Կ	Ա	Թ	Ս	Ա	Ն	■	Ի	Ա	Է
9	Ա	Ռ	■	Օ	Ղ	■	Ա	Ն	Ն	Ա
10	Տ	Ն	Օ	Ր	Է	Ն	■	Դ	Է	Ն

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշներու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական թղթադրամ	31.50 - 33.50 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50.00 - 51.00 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	3990.00 - 4010.00 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4898.42 - 4902.42 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2118.24 - 2122.24 լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	407.43 - 411.42 լ.ո.
Սէուտական ռիալ	399.90 - 403.99 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	3900.00 - 3930.00 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	412.15 - 416.15 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	387.72 - 391.72 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2106.70 - 2110.78 լ.ո.
Գերմանական մարք	654.46 - 658.53 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորին	580.65 - 584.24 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	193.74 - 197.40 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	847.32 - 851.93 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	32.63 - 33.65 լ.ո.
Դանիական քուրոն	230.22 - 250.12 լ.ո.
Սպանական փէսէթա	8.02 - 9.04 լ.ո.
Թրքական լիրա	0.0365 - 0.0370 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	2234.79 - 2237.45 լ.ո.
Իտալական հազար լիր	658.45 - 666.48 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	12004 - 12008 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	2450 - 2452 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1501.00 - 1514.00 լ.ո.
Քանատական տոլար	978.45 - 982.66 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	761.88 - 765.80 լ.ո.
Եուրո	1284.91 - 1288.93 լ.ո.

• ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	105,000 - 115,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	77,000 - 87,000 լ.ո.
Օմանեան մէկ ոսկի	87,000 - 97,000 լ.ո.
Մեքսիքական փէսոս	450,000 - 490,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	12,300,000 - 12,800,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	266.33 85 - 268.28 $
Մէկ օնս արծաթ	4.20 - 4.24 $

• ՍՈԼԻՏԷՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

	Գինի Ա. ճշդում	Գինի Բ. ճշդում
Ա. կարգի	4 5/8	5 1/8
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	5 1/8	5 1/8

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. 258526 - 260115 -241274 ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ
AZTAG TEL. 258526 - 260115 -241274 E. MAIL : aztag@inco.com.lb FAX : 258529 P.O.BOX : 80860 BOURJ HAMMOUD
ازتاك : هاتف : ٢٥٨٥٢٦ - ٢٦٠١١٥ - ٢٤١٢٧٤ فاكس: ٢٥٨٥٢٩ ص.ب: ٨٠٨٦٠ برج حمود